

AUTOALARMY
CENY NAJNIŻSZE W REGIONIE!
BLOKADY SKRZYŻY BIEGÓW, ZNAKOWANIE, MONTAŻ GSM CENTRALNE ZAMKI, ELEKTRYCZNE SZYBY I IN.
RADIA, GŁOSNIKI, ANTENY - MONTAŻ GRATIS!!!
AUTO SYSTEM Kwidzyn - MAREZA ul. Długa 39A
Zakład Autoryzowany tel/fax (055) 279-72-82

TELE TAXI PROMOCJA
96 61 4
KURS MIEJSKI LUB NA KARTĘ RABATOWĄ
NA TERENIE MIASTA DOJAZD GRATIS PRZY WYJAZDACH ZA MIASTO DO 50% RABATU

GAMINEX
USŁUGI BUDOWLANE I SANITARNE. PROD. OKIEN PCV WYNAJEM POMIESZCZEN BIUROWYCH I HAL. RUSZTOWAN I SPRZETU BUDOWLANEGO
ul. Sportowa 2 tel. 279 48 45

ALWA
rok założenia 1991
ul. Grunwaldzka 9 82-500 Kwidzyn
Tel. (55) 279 40 82
Tel./Fax (55) 261 22 78
e-mail: kwidzyn@alwa.palinfo.pl

BIURO-SERWIS
Hurtownia artykułów biurowych i szkolnych
- artykuły biurowe
- artykuły szkolne
- papier komputerowy
- rolki do kas fiskalnych
- papier ksero
- materiały eksploatacyjne
ZAPRASZAMY od 7,00 do 16,00

Usługi Aseuracyjne i Transportowe
M.T. Janiszek
Ofertujemy usługi w zakresie wywozu nieczystości płynnych (szambo)
Ceny konkurencyjne, najniższe w mieście i okolicach.
Zapewniamy szybko i rzetelną obsługę.
Zapraszamy do współpracy osoby prywatne i firmy.
Kwidzyn ul. Sportowa 22
tel. (055) 279 49 92
tel. kom. 0609 540 806

KURIER
widryński
GAZETA POWIATU KWIDZYŃSKIEGO
na naszym rynku już od 11 lat!

ISSN 1232-0099
Wybory samorządowe - o tym nadal się mówi
czytaj na str. 3, 4, 5 i 7

GARDEJA, KWIDZYN, PRABUTY, RYJEWO, SADLINKI
Rok XI nr 47/594 tel. (055) 279 30 59, 261 17 51, fax 279 40 63 20.11.2002 r. ISSN 1232-0099 INDEKS 324965 cena 1,80 zł (w tym 7% VAT)

OBLUDA DO KWADRATU

Podczas uroczystego otwarcia obrad sesji rady miejskiej prawie wszyscy przemawiający życzyli radzie mądrości i apolitycznych decyzji. Coż, życzenia mają do siebie to, że często pozostają właśnie pobojnymi życzeniami. W tym przypadku też tak było...

Jedno z pierwszych głosowań nad ustaleniem liczby zastępców przewodniczącego pokazało, iż w tej radzie zasadnicze kwestie będą rozwiązywane tylko w sposób polityczny. Pomimo ograniczenia ilości radnych, nadal będzie aż trzech zastępców przewodniczącego. Po co? - zapytają się mieszkańcy. Odpowiedź może być tylko jedna - władza przede wszystkim!

Kolejnym przejawem obłudy było ustalenie w radzie ilości przedstawicieli poszczególnych ugrupowań. Tutaj okazało się, że największe lokalne autorytety nie potrafią zliczyć do czterech.

Wszystko to nic w porównaniu z tym co się działo na radzie powiatowej. Tam co prawda stopień trudności wzrósł, bo „zaczarowana” liczba była dwumasowa, ale za to kompetencyjność przebiegała się dwukrotnie. Innymi słowy - trzeba było dwa razy przeprowadzić głosowanie nad jedną z kandydatur do zarządu, bo ze pierwszym razem nie uzyskała ona wymaganej ilości głosów. Wymusiono więc głosowanie do skutku i się udało.

A najfajniej było tu (miasto) i tam (powiat), bo zwycięzcy wyborów bezpodstępnie tak uwierzyli w swój silny mandat społeczny, że występowali w dwóch osobach naraz. O czym przeczytasz, były wyborcy, w innym miejscu.

Marek Sidor

Gdzie telewizja? PROGRAM LADA DZIEŃ

Najprawdopodobniej już niebawem wznosi swój program lokalny Studio Telewizyjne „Kamena”, URTiP wydał bowiem pozytywną decyzję w sprawie parametrów technicznych.

Studio telewizyjne „Kamena” nie ma koncepcji na nadawanie programu lokalnego, posiada tylko uchwałę o przyznaniu koncepcji wydaną przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji. Aby taka uchwała przerezyła się w licencję na nadawanie, muszą zostać również spełnione warunki techniczne, których kontrolą zajmuje się Urząd Regulacji Telekomunikacji. Dopiero po spełnieniu takich warunków nadawca ma prawo rozpowszechnić program lokalny w sieci kablowej. Jak powiedziała nam ska, rzeczniczka prasowa KRRT, przez pewien okres program lokalny był nadawany bez koncepcji.

Potem nadawca złożył wniosek o przyznanie koncepcji na nadawanie. Odbyło się jego przesłuchanie w naszej siedzibie i później wystąpił do Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty w sprawie warunków technicznych tej koncepcji i tam sprawa utknęła - powiedziała rzeczniczka KRRT.

Sprawa Studia Telewizyjnego „Kamena” toczy się dalej w URTiP i jak nas poinformowano, została rozpatrzona pozytywnie.

Zezwolenie zostało wydane, ma numer 430/2002 i przyznaje sieci Multimedia prawa do działalności telekomunikacyjnej i w związku z tym Studio Kamena również będzie mogło nadawać zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami z Multimedia. O zezwoleniu zostały poinformowane zainteresowane strony i formalnie czekamy na wpłacone opłaty - stwierdził Bogdan Kobylański, rzeczniczek URTiP.

Anna Bińczak

Wadliwe pierwsze rozdania WASH AND GO PO NASZEMU

Falstartem kwidzyńskiego samorządu można nazwać to, co zdarzyło się w czasie inauguracyjnych sesji rad miasta i powiatu. Zarówno Andrzej Krzysztofak (burmistrz miasta Kwidzyna), jak i Bogdan Pawłowski (burmistrz Prabutu) oraz Jerzy Grabowski (wójt gminy Gardreja) złożyli w czasie inauguracyjnych sesji ślubowanie na radnych. W związku z tym zaszła obawa, iż może mieć zastosowanie art. 26 ust. 1 pkt 4 ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezidenta miasta, który stwierdza w takim przypadku wygaśnięcie mandatu nowowybranego burmistrza lub wójta. Według Państwowej Komisji Wyborczej złożenie oświadczenia o rzeczeniu się mandatu radnego powinno być dokonane przed ukonstytuowaniem się nowej rady. W kwidzyńskim samorządzie zapominano

Przypadkowość wymogów proceduralne będą przyczyną unieważnienia podjętych w dniu 13 listopada uchwał rady miejskiej i powiatowej, bowiem przepisy ustawowe (art. 27 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym) zabraniają łączenia funkcji wójta lub burmistrza z wykonywaniem mandatu radnego.

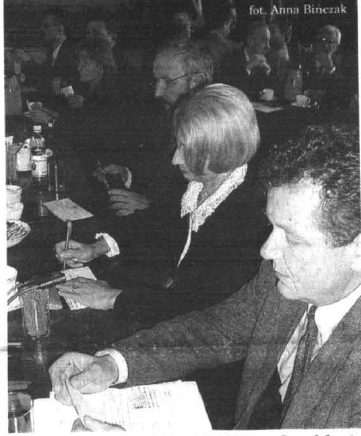
Zdaniem PKW osoba wybrana jednocześnie na radnego i na wójta lub burmistrza nie może składać ślubowania radnego. Wygaśnięcie mandatu radnego powinno nastąpić wskutek wcześniejszego pisemnego się jego rzeczenia. Rola rady jest jedynie stwierdzenie tego faktu w drodze uchwały. Dopiero po tych czynnościach powinno nastąpić ślubowanie, które umożliwiłoby objęcie obowiązków wójta lub burmistrza.

Bardzo szybko na zaistniałą sytuację zareagował kwidzyński Sojusz Lewicy Demokratycznej i już w dniu 15 listopada poinformował Zarząd Województwa w Gdańsku o nieprawidłowościach. W piśmie czytamy: „Uważamy, że wszystkie podjęte uchwały na pierwszych sesjach Rady Miejskiej i Rady Powiatu w Kwidzynie są nieważne. Burmistrz Kwidzyna, Burmistrz Prabutu i Wójt Gardrei dokonując ślubowania jako radni, dokonali tym samym wyboru stanowiska i nie powinni być szefami władzy wykonawczej samorządu”.

Fakt złożenia ślubowania na radnego i uczestnictwo w kilku głosowaniach jest równoznaczne z przyjęciem tego mandatu i nie zezwala na wykonywanie funkcji narzucającej ustawowych zakazów. Nie można być jednocześnie radnym i burmistrem. Co ciekawskie - pod koniec inauguracyjnej sesji radny Andrzej Krzysztofak złożył pisemną rezygnację ze swego mandatu radnego. Na pewno nie jest już radnym, ale są również tacy, którzy są przekonani, że bezmyślnie unieważnił wyniki bezpośrednich wyborów.

O komentarz w tej sprawie poprosiliśmy przewodniczącego Powiatowej Komisji Wyborczej Marka Szymanka.

Zgodnie z art. 27 ustawy o samorządzie gminnym (z 8 marca 1990 r.) funkcji wójta, burmistrza bądź prezidenta nie można łączyć między innymi z mandatem radnego. W związku z

fol. Anna Bińczak

Na jednej i na drugiej radzie OPS rozdał karty tym osoba, która uzyskała mandat radnego i jednocześnie została wybrana wójtem, burmistrem bądź prezydentem nie powinna uczestniczyć w posiedzeniach rady. Przed pierwszym posiedzeniem rady powinna złożyć oświadczenie o rezygnacji z mandatu radnego i oświadczenie to przekazać radzie, jeśli chce piastować stanowisko wójta, burmistrza i prezidenta. To zrzeczenie się jest elementem nieodzownym do złożenia ślubowania i objęcia funkcji wójta, burmistrza czy prezidenta - mówił Marek Szymanek. - Jeżeli wójt, burmistrz czy prezydent uczestniczył w obradach rady jako jej członek, mimo iż nie był do tego uprawniony, to wówczas można mieć wątpliwość co do ważności uchwał, które zapadły na posiedzeniu rady z udziałem osoby nieuprawnionej. Decyzję o unieważnieniu takich uchwał może podjąć w trybie nadzoru wojewoda, choć radzie przysługuje skarga na decyzję wojewody do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Jak poinformował nas Miłosz Wilkanowicz, prawnik Państwowej Komisji Wyborczej, najpierw powinien zostać złożony mandat radnego, ponieważ złożenie ślubowania radnego powoduje już kolizję.

- Jeżeli osoba chce zachować funkcję burmistrza lub wójta, powinna niezwłocznie po wyborze złożyć mandat radnego. Sankcji prawnych w tej sytuacji nie ma żadnych. Można było stwierdzić wygaśnięcie mandatu, ale jeśli została złożona rezygnacja z funkcji radnego, nie ma zastosowania art. 26 uchwały o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezidenta. Jeszcze raz powtarzam. Jest to uchybienie, jednak nie pogięcie za sobą żadnych sankcji prawnych - powiedział Miłosz Wilkanowicz.

Anna Bińczak

- Str. 2
- Kolejny łapówkarz
- 50 lat Domu Dziecka
- Str. 3
- W mieście bez zmian
- Str. 4
- Rozmawiamy z burmistrzem Kwidzyna
- Str. 5
- Starostwo po staremu
- Ostre posunięcie SLD
- Polityka i prywatna za drzwiami
- Str. 6
- Trybuna dla wszystkich
- Nieludzkie poglądy Jerzego Sarbickiego
- Str. 7
- Felieton
- Najmłodzy radny w historii
- Str. 8
- W kniei
- Jak żyć z alergią?
- Str. 9
- Ogłoszenia drobne
- Informator kulturalny
- Str. 10
- Hallowean w SP 4
- Str. 11 i 12
- Sport

REKLAMA

KASACJA POJAZDÓW I SKUP ZŁOMU

ATRAKCYJNE CENY TORUŃSKA 36
TEL. 279-38-64

INFORMACJA O ZMIANIE NAZWY FIRMY
NINIEJSZYM INFORMUJEMY, ŻE Z DNIEM 05 LISTOPADA 2002 r. NASTĄPIŁA ZMIANA NAZWY FIRMY KWIMPEX SP. Z O.O.
NA
VOS CARGO LOGISTICS POLAND SP. Z O.O.
JEDNOCZEŚNIE INFORMUJEMY, IŻ ADRES, NIP ORAZ REGION POZOSTAJĄ BEZ ZMIAN

STIHL
AUTORYZOWANY DEALER
tel.: 261-02-85'kom. 0605 745 915 Kwidzyn ul. Drzymały 46
- Pilarki - Kosiarki
- Akcesoria
SPRZEDAŻ SERWIS
www.mop-serwis.com.pl
info@mop-serwis.com.pl
tel/fax 279-31-81 kom. 0605 322 420 Kwidzyn ul. Drzymały 46
Profesjonalne systemy utrzymania czystości i higieny Pranie dywanów

Policjant aresztowany KOLEJNY ŁAPÓWKARZ

Policjanci zatrzymali swojego kolegę, który usiłował wyciągnąć korzyści majątkowe od jednego z użytkowników dróg. W chwili obecnej funkcjonariusz został tymczasowo aresztowany na 2 miesiące i przebywa w ZK w Sztumie. W policji pracował 3 lata.

Jak powiedział nam prokurator Mirosław Andryskowski, policjant usiłował wyłudzić 100 zł w zamian za odstąpienie od mandatu.

- W trakcie śledztwa okazało się, że kierowca dopuścił się wykroczenia, a policjant, który był mimowolnym świadkiem tej sytuacji, ruszył za nim w pościg. Następnie zaproponował, że w zamian za odstąpienie od ukarania mandatem Karnym bądź skierowaniem wniosku do sądu musi otrzymać 100 zł. Treść tej rozmowy oraz późniejsze zdarze-

nia miały wiele świadków - stwierdził prokurator Andryskowski.

Tuż kolejny przypadek w ciągu ostatnich kilku miesięcy, kiedy to funkcjonariuszowi kwidzyńskiemu uodowodniono zamiar wyłudzenia korzyści materialnych. Rzeczony policjant w chwili obecnej przebywa w areszcie. Do sprawy jeszcze powrócimy.

AB

Sołectwo Marezja CODZIENNE TRUDNE SPRAWY

Rada Sołecka w Marezji ma co dzień wiele pilnych problemów do rozwiązania. Dużo z nich znalazło swój pomyślny finał. Ostatnie zebranie rady dowiodło jednak, że to nie koniec pilnych dla mieszkańców spraw, których jednak nie rozwiążą bez udziału stosownych służb.

Problemy Marezji dotyczą obecnie bezpieczeństwa dzieci, zabezpieczenia mienia prywatnego i społecznego, opieki nad nieletnimi, kłopotów z bezpańskimi psami, pijanstwa w publicznych miejscach, a także dróg. W spotkaniu uczestniczył wójt gminy Kwidzyn Edmund Wierzbja i dzielnicowi policjanci. Nie dopisali natomiast przedstawiciele Wydziału Infrastruk-

tury i Transportu Starostwa Powiatowego oraz Rejonu Dróg Wojewódzkich w Sztumie, który zarządza tamtejszymi drogami. Mieszkańcy Marezji chcą, żeby na skrzyżowaniu dróg w kierunku Podzamcza, Korzeniewa i Nowego Dworu Kwidzyńskiego wytyczono przejścia dla pieszych, a także ograniczono prędkość pojazdów. Jest to nieważny punkt tej wsi. Problemem są dziu-

rych jezdniami. Na razie wykorzystano w tych sprawach pisma do Starostwa i Rejonu Dróg Wojewódzkich.

- Dużą rolę w naszej skutecznej działalności odgrywa osobiste zainteresowanie wójta Edmunda Wierzbji - powiedziałła Ewa Stec, przewodnicząca Rady Sołeckiej w Marezji - a także bieżące kontakty ze wszystkimi instytucjami i firmami, które decydują o poszczegól-

nych sprawach. Spotykamy się z mieszkańcami całej wsi dwa razy do roku. Ich udział jest najważniejszy, bo oni najlepiej wiedzą, co należy zmienić i poprawić. Szkoda, że frekwencja na naszych zebraniach jest niezadowalająca. Choć uczulił wszystkich, zwłaszcza tych, którzy mają ważne problemy, że ich obecność w spotkaniach jest niezbędna.

Ewa Stec podziękowała wójtowi i wszystkim pracownikom Urzędu Gminy Kwidzyn za dobrą współpracę w minionej kadencji.

MB

50 lat Domu Dziecka SPOTKANIE PO LATACH

Czwarty, ostatni Dom Dziecka w Kwidzynie, który powstał w 1952 roku, miał swoją siedzibę przy ul. Grudziądzkiej. Pozostałe wkrótce rozwiązano. Różne były losy domu i jego wychowanków.

Pomieszczenia przygotowywał personel wspólnie z podopiecznymi. Pierwsze dzieci, które tam zamieszkały, były sierotami polskimi sprowadzonymi ze Związku Radzieckiego. Dla nich szczęściem było mieć spokojny kąt i ciepłą strawę, słyszeć polską mowę wychowawcy. Personel mieszkał stale pod jednym dachem z wychowankami. Nie było wówczas czasu dzielonego na pracę i życie prywatne. Po nad 30 lat przeprowadziła w kwidzyńskim Domu Dziecka Irena Gazda, po 30 lat Krystyna Waszewska i Jadwiga Wiśniewska. Były przypadki, że wychowanki stawały się po latach nauczycielkami i opiekunkami w Domu Dziecka. Pracownicy domu dziecka nie rzadko mają „służbowe dzieci”, czyli są opiekunami prawnymi wychowanków. W ciągu minionych 50 lat mieszkało tam ponad 1500 dzieci.

Dziś Dom Dziecka jest inny niż ten sprzed 50 lat, nie tylko dlatego, że zmieniła się siedziba, bo od 10 lat jest nią budynek przy ul. Braterstwa Narodów. Zmieniły się warunki życia młodych mieszkańców, szersze są funkcje i zadania pałcówki, w 2000 roku domy dziecka przeszły z resortu edukacji do resortu opieki społecznej. Dziś w kwidzyń-

skim Domu Dziecka żyje ponad siedemdziesięcioro dzieci.

Na 30 listopada zaplanowano „Spotkanie po latach”, czyli zjazd wychowanków i pracowników Domu Dziecka. Organizatorzy nie liczą na dużą frekwencję. Wiele osób rozprzeczło się po świecie, wielu nie chce pamiętać o swojej sierocie przeszłości. Obchody pier-

dziesięciolecia rozpoczął się mszą świętą w katedrze, w teatrze nastąpi część oficjalna, część artystyczna prezentują wychowankowie Domu Dziecka w spektaklu teatralnym „Kopciuszek”.

Przy okazji obchodów 50-lecia odbędzie się aukcja cennej starej porcelany, która pochodzi z kolekcji Prezesa Fundacji Poland Direct, Aleksandra Stasie-

ka, byłego mieszkańca Kwidzyna. Początek aukcji: 29 listopada o godz. 17.00 w auli Domu Dziecka przy ul. Braterstwa Narodów. Zysk ze sprzedaży przekazany zostanie wychowawcom, Emilii, która rozpoczęła studia na Uniwersytecie Kardynała Wyszyńskiego na kierunku „Pedagogika pracy z rodziną”.

MB

fol. Dom Dziecka

Rodzinne zjedzenie wychowanków (po prawej dyrektor Domu Dziecka - Beata Zalewska, w środku wychowawca Jan Hryniuk)

STRAŻ POŻARNA INFORMUJE

W dniach 4 - 17 listopada 2002 r. na terenie powiatu kwidzyńskiego odnotowano 19 zdarzeń, w tym 9 pożarów i 10 miejscowych zagrożeń. Łączna wartość strat wyniosła ok. 106,6 tys. złotych.

- 6 listopada br. zastępy z JRG Kwidzyn brały udział w usuwaniu skutków kolizji samochodu ciężarowego marki Scania z pociągiem osobowym w miejscowości Brachlewo.

W wyniku kolizji zniszczeniu uległ tył naczepty samochodu oraz przednia szyba i zawory powietrza w lokomotywie.

W wyniku zdarzenia ranny został maszynista pociągu. Przypuszczalną przyczyną wypadku było niezachowanie ostrożności przez kierowcę scanii przy przejeżdżaniu przez przejazd kolejowy.

Straty oszacowano na ok. 25 tys. złotych.

- 14 listopada br. zastępy z JRG Kwidzyn brały udział w usuwaniu skutków wypadku drogowego samochodu dostawczego Peugeot Boxer i samochodu osobowego Audi A6 w Baldrimie (gm. Kwidzyn).

W wyniku wypadku ranny został 52 letni mężczyzna, zniszczeniu uległy przody obu pojazdów.

Przypuszczalną przyczyną zdarzenia było niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze przed kierującego samochodem Audi A6 obywatela Niemiec.

Straty oszacowano na ok. 80 tys. złotych.

KM

Z NOTATNIKA DETEKTYWA na podstawie informacji KPP Kwidzyn

DO PIWNICY

PO ROWER

12 listopada niezany sprawca włamał się do piwnicy przy ulicy Sokolej. Po wyrwanu kłódki w drzwiach sprawca wszedł do środka, skąd zabrał rower górski marki Grand o wartości 400 zł.

KOMPUTER

Z SEKRETARIATU

12 listopada włamało się do sekretariatu Domu Dziecka przy ulicy Braterstwa Narodów, skąd zabrał komputer z procesorem o wartości 2000 zł.

PRÓBA WŁAMANIA

12 listopada przy ulicy Malborskiej dwaj mężczyźni usiłowali włamać się do sklepu spożywczego i do sklepu z przemyśleństwem i zostały zatrzymani na gorącym uczynku. Okazali się nimi 17 i 21-latek, którzy znajdowali się w stanie upojenia alkoholowego i zostali przewiezieni do izby wytrzeźwień w Grudziądzu.

POBILI I ZABRALI TELEFON

13 listopada na Chopina niezany sprawca doprowadził, idącego chodnikiem mężczyźnego, do bezwładności, a następnie zabrali mu telefon komórkowy Nokia 3410. Straty 600 zł.

PRÓBA WŁAMANIA

13 listopada policjanci zatrzymali dwóch mężczyzn, którzy dokonali włamania do pubu przy ulicy 11 listopada. Sąd rejonowy zastosował wobec 18 i 19-latkę środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztu na 2 miesiące.

ZABRAŁ TECZKĘ

13 listopada przy ulicy 15 Sierpnia niezany sprawca, przy pomocy nieustalonego narzędzia, otworzył samochód Opel Vectra i zabrał znajdujący się tam teczkę z zezwoleniami. Straty 20 zł.

TRZY WŁAMANIA

13 listopada w Wadkowicach Małych (gmina Ryjewo) włamało się do trzech garaży.

- W pierwszym przypadku sprawca wszedł do środka i ze znajdującego się tam samochodu Polonez zabrał radio oraz klucze do kół. Straty 500 zł.

WŁAMANIE DO URZĘDU

14 listopada niezany sprawca włamał się do pomieszczeń biurowych w Urzędzie Miasta. Po wychnięciu drzwi wszedł do środka i zabrał 2 telefony komórkowe oraz skórzany portfel z zawartością 140 zł. Łączna suma strat 1000 zł.

ZNISZCZYŁ DAEWOO

15 listopada niezany sprawca ukrał dwa reflektory i zniszczył karoserię w Daewoo Lanos, który był zaparkowany przy ulicy Polomskiego. Straty 2200 zł.

FALSZYWA „STOWA”

15 listopada kasjerka Banku Ochrony Środowiska odkryła fałszywy banknot o nominale 10 zł.

WŁAMANIE DO MIESZKANIA

16 listopada niezany sprawca włamał się do mieszkania przy ulicy Żeromskiego. Po włamywaniu drzwi balkonowych mężczy-

2500 zł.

DOWÓD Z KURTKI

13 listopada z kurtki wyciągniętej w jednym z pubów przy ulicy Kościuszkich niezany sprawca zabrał dowód osobisty oraz książeczkę wojskową. Straty 50 zł.

PO PLECAK I ZESZYTY

14 listopada niezany sprawca włamał się do Piata 126 p stojącego przy ulicy Batalionów Chłopskich. Po wybiuciu bocznej szyby sprawca zabrał plecak i zeszyty. Straty 50 zł.

WŁAMANIE DO „MALUCHA”

14 listopada niezany sprawca włamał się do Piata 126 p, który stał przy ulicy Katedralnej. Po wybiuciu szyby sprawca zabrał 4 głośniki samochodowe o wartości 200 zł.

WŁAMANIE DO MIESZKANIA

14 listopada niezany sprawca włamał się do mieszkania przy ulicy Prostej, skąd zabrał pościel, bieliznę i ręczniki o wartości 600 zł.

PO TELEFON I RADIO

14 listopada włamało się do mieszkania przy ulicy 15 Sierpnia, skąd zabrał radio CD oraz telefon komórkowy Nokia 3310. Straty oszacowano na 1300 zł.

ZABRAŁ ROWER

14 listopada niezany sprawca włamał się do piwnicy przy ulicy Węjskiej. Po wykroczeniu drzwi zawieszonych w drzwiach wszedł do środka i zabrał rower górski Grand o wartości 750 zł.

WŁAMANIE DO URZĘDU

14 listopada niezany sprawca włamał się do pomieszczeń biurowych w Urzędzie Miasta. Po wychnięciu drzwi wszedł do środka i zabrał 2 telefony komórkowe oraz skórzany portfel z zawartością 140 zł. Łączna suma strat 1000 zł.

ZNISZCZYŁ DAEWOO

15 listopada niezany sprawca ukrał dwa reflektory i zniszczył karoserię w Daewoo Lanos, który był zaparkowany przy ulicy Polomskiego. Straty 2200 zł.

FALSZYWA „STOWA”

15 listopada kasjerka Banku Ochrony Środowiska odkryła fałszywy banknot o nominale 10 zł.

WŁAMANIE DO MIESZKANIA

16 listopada niezany sprawca włamał się do mieszkania przy ulicy Żeromskiego. Po włamywaniu drzwi balkonowych mężczy-

zna wszedł do środka i zabrał: odtwarzacz DVD, złoty zegarek kieszonkowy, aparat fotograficzny i telefon, 2 zegarki na rękę. Łącznie straty oszacowano na 10 tys. zł.

RADIO Z GARAŻU

16 listopada niezany sprawca wyrwał listwę w drzwiach garażu przy ulicy 3 Maja, wszedł do środka i ze stojącego tam samochodu Tawria zabrał radio o wartości 500 zł.

ZABRAŁ GŁOŚNIKI

16 listopada niezany sprawca włamał się do garażu przy ulicy Braterstwa Narodów. Po ukroceniu kłódki sprawca wszedł do środka i zabrał 2 głośniki o wartości 250 zł.

LUSTERKO Z VECTRY

16 listopada przy ulicy Szerokiej niezany sprawca zabrał z samochodu Opel Vectra dwa lusterka o wartości 600 zł.

KOŁA Z MERCEDESA

16 listopada niezany sprawca zniszczył cztery koła i karoserię w samochodzie Mercedes, który stał przy ulicy Sokolej. Straty oszacowano na 4000 zł.

POBILI MĘŻCZYŹNĘ

17 listopada przy ulicy Słiskiej trzej mężczyźni napadli i pobili 39-letniego mężczyznę, który był pod wpływem alkoholu (1,75 promila) i zabrał mu kurtkę oraz pieniądze. Na skutek działań policji sprawców zatrzymali. Okazali się nimi 19-latkowie, którzy byli pod wpływem alkoholu. Przewieziono ich do izby wytrzeźwień.

ZABRAŁ RADIO

17 listopada niezany sprawca włamał się do samochodu Volkswagen Golf, który był zaparkowany przy ulicy Piłsudskiego i zabrał radioodtwarzacz o wartości 300 zł.

WSZEDŁ PO PRZETWORZY

17 listopada niezany sprawca włamał się do piwnicy przy ulicy Wiślanej, skąd zabrał przetworzone sery o wartości 30 zł.

ZATRZYMALI NIETRZEŻEWEGO

17 listopada w Rozpedmach policjanci zatrzymali nietrzeźwego kierowcę Forda Transita, który miał we krwi 2,40 promila.

AB

U S C

Urodzeni: dziewczynki - 5 chłopcy - 7 Śluby - 0

Barbara Baszczyńska
Stefania Bryl
Helena Stankiewicz
Helena Czeszejko-Sochacka

FENIKS
CAŁODOBOWE
USŁUGI
POGRZEBOWE
TEL. (055) 261 27 50
KWIDZYN ul. Jagielly
(O B W O D N I C A)

TARCICA SUSZONA
Kwidzyn-Mareza ul. Grabowska 7b
(w stronę Obór) tel. 279-36 77 lub 603 19 91 51

- listwy wykończeniowe
- DESKI, ŁATY
- płyty pilśniowe zwykłe i laminowane
- możliwość docięcia na miarę

MOŻLIWOŚĆ SUSZENIA DREWNA
MOŻLIWOŚĆ WSTĘPNEJ OBRÓBKI

200307
ZWIR, PIASEK - SPRZEDAŻ Z DOWOZEM OD 0,5 T

R E K L A M A

ZOSTAŃ WSPÓŁREDAKTOREM „KURIERA KWIDZYŃSKIEGO”

Redakcja, chcąc przybliżyć tematykę poruszaną na łamach gazety, zaprasza do współpracy wszystkich, którzy chcieliby pisać o sprawach swojego miasta i wsi, środowiska w którym żyją, o problemach młodzieży i starszych. Reprezentujemy tych, których waga środowisko ceni, którzy mogą być wzorem do naśladowania. Zapraszamy do współpracy również niepełnosprawnych. Piszcie o problemach swojego środowiska i nie tylko.

Kontakt telefoniczny: (055) 279-30-59 lub listowny: Redakcja „Kuriera Kwidzyńskiego” 82-500 Kwidzyn, ul. Chopina 26

Po pierwszej sesji W MIEŚCIE BEZ ZMIAN

W środę 13 listopada inauguracyjną sesję odbyli radni miejscy. Od teraz zasiada ich w radzie tylko dwudziestu jeden. Dużym zaskoczeniem była koalicja, jaka zawiązała się w ostatniej chwili pomiędzy OPS a KLS. Wcześniej dochodziły sygnały o ewentualnym porozumieniu KLS z SLD. Sesję poprowadził senior rady - Józef Zarczyński.

Prezydium Rady Miejskiej

REKLAMA

Zapraszamy do sklepu meblowego w Rakowcu

Nasza firma oferuje meble kuchenne, pokojowe wykonane z okleiny naturalnej.

Ponadto oferujemy:

- szafy, komody, stoły, krzesła
- białej i płyty na wymiar

Meble na indywidualne zamówienie
Świadczymy usługi stolarskie
tel. 501 625 072

BOBASEK Targowisko Miejskie
Kwidzyn ul. Kopernika 25B

artykuły dziecięce

Polecamy największy wybór wózków dziecięcych, odzież dziecięcą, łóżeczka, nosidełka, foteliki samochodowe, kosmetyki, zabawki, środki higieny

Promocja!!!! Przy zakupie wózka głębokiego gratis torba podróżna lub aparat telefoniczny

Burmistrz i jego zastępcy

Józef Łukasiak, który był radnym poprzedniej kadencji, pogratulował nowo wybranym radnym.

- Życzę, aby w tej nowej kadencji politykę zostawiać za drzwiami, a na ta salę wchodzić już niepolitycznie. Jeżeli to się uda, to sukcesy są przed wami - mówił Józef Łukasiak.

Po wręczeniu dokumentów stwierdzających wybór na radnego przez przewodniczącego Miejskiej Komisji Wyborczej i złożeniu słubowania przez radnych powołano komisję skrutacyjną (w jej skład weszli: **Zdzisław Żywicki, Radosław Jaworski** oraz **Marian Laurentowicz**), która czuwała nad przebiegiem głosowań na przewodniczącego rady oraz jego zastępców.

Na przewodniczącego rady zaproponowano dwóch kandydatów: przedstawicielką koalicji OPS-KLS **Mirosława Potulskiego** oraz kandydata SLD **Wiesława Wosiaka**. Przewodniczącym został **Mirosław Potulski**, za którym głosowało 12 radnych (przy 8 głosach przeciwnych). Za jego kontrkandydatem głosowało 8 radnych, a 12 było przeciwnych. Jak powiedział zaraz po wyborze, funkcja przewodniczącego rady jest to dla niego splendor i prestiż, tym bardziej, że piastuje je w szczególnym mieście.

- Chciałbym podziękować mieszkańcom miasta, którzy swoimi głosami sprawili, że w ogóle znalazłem się w tej radzie. Jest to dla mnie ogromny zaszczyt. Chciałbym podziękować Państwu za powierzenie tej funkcji. Mam nadzieję, że w tej kadencji za proponujemy roz-

wiązania, które będą ciekawe i trochę inne, niż w poprzednich latach. Mam również przekonanie, że **Krzysztof**, postawili na kontynuację i tak potrzebną wszystkim stabilizację - mówił **Mirosław Potulski**, który w poprzedniej kadencji również pełnił funkcję przewodniczącego.

Dużo emocji wzbudził wybór wiceprzewodniczących. W imieniu radnych SLD szef klubu **Leszek Plewiński** złożył wniosek formalny, aby przewodniczący miał tylko jednego zastępcę.

- Przypomnę wszystkim zebranym, że zamysłem nowej ustawy o samorządzie, zmniejszającej liczbę radnych, był bardzo ważny argument finansowy. W związku z tym proponujemy, aby w tym kierunku i przy zmniejszeniu liczby radnych zmniejszyć liczbę wiceprzewodniczących. Będzie to do- bry, czytelny sygnał dla na-

Pomykacz.

Wniosek SLD został podany pod głosowanie i przy 8 głosach za, 11 sprzeciwu i 2 wstrzymujących się został odrzucony. Ostatecznie przewodniczącym będzie miał trzech zastępców. Zostali nimi **Wiesław Wosiak** (SLD, 16 za, 2 przeciw i 3 wstrzymujących się od głosu), **Józef Pomykacz** (KLS - 12-7-1) oraz **Kazimierz Gorlewicz** (OPS, 12-7-1).

Po wyborze prezydium rady burmistrz **Andrzej Krzysztofiak** został mandatu radnego w związku z wyborem na stanowisko burmistrza. Po podjęciu uchwały w tej sprawie i złożeniu słubowania burmistrza **Andrzej Krzysztofiak** skierował kilka słów do radnych.

- Zdnaję sobie sprawę, że będziemy toczyć na tej sali spory merytoryczne, mając na uwadze jedynie dobro mieszkańców. Życzę państwu owocnej pracy dla naszego wspólnego dobra. Życzę państwu wytrwałości i satysfakcji z wykonywania zaszczytnej funkcji radnego, a bszymy zawsze z dumą mogli powiedzieć - jestem mieszkańcem Kwidzyna - powiedział **Andrzej Krzysztofiak**.

Następnie burmistrz powołał dwóch wiceburmistrzów. Zostali nimi **Roman Bera** i **Piotr Halagerka**, którzy z tego powodu zrzekli się mandatów radnych.

Na najbliższej sesji rady miejskiej, która odbędzie się 21 listopada, słubowanie złoży trzech nowych radnych. Zostaną nimi najprawdopodobniej: **Marek Kamowski**, **Elżbieta Bಾರೆjka** oraz **Izabella Wiśniewska**.

Opozycja proponowała duosobowy skład prezydium - uniósł prezydent

Kredyty Biuro Pośrednictwa Kredytowego POSIADA OFERTY KILKU BANKÓW:

KREDYTY GOTÓWKOWE POŻYCZKI HIPOTECZNE

- pod zastaw mieszkania, domu do 60% wartości nieruchomości na dowolny cel

KREDYTY HIPOTECZNE na:

- zakup, remont, budowę domu lub mieszkania

tel. 645 70 00 BIURO ul. Chopina 26 pokój 205

"Jonatan" 200258

Zapraszamy do Salonu Meblowego i zakładu tapicerskiego.

Oferujemy atrakcyjne ceny mebli pokojowych, kuchennych i tapicerowanych.

Sprzedajemy za gotówkę na raty. DOWÓZ GRATIS

tel. 603 612 063

KWIDZYN ul. Grunwaldzka (teren PKP)

Meble Kuchenne DOBRE I TANIE

Promocja Zestaw Kuchenny 840 zł!

Zestawy:

- Caro
- MDF
- Soft

Komputerowe projektowanie Kuchni Transport GRATIS

ZAPRASZAMY

Kwidzyn ul. Słowińska 11 (obok Gosposi)
poniedziałek - piątek 10.00 - 18.00
sobota 10.00 - 14.00

R E K L A M A Anna Binczak

TERAZ TANIEJ !!!

...NAWET 30%

SUKCES ul. Sztumska 14 82-500 Kwidzyn

DAEWOO PHILIPS SAMSUNG THOMSON

* szczegóły u sprzedawcy

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM **RATY dla każdego POLAKA**

KWOTA	RATA
50 000 zł	371,83 zł/m-c
100 000 zł	743,67 zł/m-c

tylko u nas: **RZECZYWISTA ROCZNA STOPA PROCENTOWA**

!4,12%*

- ! BEZ OPŁATY WSTĘPNEJ
- ! BEZPŁATNIE SPRAWDZISZ SWOJĄ ZDOLNOŚĆ FINANSOWĄ

ZADZWOŃ I POROZMAWIAJ Z NASZYM DORADCĄ FINANSOWYM

- ◆ GOAŃSK ul. Długi Targ 38/40, tel. (058) 301-24-43, 301-27-79
- ◆ GOYŃIA ul. Starowiejska 41/43, tel. (058) 781-99-10 do 11
- ◆ ELBLĄG ul. Bałuckiego 8 A, tel. (055) 235-96-36, 235-96-35

* Polna bezpłata wartość transakcji gwarantuje Ci zgodność tej oferty z ustawą o kredycie konsumenckim.

Powyborcze remanenty ROZMAWIAMY Z BURMISTRZEM MIASTA

Burmistrz Andrzej Krzysztofak został ponownie wybrany na to stanowisko w bezpośrednich wyborach, uzyskując w I turze ponad 54-procentowe poparcie. Poprosiliśmy go o krótką rozmowę.

Zacznijmy może od doniesień „Dziennika Bałtyckiego” z dnia 18 listopada. (Chodziło o to, iż burmistrz złożył ślubowanie radnego, choć w myśl ustawy nie powinien tego robić - przyp. red.). Jak Pan to ocenia?

- Powiem jednym zdaniem. Kto nie umie przegrywać, przegrywa dwa razy.

Został Pan wybrany w drodze bezpośrednich wyborów burmistrzem miasta Kwidzyna. Co Pan czuł, kiedy się o tym dowiedział?

- Satisfakcję. Zdawałem sobie sprawę z tego, że frekwencja będzie działała na korzyść ugrupowania, które mnie wytypowało, ale nie spodziewałem się, że przy tak niskiej, mimo wszystko, frekwencji będzie tylko I tura. Sądziłem, że frekwencja w granicach 50 proc. pozwoli na osiągnięcie tego wyniku, czyli objęcie tej funkcji w pierwszej turze. Przy frekwencji wynoszącej niewiele ponad 40 proc. było to dla mnie zaskoczenie. Miałem zaskoczenie.

Jak Pan myśli, co przesądziło o tym, że ponad 54 proc. mieszkańców naszego miasta poparło właśnie Pańską kandydaturę?

- Myślę, że złożyły się na to dwa czynniki. Po pierwsze, chyba ten decydujący, najważniejszy, że mieszkańcy doceniają kierunek naszych działań i akceptują to, co robimy. Innymi słowy, to wszystko, co staramy się robić dla mieszkańców naszego miasta, robimy dobrze. Na pewno jest jeszcze wiele do zrobienia i tego nie ukrywałymi nigdy. Nie ma takich sytuacji, że można by powiedzieć, iż zrobiliśmy wszystko, bowiem możemy jeszcze więcej zrobić. Jednak ten kierunek, ten wektor, który określiliśmy, jest akceptowany, czyli mieszkańcy nie chcą zmian. Chcą stabilizacji i kontynuacji. Jest to chyba zasadniczy powód, dla którego moje ugrupowanie i ja zdobyliśmy tak szerokie poparcie.

Drugim czynnikiem to, iż nie jest akceptowany sposób uprawiania polityki przez ugrupowania nam nieprzyjemne. Polityki polegającej na pomówieniach, oszczer-

stwach, nieprawdach bądź półprawdach. Mieszkańcy nie chcą kłótni. Chcą spokoju, mięcej pracy i stabilizacji. Myślę, że nasza oferta zmierziała właśnie ku temu. Nie chcemy się spierać, kłócić i znowyo to powszechne zdanie.

Czy Pana ponowny wybór na stanowisko burmistrza zmienia w jakiś sposób funkcjonowanie urzędu, czy też wszystko zostanie po staremu?

- Nie wypręga się koni, które wygrały wyścig. Kosmetyczne zmiany są potrzebne, ale jak już powiedziałem - kosmetyczne. Przez 12 lat w tym urzędzie wykształciła się grupa profesjonalnych urzędników. Zabezpieczyliśmy o certyfikat ISO, otrzymaliśmy go i nie jest to dzieło przypadku. Urzędnicy zapracowali na swoją pracę. Robimy szereg udogodnień, aby urząd był coraz bardziej przyjazny dla mieszkańców. Chcemy dojść do sytuacji, kiedy potencjalny klient urzędu nie będzie musiał dreptać po piętach, nie będzie musiał kupować znaczków skarbowych sam, bo część spraw będzie mógł załatwić przez Internet. Idziemy w kierunku dalszej informatyzacji urzędu po to, aby ułatwić życie potencjalnych klientów. Znak ISO to nie jest znak marki firmy, gdyż nie sprzedajemy swojego towaru. Nie jest to umiędzianie się do klientów, tylko rzeczowe spojrzenie na ich potrzeby. Te procedury, które wprowadziliśmy, znacznie skracają okres oczekiwania od wniosku do decyzji. Z żadnych drastycznych zmian nie będzie, raczej udoskonalanie tego systemu, który już funkcjonuje.

W swoim programie wyborczym mówił Pan o poprawie sytuacji bytowej mieszkańców, czyli o zmniejszeniu bezrobocia, pozyskaniu nowych miejsc pracy oraz o bezpieczeństwie. W poprzedniej kadencji robiliście Państwo dużo, aby bezpieczeństwo w naszym mieście było większe, czego dowodem są wspólne patrole policji i straży miejskiej. Jed-

nak bezrobocie w naszym ciągu jest wysokie.

- Chciałem podziękować za to, co Pani powiedziała na początku. Po raz pierwszy z ust gazety, którą Pani reprezentuje, usłyszałem, że zrobiliśmy coś dobrego. Sama Pani powiedziała, że widać było poprawę w bezpieczeństwie i to mnie cieszy. Jest Pani jednym z mieszkańców tego miasta i zauważyła to tak samo, jak inni. Oczywiście w tym zakresie musimy działać wspólnie z powiatem. Zadaniem gminy nie jest dbanie o bezpieczeństwo mieszkańców, nie jest to nasz statutowy i ustawowy obowiązek. Wspomagamy działalność policji w tym zakresie. Dobrze się stało i rozumnym tamtej radzie pozwoliła na zwiększenie etatów straży miejskiej, co z kolei spowodowało liczącą się ilość patroli, zwłaszcza w porach nocnych - tych najbardziej niebezpiecznych. Mam wiele kontaktów z miastami w całym kraju i muszę powiedzieć, że u nas straż miejska pełni zdecydowanie inną rolę niż w miastach tej samej wielkości bądź większych. Tam straż miejskie zajmują się przede wszystkim tym, czego ludzie nie lubią najbardziej - wypisywaniem mandatów za złe parkowanie. Oczywiście nie mówię, że my tego nie robimy. Złe parkowanie jest również wykroczeniem i też powinno być ścigane z całą surowością. Nie jest to jednak priorytet. Priorytetem jest fizyczne bezpieczeństwo mieszkańców naszego miasta. Takie ustawianie priorytetów, wspólnie z działalnością policji, spowodowało to, iż policja nazwała ten ten okres roku, od momentu zwiększenia ilości etatów w straży miejskiej, rokiem „nocy przyciętych kłodek”. Dochodziło do usiłowań, jednak nie dochodziło do samego aktu przestępstwa. Straż miejska i policja podeszły potencjalnym złodziejom i wystarczyło im tylko czasu na to, aby usiłować się włamać, czyli przeciąć kłódkę. Jest to pozytywny aspekt. Oczywiście straż miejska ma również swoje zadania dotyczące estetyki i czystości - i to również będzie realizowane.

W najbliższym czasie rozpoczniemy dużą akcję uświadamiającą mieszkań-

Burmistrz w momencie składania ślubowania

com zagrożenia płynące z posiadania psów. Nie możemy pozostać głusi na to, co się dzieje w kraju. Echa tych tragedii, które obiegły cały kraj. Jest naszym obowiązkiem i koniecznością uczucia mieszkańców na potencjalne niebezpieczeństwo. Mamy instrumenty prawne i będziemy po nie sięgali, jeżeli te zwierzęta będą stanowiły zagrożenie i tu będziemy bardzo surowi i konsekwentni. To jeśli chodzi o bezpieczeństwo.

Kwestia bezrobocia. W Kwidzynie bezrobocie jest idealnym odzwierciedleniem sytuacji w kraju. Jeśli bezrobocie na koniec 2001 r. wynosiło w kraju 16 proc., to w Kwidzynie było to 16 proc. Jeżeli na koniec czerwca 2002 r. wynosiło 17,6 proc. w kraju, to w Kwidzynie wynosiło 17,4 proc. Nie odbiegamy statystycznie, co nie znaczy, że jest dobrze. Bez instrumentów, które muszą wypłynąć z rządu i sejmu, nie jesteśmy sobie w stanie poradzić sami. Stwarzamy możliwości, mamy przygotowane grunty oraz system zachęt dodatkowych dla potencjalnych inwestorów i oni się pojawili. O tym się nie mówi, ale powstała fabryka, która zatrudnia dwadzieścia kilka osób, powstała inna, która zatrudnia trzydzieści kilka osób. Ta sprawa nie jest łatwa i nikt nie powiedział, że mamy cudowny lek na

uzdrowienie. Mamy pomysły, wiemy jak tych ludzi przyciągać. Ważny jest sposób marketingu i promocji miasta. Rozmawiałem niedawno z jednym z przedsiębiorców, Belgiem, który przeczytał o Kwidzynie w gazecie „Głos Warszawy”, która jest rozkładana w samolotach LOT-u. Przeglądając tą gazetę zobaczył na stronie poświęconą IP i Philipowi. Stwierdził, że jeśli takie wielkie koncerny są w Kwidzynie, to to miasto ma w sobie coś. Przyjechał i wybudował u nas małą fabryczkę.

Nie możemy zasypiać gruszek w popiele i nie promować miasta. To tak jak najlepszym produktem. Można go mieć, ale jeśli nie umie się go sprzedać, to nikt go nie kupi. Takich misji jak nasza są tysiące, wszyscy starają się doskonale warunki i my nie możemy się promować w taki sam sposób. Musimy szukać innych metod promocji, co robimy. Cudów nie ma i jeśli nie zmienimy systemu podatkowego i jeśli inwestorom nie będzie się opłacało inwestować, bo fiskus zabierze im podatek, to nie będą inwestować. To są prawdy, które są w ekonomii kanonami, jednak ten rząd nie chce tego słyszeć. Uważaniem przedsiębiorstw państwowych i restrukturyzacji długu to doraźne formy pomocy. Jest to działalność

przypominająca trochę Janosika - zabieranie dużym, który placą i dawanie mniejszym, którzy nie placą. Nie jest to zdrowe. Zdrowe jest wtedy, kiedy dobre przedsiębiorstwa, dobrze zarządzane rozwijają się i stwarzają nowe miejsca pracy. Zła jest sytuacja, kiedy staramy się na siłę reanimować umierających.

Jest wiele do zrobienia i nie wszystko zależy od nas. Na ile nam prawo pozwala i na ile pozwalają nasze możliwości - my to robimy. Oprócz pozyskiwania nowych miejsc pracy bardzo ważną sprawą jest zatrzymywanie dotychczasowych. To wcale nie jest tak, że wielkie koncerny nas szantażują. One po prostu idą tam, gdzie jest im lepiej, łatwiej i taniej. Jest to bardzo zrozumiałe, choć nie wszyscy to rozumieją. Uważam, że wielkim sukcesem było zatrzymanie tu Philipsa. Nie zamknąłby z dnia na dzień fabryki, jednak nie rozwijałby się, nie otwierał nowej produkcji i obumierałby.

W ubiegłej kadencji wiele emocji wzbudziła sprawa budowy hipermarketu na terenie miasta. Silne lobby handlowców mówiło stanowcze nie, choć większość mieszkańców jest za jego powstaniem. Myśli Pan, że w tej kadencji udało się przesunąć tą sprawę do przodu?

- Jest to chyba nieuchronne. Jeśli będziemy administracyjnie strzegli tych 22 km2 powierzchni naszego miasta, to ten hipermarket może się ulokować na obrzeżach miasta lub tuż przy jego granicy. Może zdarzyć się sytuacja, że ktoś sprzeda teren wokół miasta, na terenie gminy Kwidzyna i tam ten hipermarket może powstać. Myślę, że nie administracyjne metody, tylko rozsądne współdziałanie handlowców i mieszkańców. Racja jest po stronie. Jest silne lobby handlowców i jest cała rzesza mieszkańców, którzy są niezmiernymi odbiorcami tych świadczeń i widzą ulomność handlu. Musimy chronić małe, rodzinne przedsiębiorstwa, ale również musimy myśleć o ogóle mieszkańców. Myślę, że ta polityka, którą stoczyli mieszkańcy z handlowcami, a której owocem była decyzja rady miasta o ograniczeniu pla-

nu zagospodarowania przestrzennego, pokazała już symptomy tego zjawiska. Myślę, że kolejne lata pracy tej rady pozwolą wypracować metody działań, które ochronią dotychczasowy handel i pozwolą rozwijać się temu wielkopowierzchniowemu. Myślę, że mądrość rady, a rada w swoim założeniu musi być mądra i na pewno taką będzie, pozwól ten problem rozwi-
kłać.

Pozwól sobie na małą złośliwość. Obiecywał Pan, że 1 października ruszy program lokalnej telewizji kablowej...

- Nie obiecywałem, tylko mówiłem o tym, że chciałbym aby tak było. Również z informacji, które posiadałem wynikało, że tak będzie. Niestety światem rządzą polityka, choć nie powinna, i pewne działania polityczne tuż przed wyborami spowodowały zatrzymanie tego procesu. Jest już po wyborach, te przeszkody zniknęły, i tam informację o właścicielu Studia „Kamena”, który poinformował mnie, że telewizja ruszy na dniach. Myślę, że już nikt nie będzie próbował opóźnić powtórnego uruchomienia programu.

Czego można życzyć burmistrzowi na przyszłość?

- Żeby grono osób mi przyjaznych nie zmniejszało się, a powiększało. Żeby do tego, co robię, przekonać jeszcze większą ilość osób. Abyśmy, tutaj mówię do polityków, w sprawach strategicznych dla tego miasta zachowali rozum, i mielibyśmy spojrzeć na piękny Kwidzyn nie w poziomie własnych, partykularnych interesów, tylko z poziomu widzenia 40 tys. mieszkańców miasta. Mieszkańcy wystawiają nam cenzurkę co cztery lata i nie można podporządkowywać swego życia, podjęcia niepopularnych decyzji temu, aby mieszkańcom się przypochlebiać. Aby to miasto się rozwijało potrzebne są decyzje, które niepopularne decyzje, których pozytywne skutki pojawi się dopiero za kilka lat.

Zdając za rozmowę.

Anna Bińczak

Wywiad autoryzowany

R E K L A M A

Serdecznie dziękuje wszystkim mieszkańcom Kwidzyna z okręgu nr 3, którzy jeszcze raz oddarli mi nie zaufaniem i powierzyli mi mandat radnej na kolejną kadencję

Teresa Gruda

W imieniu własnym, koleżanek i kolegów

Pragnę złożyć najgorętsze podziękowanie wyborcom, którzy udzielił mi mandat zaufania oddając swoje głosy na listę Krajowej Partii Emerytów i Rencistów w dniu 27 października w tym również dla niezdecydowanych.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Rady
Foliks Krajewski

Expom KWIDZYN

Przedsiębiorstwo Naprawczo-Produkcyjne EXPOM Kwidzyn spółka z o.o. w Nowym Dworze Kwidzyńskim sprzedaje niżej wymienione maszyny i urządzenia.

Prasa PMS 40 Nr fabr. 54650 rok budowy 1980	cena 2500 zł
Samochód ciężarowy STAR 200 ELA 182K rok prod. 1988 nr nadw. 66683	cena 6000 zł
Przyczepa Ciężarowa D-60 ELZ 2680 dopuszczalna ładowność 6t rok prod. 1982 nr fabr. 0550	cena 2000 zł
Samochód ŻUK A11B ELL 8293 rok prod. 1989 nr nad. 507851 nr silnika 10782 (plandeka)	cena 1500 zł
Samochód ŻUK A07D ELL 1364 rok prod. 1994 nr nad. SUL00721JR0572473 nr silnika 014031 (blacha)	cena 3000 zł
Sprężarka tłokowa 2K1-8, rok budowy 1992 nr fabr. 92222 producent Energorem-Wrocław	cena 2000 zł
Agregat sprężarkowy WS-50, rok budowy 1972, nr fabr. 1414 (spalony silnik)	cena 800 zł
Suszarka SEM-3 rok budowy 1977 moc 26kW	cena 1000 zł
Suszarka SEL 11N	cena 600 zł
Tokarka RV 32 Rb 1955	cena 600 zł
Tokarka RV 32	cena 600 zł
Piła BTB-50	cena 600 zł
Tokarka rewolwerowa DRT 36/40 76/R4008	cena 3000 zł
Młynia HS-2 r.b. 1996 producent Zugli Wieluń nr fabr. Zb2597	cena 12000 zł
Samochód osobowy POLONEZ ATU1.4, ELN 4214, rok prod. 1996 nr podwozia SUPB30ELBTW846415 nr silnika 4FK75348557, po remoncie silnika	cena 6000 zł

Informacji dotyczących ww maszyn i urządzeń udziela Dział Utrzymania Ruchu tel. 0-55 279 26 44 wek. 43 w godz. 7.00 - 15.00

P.U.P.H. **Lenkiewicz**

Sławomir Lenkiewicz

OLEJ OPALOWY

SPRZEDAŻ HURTOWA **RGterm**
Rafineria Gdańska

Jesteśmy blisko i dla Ciebie już od 1996 r.

wydane pieniądze w swoim powiecie pracują na ciebie

KWIDZYN
ul. Grudziądzka 22

tel. (055) 279-22-16 601-890-038 605-612-416 608-899-955

Wadliwe pierwsze rozdania PAŃSTWOWA KOMISJA WYBORCZA WYJAŚNIA

Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej skierował w dniu 13 listopada br. pismo do komisarzy wyborczych i przewodniczących rad gmin, powiatów i sejmików wojewódzkich, w którym pisze między innymi:

Zgodnie z art. 27 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zmianami) - funkcji wójta, burmistrza i prezidenta miasta oraz jego zastępcy nie można łączyć z członkostwem w organach jednostek samorządu terytorialnego, a więc także z mandatem radnego rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa. Z tego powodu osoba wybrana w tej samej radzie nie może łączyć funkcji wójta, burmistrza lub prezidenta miasta i na radnego powinna przed objęciem funkcji wójta, burmistrza lub prezidenta miasta dokonać pisemnego zrzeczenia się mandatu radnego, stosownie do art. 190 ust. 1 pkt 2 Ordynacji Wyborczej. Zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej oświadczenie o zrzeczeniu się mandatu powinno być złożone przed ukonstytuowaniem się nowej rady, za pośrednictwem organu zwalniającego pierwszą sesję, który przekazuje je przewodniczącemu tej rady niezwłocznie po jego wyborze. W takiej sytuacji osoba wybrana na radnego i na wójta, burmistrza i prezidenta miasta nie może składać słołubowania radnego, o którym mowa w art. 23 a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Wygaśnięcie mandatu radnego nastąpiło bowiem wskutek pisemnego zrzeczenia się mandatu (art. 190 ust. 1 pkt 2 Ordynacji), zaś rada jedynie stwierdza ten fakt w drodze uchwały (art. 190 ust. 2 Ordynacji). Po podjęciu przez radę uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu radnego, osoba ta powinna złożyć słołubowanie, o którym mowa w art. 29 a ustawy o samorządzie gminnym, co umożliwi jej objęcie obowiązków wójta, burmistrza i prezidenta miasta. Analogiczny tryb postępowania powinien dotyczyć wójta, burmistrza i prezidenta miasta, który uzyskał mandat radnego rady powiatu lub sejmiku województwa. PKW wyraża pogląd, że osoba, która złożyła rezygnację z mandatu radnego nie może składać słołubowania radnego i uczestniczyć w podejmowaniu uchwał poprzedzających stwierdzenie wygaśnięcia jej mandatu.

SLD PROSI O WYKŁADNIĘ

W związku z wyjaśnieniami Sekretarza Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13.11.2002 r. (ZPOW-703-505/02) Rada Powiatowa SLD w Kwidzynie prosi o wykładnię prawną następujących faktów, mających miejsce podczas pierwszych sesji Rady Miasta i Rady Powiatu w Kwidzynie odbytych w dniu 13.11.2002 roku:

1. Podczas I sesji rady miejskiej wybrany w głosowaniu powszechnym burmistrz, pan Andrzej Krzyżstofiak, złożył słołubowanie radnego, brał udział w głosowaniach i dopiero na zakończenie sesji dokonał zrzeczenia się mandatu radnego rady miasta.

2. Podczas II sesji Rady Powiatu wybrany w II turze wyborów samorządowych na burmistrza Prabut pan Bogdan Pawłowski oraz wybrany w II turze wyborów samorządowych na wójta Gminy Gardęja pan Jerzy Grabowski, którzy jednocześnie uzyskali mandaty radnych Rady Powiatu Kwidzyn złożyli słołubowanie na radnych powiatu, brali udział we wszystkich gło-

waniach i dopiero na zakończenie sesji dokonali zrzeczenia się z mandatu radnych powiatu.

Naszym zdaniem jest to niezgodne z pkt. 2 ww wyjaśnienia Sekretarza PKW.

Uważamy, że wszystkie podjęte uchwały na pierwszych sesjach Rady Miejskiej i Rady Powiatu w Kwidzynie są nieważne. Burmistrz Kwidzyna, Burmistrz Prabut i Wójt Gardęja, dokonując słołubowania jako radni, dokonali tym samym wyboru stanowiska i nie powinni być szefami władzy wykonawczej samorządu.

Ponadto Radni Rady Powiatu w Kwidzynie, pan Leszek Czarnobaj i pan Andrzej Fortuna, złożyli słołub-

wanie i brali udział we wszystkich głosowaniach. Uważamy, że pan Leszek Czarnobaj po wyborze na starostę nie powinien już brać udziału w dalszych głosowaniach, tj. na wicestarostę i na członków zarządu powiatu, a pan Andrzej Fortuna po wyborze na wicestarostę nie powinien brać udziału w głosowaniach na członków zarządu powiatu.

Przewodniczący Klubu Radnych SLD Miasta Kwidzyn Leszek Plewiński Przewodniczący Klubu Radnych SLD Powiatu Kwidzyn

Antoni Barganowski Przewodniczący Rady Powiatowej SLD Kwidzyn Jerzy Śnieg

Mniej radnych i kilka nowych twarzy STAROSTWO PO STAREMU

13 listopada swoją pierwszą sesję odbyli radni powiatu. Poprowadził ją radny senior - Bogusław Gajdamowicz. Dzięki zawiązanej koalicji OPS-KLS nie doszło do zmian na stanowisku starosty i jego zastępcy. Duże emocje wzbudziło natomiast głosowanie na etatowo członka zarządu.

Po złożeniu słołubowania przez radnych wniosek formalny złożył klub SLD.

Zgłaszam propozycję, aby przełóżyc na następną posiedzenie wybór starosty i jego zastępcy. Mamy na ten miesiąc i być może warto się nad tym zastanowić - mówił Antoni Barganowski.

Przy 12 głosach sprzeciwu i 9 za wniosek SLD został odrzucony.

Po powołaniu komisji skrutacyjnej (Andrzej Zwolak i Bogdan Pawłowski - OPS oraz Jolanta Szulc i Jerzy Luty - SLD) przystąpiono do wyboru przewodniczącego rady. Zgłoszono dwie kandydatury: Jerzego Godzika, który otrzymał poparcie 12 radnych oraz Jerzego Śniega, którego poparło 9 radnych. Przewodniczącym został Jerzy Godzik.

Przewodniczącą rady będzie miał dwóch wiceprzewodniczących: Jerzego Śniega (11 za, 8 przeciw) i 2 wstrzymujących się) oraz Leszka Wisniewskiego z KLS (14-5-2).

Wybor starosty był z góry przesądzony. Choć SLD wystawiło Włodzimierza Dawidowickiego jako swojego kandydata (8 głosów za), głosami koalicji OPS-KLS starosta został ponownie Leszek Czarnobaj (12 głosów za). Jego zastępcą został Andrzej Fortuna, którego kandydaturę poparło 12 radnych, a 9 wstrzymało się od głosu.

Starosta podziękował za zaufanie, jakim został obdarzony.

- To, co było zawsze moim przesłaniem, to to, iż swoją funkcję pojmuję jako służbę dla mieszkańców powiatu. Chcielibyśmy zaproponować państwu w nadchodzących latach kontynuowanie strategii uchwalonej przez poprzednią radę - powiedział Leszek Czarnobaj.

Zarówno starosta, jak i jego zastępca zrzekli się mandatu radnego. Ich miejsce zajmą najprawdopodobniej Ireneusz Niziołek i Zbigniew Sitko.

Dużo emocji wzbudziło głosowanie na członków zarządu powiatu. Społecznym członkiem zarządu został Bogusław Gajdamowicz, a etatowym Justyna Kozłowska. Choć SLD w pierwszym głosowaniu nie zdobyła wymaganej ilości głosów (8 za, 9 przeciw i 4 wstrzymało się). Powtórnie więc zgłoszono jej kandydaturę. Klub SLD zaproponował, aby to głosowanie przełóżyc na kolejną sesję, gdyż być może nastąpią inne uzgodnienia.

O Justynie Kozłowskiej PERSONALIA

Rektor WSZ Krystyna Strzala:

Jest to osoba pracowita, ale bardzo konfliktowa. Jest zawsze coś za i przeciw. W związku z tym kontakty ze studentami miała średnie, a z pracownikami trochę lepsze niż średnie. Nie można jej

- Zabiegi opozycji są tutaj wskazane i mam nadzieję, że tak będzie do końca kadencji. Chciałbym powiedzieć, że będzie się państwo martwili o tą koalicję. Ona przy drobnym potknięciu wyjdzie na prostą - odpowiedział starosta.

Po powtórny głosowaniu Justyna Kozłowska została wybrana etatowym członkiem zarządu (12 za, 9 przeciw). Zapytaliśmy Justynę Kozłowską o to, jak się czuła, kiedy jej kandydatura została odrzucona w pierwszym głosowaniu.

- Czułam się trochę dziwnie, aczkolwiek nie jest to pierwsza stresująca sytuacja w moim życiu i już sobie z tym poradziłam. W chwili obecnej jestem w trakcie ustalenia zakresu moich kompetencji. Myślę, że odpowiedzialność za oswiadczenie byłaby najbardziej naturalna, biorąc pod uwagę moje dotychczasowe doświadczenie i prace

W południe radna miejska, a wieczorem członek zarządu powiatu (Justyna Kozłowska - KLS) zawodowa - stwierdziła Justyna Kozłowska.

Podczas pierwszej sesji swoje rezygnacje złożyli także Bogdan Pawłowski i Jerzy Grabowski. Kolejną sesję zaplanowano na 25 listopada.

Anna Bineczak

Ostre posunięcia

SLD BEZ(...RADNE(J))

Teresa Gruda została wykluczona z klubu radnych SLD. Jak powiedział nam przewodniczący klubu Leszek Plewiński, wynikało to z regulaminu klubu.

- Radna głosowała nie tak, jakby klub tego sobie życzył podczas inauguracyjnej sesji rady miasta. Wiemy również, że OPS designowała panią Grudę na szefową komisji ds. rodziny. Naturalną konsekwencją zachowań pani Teresy było wykluczenie jej z klubu. Ocena polityczna jej działań zajmie się nasza partia. W naszym rozumieniu nie reprezentuje SLD, więc rozważamy możliwość pozbawienia jej mandatu i wykluczenia z partii - stwierdził Leszek Plewiński.

AB

Pierwsza sesja Rady Gminy Kwidzyn POLITYKA I PRYWATA ZA DRZWIAMI

W gminie Kwidzyn niewiele się zmieniło w nowej kadencji. Konsekwencja w realizacji postanowień, przychylności mieszkańcom i otwartości zostały uznane przez mieszkańców. Wyborcy Gminy Kwidzyn poparli zgodnie wójta Edmunda Wierzbę. Radni wybrali swoim przewodniczącym po raz trzeci Józefa Świokło.

Obrazy urzędowej I sesji utworzył radny senior Bronisław Smigielski. Przewodniczącym Gminnej Komisji Wyborczej Roman Bednarczyk szczegółowo poinformował o przebiegu wyborów. W skład Rady Gminy Kwidzyn weszli: Zbigniew Lewicki, Mirosław Czajka, Henryk Ordon, Józef Kędziora, Michał Michaliszyn, Bronisław Smigielski, Alicja Krzyżstofiak, Jerzy Tumilowski, Krystyna Kuleza, Janusz Cichocki, Józef Świokło, Henryk Kulecki, Andrzej Sawicki, Marek Reimer i Bogdan Muehowski. Wszyscy złożyli urzędowe słołubowanie.

Przy 100 procentowej frekwencji, radni głosowali jednogłośnie na jednego zgłoszonego kandydata na przewodniczącego rady gminy, Józefa Świokła. Będzie on przewodniczył radzie już trzecią kadencję.

- Bardzo dziękuję za tę decyzję - powiedział Józef Świokło. - Powiem to, co mówilem osiem lat i cztery lata temu. Zrobię wszystko, co w mojej mocy, żeby godnie reprezentować radę i urząd, a także by z tą radą zrealizować wszystkie zamierzenia. Proszę, byśmy nie wdawali się w politykę. Nie interesuje mnie kto należy do jakiego ugrupowania. Zostawmy politykę za drzwiami, a wtedy wspólnie uda nam się zrobić wszystko co najlepsze dla naszej gminy.

- Składam serdeczne życzenia i wiecej i owocnej pracy wybranym członkom rady i jej przewodniczącemu - gratulował wójt Edmund Wierzbę. - Niech wasza działalność skupia się na dobro naszej gminy. Dziękuję wyborcom za to, że powierzyli mi w dalszym ciągu obowiązek kierowania gminą. Sądząc po ilości oddanych głosów, obdarzono mnie wielkim zaufaniem, ale także obciążeniem wywiązania się z oczekiwań mieszkańców. Jesteśmy jedną z największych gmin w województwie, mamy 32 miejscowości i 27 sołectw. Nasza gmina społeczność liczy ponad 10 tysięcy mieszkańców. Gmina Kwidzyn jest typowo rolnicza, ogólna powierzchnia, aż 67 proc. zajmują użytki rolne, a 20 proc. to lasy. Mamy ponad 500 podmiotów gospodarczych, z któ-

Wójt Edmund Wierzbę podczas aktu słołubowania

rych duża część to firmy jednoosobowe, pracujące na własny rachunek, ale istnieją też zakłady zatrudniające ludzi: Tex, Tereny Zielone, Cesmex, Polima, Cafe Sati, Alcor, Expom - w którym większość kapitału jest własnością gminy, ponadto spółki i rolnicze w Bronnie, Gurcu i Szalwinku oraz Gminna Spółdzielnia i Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska. Możemy być zadowoleni z naszych szkół oraz rozwijającej się kultury i sportu. Gmina Kwidzyn jest przyjazna i otwarta na świat. W naszej strategii działań najważniejszymi są cele w rozwój przedsiębiorczości, stworzenie najlepszych warunków dla wszechstronnej edukacji, budowa infrastruktury, zapobieganie problemom społecznym i patologiom, wykorzystanie szansy jaką daje nam budowa mostu przez Wisłę i dostosowanie rolnictwa do warunków Unii Europejskiej. Ponadto sprzyjanie budownictwu, działania na rzecz zagrożonych ekologicznych oraz sprawy system współpracy z innymi gminami. Zapewniam - dodał wójt Edmund Wierzbę - że dołożę wszelkich starań, by te wszystkie cele zostały zrealizowane.

Z życzeniami wystąpił prezes Gminnej Spółdzielni Stanisław Lagowski, podkreślając dobry klimat stworzony w gminie Kwidzyn, przychylności oraz kompetencje urzędników. Wśród gości był także radny Sejmiku Województwa Andrzej Śnieg, który gratulował dotychczasowych osiągnięć i sukcesów w wyborach. Andrzej Śnieg zaakcentował wagę tej kadencji, która będzie trwać w czasie wchodzenia Polski do Unii Europejskiej. Zaznaczył wielość czekających radę zadań związanych z tym faktem. Jednocześnie zadeklarował wszelką pomoc w procesach pozyskiwania środków unijnych dla potrzeb gminy.

W sesji uczestniczyli dyrektorzy podległych jednostek oraz szkół, firm z terenu gminy i przedstawiciele duchowieństwa. Wójt gminy Kwidzyn Edmunda Wierzbę i przewodniczącego rady Józefa Świokła obdarowano naczemianymi kwiatami.

MB

ZAWIADOMIENIE Zarządu Gminy w Gardęi

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 5 i pkt. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. z 1999 r. Nr 15, pozycja. 139 z późniejszymi zmianami) zawiadamiam się, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego drogi lokalnej dojazdowej do terenów usługowych, położonych po północnej stronie ulicy Miłosnej (dr krajowa nr 55) dla gminy Miejskiej Kwidzyn, obejmujących działkę Nr 22/5 oraz część działek Nr 22/2, 22/4, 39 i 19/25 w obrębie Bądk w gminie Gardęja wraz z prognozą skutków ustaleń planu na środowisko przyniczone, będzie wyłożony do publicznego wglądu w dniach: od dnia 25 listopada 2002 roku do dnia 23 grudnia 2002 roku w siedzibie Urzędu Gminy w Gardęi przy ul. kwidzyńskiej 27, 82-500 Gardęja, (pokój nr 11) - poniedziałek - piątek w godzinach 8.00 - 15.00

Zgodnie z art. 23 ustawy, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wyłożonego do publicznego wglądu, może wnieść protest.

Zgodnie z art. 24 ustawy, każdy którego interes prawny lub uprawnienia zostały naruszone przez ustalenia przyjęte w projekcie ww planu, może wnieść zarzut.

Zainteresowani mogą zgłaszać protesty i zarzuty na piśmie do Zarządu Gminy z podaniem oznaczenia nieruchomości w terminie nie dłuższym niż 14 dni po upływie okresu wyłożenia projektu ww planu.

Za Zarząd Przewodniczący Zarządu Gminy mgr inż. Wacław Szramowski

Moje niesłuszne poglądy
LEWICOWOŚĆ SLD

Jak SLD zniechęcał wyborców?

Panie opinia, że SLD nie realizuje programu i hasel wyborczych, z którymi szedł do wyborów parlamentarnych przed rokiem. I choć opinia ta jest często krzywdząca, to równie często jest uprawniona. Politycy SLD sumiennie na nią przez rok zapracowali.

Cofnijmy się o rok. Sojusz szedł do wyborów z hasłami likwidacji Senatu. Tuż po wyborach, dokładnie w dniu wyboru prezydium Senatu, wywiadu telewizji TVN udzielił marszałek - prof. Longin Pastusiak. W wywiadzie tym mówił o ważnej i pozytywnej roli, jaką spełnia Senat i uzasadniał celowość jego istnienia. Słuchając z zażenowaniem tego wywiadu stałem się pewnie zdziwiony, że w wywiadzie z lat 60-tych. Nadawali wtedy program dla dzieci pt. „Miś z okienka”. Program prowadził znany aktor. Program się skończył ale reżyser nie zdążył jeszcze wyłączyć mikrofonu i zgromadzenie przed telewizorami dzieci usłyszały: „A teraz, kochane dzieci, pocałujcie miśa w...” (w oryginalnie było bez wykrzyknika, ale za to zdrobniale).

Aktora można usprawiedliwić. On nie wiedział, że mikrofon jest włączony. SLD szło do wyborów parlamentarnych z hasłami pomocy ludziom materialnie upośledzonym, równości szans dla młodzieży, przeciwdziałaniu nadmiernej przestępczości i świeżości państwa. Dla formacji lewicowej taki program jest czymś oczywistym. Jak go potem realizowano? Kilka przykładów:

W skali całego kraju SLD wybory samorządowe przegrał. Przegrana jest o wiele większa, niż wskazywałby wynik wyborów. Po raz pierwszy w III RP udało się bowiem zniechęcić elektorat lewicowy do wzięcia udziału w wyborach. A elektorat ten był wielkim skarbem lewicy. Liczony jest on na 25-30 proc. ogółu uprawnionych do głosowania i składa się z wyborców najbardziej zdyscyplinowanych, którzy udział w wyborach traktowali dotychczas jako obowiązek. Ten kapitał został skutecznie przez SLD roztrwoniony.

Kiedy ostatecznie dopinano budżet roku 2002, okazało się, że trzeba gdzieś poszukać 1,3 mld zł. Koalicyjne PSL zaproponowało prowadzenie czwartej stawki podatkowej w podniku od dochodów osobistych - stawke 50 proc. dla dochodów powyżej 120 tys. zł. SLD wybrało inny wariant. Obcięto ulgi komunikacyjne dla studentów i kalek.

Nieco później przez media przewinęła się dyskusja nt. zakazu pracy zarobkowej dla emerytów. Z pomysłu się wycofano, ale wraźnia pozostały. Tegoroczna waloryzacja emerytur i rent wyniosła średnio ok. 4 zł. Jednocześnie zafundowaliśmy sobie bizantyjską oprawę papieskiej pielgrzymki. Podczas tej pielgrzymki nikt tak cudnie nie demonstrował podlitku do własnego elektoratu i kłania się elektoratowi pracowemu i klerikalnemu. A im głębiej się kłania, tym bardziej wypina tyłek w stronę elektoratu własnego.

W wyborach 2002 elektorat AWS z roku 2001. Przegrana ta nie będzie porażką lewicy. Zapotrzebowanie na myśl lewicową będzie coraz większe. Przegra SLD, bo nie chciało być lewicowe.

wyzerają zupełnym biednym) i druga to zamiar uchlenia ustawy kominowej dla prezesów ważnych spółek skarbu państwa (dzisiaj preześci ci nie mogą zarabiać więcej niż 13 tys. zł miesięcznie).

Wniosek:

SLD wygra wybory dzięki głosom swojego, lewicowego elektoratu. Zaraz po wyborach ustawia się plecami do własnego elektoratu i kłania się elektoratowi pracowemu i klerikalnemu. A im głębiej się kłania, tym bardziej wypina tyłek w stronę elektoratu własnego. W wyborach 2002 elektorat AWS z roku 2001. Przegrana ta nie będzie porażką lewicy. Zapotrzebowanie na myśl lewicową będzie coraz większe. Przegra SLD, bo nie chciało być lewicowe.

Jeśli SLD nie pozostawi modlenia się dla LPR, a drogiego liberalizmu dla PO i dalej będzie tkwił w tej niemiej dla jego elektoratu pozycji gimnazjalnej, w wyborach 2005 elektorat lewicowy wymierzy w tę wypiętą część ciała kopniaka. Wtedy SLD podzieli losy AWS z roku 2001.

Jerzy Sarbicki

LPR W SPRAWIE SZPITALA

„KK” zażądał sprostowania powyższej informacji oraz wpłaty 10 tys. zł na rzecz Fundacji „Dobro Chorego”.

W odpowiedzi przekazałem Panu Prezesowi pismo, w którym odmówiłem spełnienia żądań i uzasadniłem swoją opinię. Uściśliłem, że pisząc o odmawianiu pomocy, miałem na myśli zdarzające się przypadki nieprzyjmowania do szpitala osób zgłaszających się, nawet ze skierowaniem lekarskim.

Došlo też do spotkania przedstawicieli LPR z przedstawicielami Zarządu NZOZ „Zdrowie” w celu wyjaśnienia

nia zarzutów i sytuacji szpitala.

Pan Krzysztof Zieliński oznajmił, że powyższe sytuacje są wynikiem badań wstępnych, gdzie lekarz dyżurny po zbadaniu pacjenta nie kwalifikuje go do leczenia szpitalnego. Stwierdził również, że w okresie dzialania spółki „Zdrowie” nie było przypadków odmowy przyjęcia do szpitala z uwagi na brak miejsc lub środków finansowych. Świadczy o tym wykonywanie kontraktów z Kasą Chorych, a płatność za te hospitalizacje przez Kasę Chorych prawdopodobnie nie będzie dokonana. Kontrakt z nią zawarty jest bowiem limitowany i nie uwzględnia występujących na naszym terenie potrzeb medycznych ludności.

Na zakończenie pragnę poinformować, iż Liga Polskich Rodzin nadal będzie śledzić sytuację szpitala, jak również innych tego typu jednostek, np. hospicjum, domu pomocy czy ośrodków opiekuńczo-wychowawczych na terenie Kwidzyna i powiatu. Zgodnie z obietnicą przedwyborczą, będziemy zajmować się sytuacją ludzi potrzebujących wieloletniej pomocy. Prosimy, aby informacje o podobnych sprawach kierować do LPR pod nr tel. 646-41-25.

Michał Jędrzejewski
Szef Miejskiego Sztabu Wyborczego LPR

W KOLEJCE DO URZĘDU

Ponieważ w najbliższym czasie czeka mnie duży spraw urzędowych do załatwienia - pociesza mnie myśl wg składanych obietnic i zapewnień, że jako interesantka nie będę zmuszona czekać w kolejce na zapisy do urzędu z 1,5 miesięcznym wyprzedzeniem, bo termin załatwienia mojej sprawy wymaga ściśle określonego terminu (14 dni) - żyje nadzieją, że ją załatwią.

Wierzę też, że nie zostaną potraktowana jak „persona non grata” w zamęcie za własne zdanie i treść pisanych przeze mnie artykułów.

Jako zadanie stawiamy sobie „zwalczanie biurokracji” - uciążliwej zresztą, więc świat idzie z postępem - my też. W pewnej renomowanej instytucji w naszym mieście urzędniczki żyją jeszcze na zasadzie „męczennicy” i we wszystkich interesantach widzą „Dłużników”, ich ofiar jakby nie dostrzegają - ja pieniędzy swoich nie odzyskałam, tylko wrogów mi przybyło, pozostaje mi żyć marzeniem, że kiedyś je otrzymam.

„Ładna Pani Radna” - ukontentowana, jednym ruchem ręki w minioniej kadencji gładko decydowała o dalszych losach ludzi edukujących, twierdząc, że ludzie starsi mają już zwolnić i latać w powietrzu i najbardziej stawia się na młodzież. Ja się jej pytam, ilu ludzi dzisiaj się przedkwalifikuje (mając obowiązek domowe, pracę zawodową), ażek niktelse zaszere na rynku pracy?

Widocznie jestem malkontentem - zawsze dostrzegam to, co złe, i jeszcze w dodatku mam dobry wzrok jak na swoje lata.

z poważaniem
Lucyna Olszewska

Poglądy przedstawione w rubryce „Trybuna dla wszystkich” nie zawsze muszą być zgodne ze stanowiskiem redakcji.

**Informacja dla przedsiębiorców
ROZWIĄZANIA
INFORMATYCZNE**

Już po raz drugi firma Veracomp oraz Tandberg Data, Adaptec i Computer Associates organizują program „Bezpieczeństwo dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw”. Celem programu jest przygotowanie firm sektora małych i średnich firm w regionie pomorskim do prowadzenia działalności informatycznej zgodnie z wymaganiami Unii Europejskiej.

Priorytetowym założeniem seminarium przygotowanego w Łodzi jest edukacja pomorskich przedsiębiorców w zakresie najnowszych rozwiązań informatycznych, służących do udostępniania i zabezpieczania danych. W trakcie spotkania kilkudziesięciu przedstawicieli regionalnych firm integracyjnych będzie miało możliwość zapoznania się także z pełnym pakietem informacji na temat unijnych programów pomocowych, oferowanych pomorskim przedsiębiorstwom w zakresie dostosowania do wymogów unijnych.

Małe i średnie firmy zapraszamy również na internetową stronę, przygotowaną dla potrzeb programu „Bezpieczeństwo dla małych i Średnich Przedsiębiorstw”: www.veracomp.pl/map2 gdzie: - uzyskają informacje na temat rozwiązań do ochrony danych oraz unijnych programów pomocowych - zdołają dane firm IT, rekomendowanych w ramach programu do wdrożenia systemów zabezpieczających dane - będą mieli możliwość zadania pytań z zakresu składowania i udostępniania danych światowej klasy ekspertom.

Korzystanie z doświadczeń ekspertów w dziedzinie informatyki, dostosowywanie własnej infrastruktury informatycznej do standardów Unii Europejskiej oraz efektywne wykorzystywanie i wdrażanie oferowanych krajom kandydującym programów pomocowych to realna szansa na podniesienie konkurencyjności pomorskich przedsiębiorstw na rynku zjednoczonej Europy.

Tula

PPHU "Spark" AUTOELEKTRYK
Andrzej Sztalmirski
Wykonuje usługi w zakresie
- napraw instalacji elektrycznych
- alternatory, prądnice, rozruszniki i akumulatory
82-500 Kwidzynul. Staszica 25
(teren warsztatów szkolnych Technikum Mechanizacji Rolnictwa)
wjazd od ulicy Szewskiej
tel. 503 321 756

BUDUJESZ - REMONTUJESZ
BEZPŁATNE DORADZTWO TECHNICZNE
MONTAŻ INSTALACJI GRZEWCZYCH,
WODNO-SANITARNYCH,
ELEKTRYCZNYCH I GAZOWYCH
KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO ŁAZIENEK
Domis - Krzysztof Wnietrak SADLINKI ul. Jaśminowa 2
tel. (055) 275 75 74, 0608 457 830

Zakład Pogrzebowy
KIR
ul. Hallera 29 82-500 Kwidzyn
(przy parkingu szpitalnym)
tel. (055) 279-68-89 (055) 261-12-23
Oferuje
NAGROBKI GRANITOWE
- wybór ponad 30 gatunków granitu
- bogata propozycja wzorów nagrobków
Usługi pogrzebowe w pełnym zakresie
już od 600 zł (truma+obsługa)
- przewozy międzynarodowe
- kremacje zwłok
Demontaż starego nagrobka gratis.
Przy zamówieniu usługi pogrzebowej
korzystne rabaty na nowy nagrobek
granitowy.
RATY

Ottawa
1958
**Szkołka Roślin Ozdobnych
Ottawa w Otlowcu**
Oferuje:
- materiał żywoptłowy
liściasty już od 0,4 zł/szt
- materiał żywoptłowy
iglasty od 2,5 zł/szt
- duży wybór gatunków ozdobnych
iglastych i liściastych
Zapraszamy
poniedziałek - piątek do godz. 17.00
sobota do godz. 14.00
tel. 275-14-76, 504-225-139

FELIETON

**PRZEDZĘJ W MORZU
WYSCHNIE WODA...**

Albert Duzinkiewicz

Skoro już wiemy, kiedy nasz kraj wejdzie w twary łązek z Unią Europejską, możemy zastanowić się, co w tej dacie dla nas ważniejsze: czy 1 maja czy 2004 rok? Negocjatorzy Unii zapewne kurtuazyjnie wspierali rząd Leszka Millera, natychmiast tracący własny elektryk i uczynili pierwszy krok ku wskazaniu prądowłasnemu obywateli z szumówkami, tym razem barwy błękitnej w wianuszkim gwiazd w części centralnej. Zastanówmy się raczej nad rokiem 2004: co się stanie z naszym krajem, gdy staniemy już, że się tak wyrażę, na wycieraczce wspólnego europejskiego domu?

Dużo mówi się u nas o zagrożeniach, które będą skutkiem naszego przystąpienia do zjednoczonej Europy. Czas najwyższy, byśmy - w ramach naszej narodowej cechy, uczciwości - pomysłili, co może grozić z tego powodu całej Europie.

W konkursie na najkrótszą, najtańszą i najskuteczniejszą formę promocji Polski w ramach Piętnastki w cuglach powinna wygrać „Podchoda” z sztumówkami, tym razem barwy błękitnej w wianuszkim gwiazd w części centralnej. Zastanówmy się raczej nad rokiem 2004: co się stanie z naszym krajem, gdy staniemy już, że się tak wyrażę, na wycieraczce wspólnego europejskiego domu?

czy Lizbonie zorganizować masowe seanse „Zemsty”. Żeby było jasne, kogo biorą i później nie marudzili - wszak wszyscy centymy jasne sytuacje.

Wprawdzie pewnie, wzorem doświadczeli lat wcześniejszych, po jego emisji utrwaliłoby się w naszych braciach Europejskich przekonanie, że husaria to czołowa formacja lotnicza polskiego, a Polacy, walcząc z wietrznym śniegiem zaledniają na wprost zrujnowane zamczyska na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, ale moglibyśmy dzięki temu zaprezentować naszą osobowość zbiorową. Do tej pory polskie Wirtschafft i Polish jokes potrafiłszy przeciwstawić jedynie polską gościnność, bigos, wódkę i pierogi, co - powiedzmy to wyraźnie - jest wielkim wkładem w kontynentalną jeńność. Po „Zemście” moglibyśmy poszerzyć katalog cnot narodowych o papkinowską prawdomówność, solidność w dotrzymywaniu umów prezentowaną przez Podstolinę, finezję Cześnika, miłośnicze Rejenta i biegłość Dyndańskiego w sztukach wszelakich. Statystyczny Duńczyk czy Portugalczyk mogliby wreszcie docenić naszą sąsiedzką zżyłość, szczerą sympatię dla sukcesów innych i tolerancję. Pewien niepokój wprowadziliby zapewne informacja, że film opowiada o czasie minionym. To, czym można było się jeszcze pochwalić kilkadziesiąt lat temu, czyli gościnność i honor, okazywały się nagłe wspomnienie.

Wiadomo wszakże, że podreczniki reklamy nie nakazują odkrywania niczego z prawdy (poza nazwą i opakowaniem), wręcz przeciwnie - i dlatego nie będzie godziny szczerości. A szkoda. Szkoda...

**Rozmawiamy z Radkiem Jaworskim
NAJMŁODSZY
RADNY W HISTORII**

Najmłodszym radnym w historii kwidzyńskiego samorządu jest 18-letni przedstawiciel Kwidzyńskiej Ligi Samorządowej - Radstaw Jaworski. Poprosiliśmy go o krótką rozmowę.

Dlaczego zdecydował się Pan kandydować i jak zareagował na decyzję wyborców?

- Na kandydowanie zdecydowałem się z kilku względów - m.in. chciałem reprezentować w Radzie Miasta problemy naszych młodzieży, których z pewnością nie brakuje. Młodzi ludzie są bardzo liczną grupą w naszym mieście - trzeba się z nimi liczyć, a jak do tej pory nie było nikogo kto angażował się w ich sprawy.

Jak przyjął decyzję wyborców? Byłem bardzo zaskoczony, przy okazji chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy na mnie zagłosowali. Było to zaskoczenie nie tylko dla mnie, ponieważ nie bardzo wierzyłem w to, iż osoba w moim wieku może zrobić taki wynik.

Jakie to uczucie być najmłodszym radnym?

- Bardzo mnie cieszy, że ludzie mi ufają, mobilizuje mnie to do dalszego działania. Wiem, że przede mną bardzo dużo pracy, ale lubię wyzwania i wierzę, że sprostać obowiązkom, wszakże praca radnego to nie tylko głosowanie i pojawianie się na sejmikach, lecz przede wszystkim dbanie o dobro mieszkańców.

Kwidzyńska Liga Samorządowa wstąpiła w koalicję z Obywatelskim Porozumieniem Samorządowym. Czy spodziewał się Pan właśnie takiej koalicji? Czemu się Pan od niej oczekuje?

- Tak spodziewałem się jej i bardzo się cieszę, że takowa powstała. Jak wiadomo żadne ugrupowanie w

domo żadne ugrupowanie w mieście nie zdobyło wymaganej większości głosów, by rządzić samodzielnie, z tego powodu zawieranie koalicji było niezbędne, aby miasto mogło normalnie funkcjonować. Koalicja z SLD była niemożliwa, ponieważ wyborcy, którzy postawili na ugrupowanie prawicowe

Podczas ostatnich głosowań podnosił Pan rękę zgodnie z własnym sumieniem czy stanowiskiem klubu?

- Na pierwszej sesji stanowisko klubu i moje własne pokryły się.

Jak wyobraża Pan sobie swoją pracę w samorządzie?

- Jak sobie wyobrażam? Chyba jak każdy inny radny. Chciałbym pomóc ludziom, którzy mieszkają w tym mieście, odwieźć się za to, że na mnie głosowali oraz udowodnić, że nie był to stracony głos.

Na czym polega Pana zdaniem praca radnego?

- Ciężko mi sobie to wyobrazić, nigdy przedtem nie byłam radnym i nie wiem do końca, jak to będzie wyglądało. Jednak za jakiś czas chętnie podzielę się swoimi spostrzeżeniami.

Anna Bińczak
Wywiad autoryzowany

Po autoryzacji skreślono odpowiedzi na dwa pytania: „Czego oczekuje Pan po Radzie Miejskiej?” oraz „Myśli Pan, że ma Pan szansę znaleźć dla tych ludzi pracę?”
Redakcja

WIECZÓR BARDÓW

Lokalna Fundacja Filantropijna „Projekt” postanowiła sfinansować koncert, który zapewne będzie wydarzeniem dla ludzi lubiących poezję śpiewaną. W najbliższą sobotę 23 listopada w auli I Liceum Ogólnokształcącego wystąpią Leszek Kopeć, Marcin Styczeń i Piotr Woźniak. Organizatorami imprezy są Kwidzyńskie Towarzystwo Kulturalne, Kwidzyńskie Centrum Kultury i I Liceum Ogólnokształcące.

Wstęp jest wolny. Koncert rozpocznie się o godz. 17.00.

**Taniec towarzyski
SUKCESY PROGRESSU**

W wrześniu pary z Klub Tańca Sportowego PROGRESS startowały w „Ogólnopolskim Turnieju Tańca KOPERNIK 2002” który odbył się w Toruniu.

W Turnieju wzięło udział naszych 8 par zajmując miejsca: do 9E: Julian Chmura -Paula Budyś 5m.; Patryk Szymborski -Daria Czubak 6m.; 10-11E: Rafał Prabucki -Emilia Marynińska 2m.; 10-11D: Marcin Bandurski -Agata Studzińska 4m.; Bartosz Wielogórski -Daria Kopik 2m.; 14-15E: Łukasz Matuszewski -Jolanta Mierlak 7m.; 14-15D: Przemysław Malinowski -Magdalena Malinowska STANDARD 2m./LATIN 7m.; Paweł Pollheimer -Marta Kocik STANDARD 8m./LATIN 2m.; Jednocześnie Paweł z Martą przekroczyli 200pkt. w klasie

syfikacji turniejowej i uzyskali tym samym wyższą klasę taneńczą C w stylu latyno-amerykańskim.

Łącznie na turnieju brało udział 150 par. Podsumowując spośród 8 par kwidzyńskich startujących w turnieju 7 zakwalifikowało się do rundy finałowej zdobywając aż cztery medale.

W październiku pary z Klub Tańca Sportowego PROGRESS startowały w „Ogólnopolskim Turnieju Tańca AKCENT 2002”, który odbył w Płońsku.

3 pary z Kwidzyńska zajęły miejsca: 14-15D: Przemysław Malinowski -Magdalena Malinowska STANDARD-5m./LATIN-9m.; W całym turnieju brało udział około 100 par.

**Wyrazy głębokiego współczucia
Pani Irenie Maliszewskiej
z powodu śmierci
OJCA**
Szkoda
Wójt oraz pracownicy
Urzędu Gminy w Ryfanie

**Centrum
Finansowo Biurowe
w Kwidzynie, ul. Chopina 26**

dysonuje
salą konferencyjną
z przeznaczeniem na:

- konferencje,
- szkolenia,
- prezentacje,
- spotkania firmowe itp.

atrakcyjne położenie,
wysoki standard

tel. (055) 261-17-51
605 399 929

**SERWIS
OGUMIENIA
P.H.U. "GABRYŚ"**

**NAPRAWA
MONTAŻ
WYWAŻANIE**

UWAGA !!!

Przy zakupie jednej nowej opony
mycie i sprzątanie samochodu GRATIS!
Przy zakupie czterech nowych opon
polerowanie nadwozia GRATIS!

SPRZEDAŻ OPON NOWYCH I UŻYWANYCH

82-520 Gardeja, ul. Kwidzyńska 35A
tel. 0 (prefix) 55 275 14 94

**WYNIKI GŁOSOWANIA
DO RADY POWIATU
WEDŁUG LICZBY
ZDOBYTYCH GŁOSÓW**

(MIASTO KWIDZYN - 27 października 2002 - 10 MANDATÓW)

1. Jerzy Śnieg	SLD 1593	38. Lech Stawicki	SLD 86
2. Leszek Czarnobaj	OPS 1666	39. Jerzy Michalak	OPS 85
3. Antoni Barganowski	SLD 755	40. Dominik Sudoł	OPS 85
4. Bogusław Gajdamowicz	KLS 590	41. Krystyn Walor	SLD 85
5. Jerzy Godzik	OPS 526	42. Ewa Stec	SLD 76
6. Andrzej Fortuna	OPS 267	43. Waldemar Tul	SLD 75
7. Ewa Schneider	LPR 244	44. Beata Potręć	KLS 74
8. Andrzej Wypych	OPS 236	45. Arwid Żebrowski	KLS 74
9. Mariusz Wesolowski	OPS 234	46. Ryszard Borowski	SLD 71
10. Ireneusz Niziołek	OPS 228	47. Iwona Burczyk	KLS 67
11. Zbigniew Sitko	OPS 216	48. Zbigniew Polak	KLS 67
12. Jolanta Szulc	SLD 205	49. Mirosław Górski	KLS 64
13. Andrzej Piszka	OPS 190	50. Janina Kwaśnicka	LPR 63
14. Krystyna Kopisto	OPS 185	51. Albin Janusiewicz	SLD 57
15. Beata Pawłowska	OPS 176	52. Władysław Wojtyła	KLS 57
16. Jerzy Majda	OPS 144	53. Antoni Wejnart	SLD 55
17. Katarzyna Frank	OPS 142	54. Dariusz Rymarz	KLS 53
18. Maruk Swangrubler	SLD 138	55. Zdzisław Bednarz	LPR 47
19. Adam Kamiński	OPS 135	56. Jarosław Colder	OPS 46
20. Zdzisław Jędrzejewski	LPR 133	57. Ryszard Marzec	LPR 44
21. Władysław Paciorek	SLD 131	58. Henryk Kloś	SLD 43
22. Kazimierz Nowak	OPS 130	59. Jan Wójcik	LPR 41
23. Lech Makowski	KLS 126	60. Krystyna Obojska	LPR 38
24. Teresa Nowak	SLD 119	61. Stanisław Piekarcz	SLD 36
25. Alina Hejna	OPS 115	62. Irena Zdanowska	LPR 33
26. Paweł Sobański	KLS 115	63. Mieczysław Bieszc	LPR 29
27. Beata Szykiewicz	SLD 114	64. Jerzy Pogorzelski	SLD 29
28. Stanisław Boruch	SLD 110	65. Jerzy Gudziejewicz	KLS 25
29. Joanna Nojak	OPS 109	66. Sławomir Jedydnak	LPR 25
30. Grażyna Orkwiszewska	KLS 105	67. Piotr Macal	LPR 19
31. Zenona Mielczarek	OPS 103	68. Małgorzata Rybczyńska	KLS 18
32. Danuta Spłitt	LPR 102	69. Maciej Jaśkiewicz	KLS 17
33. Bogdan Zamożny	KLS 102	70. Leszek Kęska	LPR 16
34. Henryk Paczkowski	LPR 96	71. Bogumiła Jędrza	KLS 15
35. Andrzej Baczowski	KLS 93	72. Wojciech Spsitter	KLS 15
36. Grzegorz Czeszejko	SLD 88	73. Wioletta Dworniczak	KLS 6
37. Albin Waleśniak	SLD 88		

opr. staw

W kniei... „ODYNIEC”

Gospodarzami tegorocznych powiatowych hubertowin byli koledzy z Kola Łowieckiego „Odyniec” w Kwidzynie. (Odyniec to stary, starszy niż czteroletni samiec dzika, bytujący przeważnie samotnie.)

Rok 1954 to okres, w którym do kół łowieckich łowicze potocznie zwane „kolem milicyjnym”. Przyjmują one nazwę Kół Łowieckich „Odyniec” w Kwidzynie. Spośród pierwszych członków kół, którzy polują już w „Krajinie Wiecznych Łowów”, należały wspomnieć: Józefa Dudziaka, Mieczysława Szpakowskiego, Kazimierza Węclawowicza, Józefa Studzińskiego, Kazimierza Kwiatka, Stanisława Turosa, Stanisława Blachutę, Zygmunta Serockiego czy Augustyna Rublewskiego.

Nazwisko Rublewskiego przewija się w kole od samego początku jego istnienia. Dziś poluje już trzecie pokolenie Rublewskich.

Kolo prowadzi gospodarkę łowiecką na terenie dwóch obwodów łowieckich, dzierżawiacz około 12 tysięcy hektarów na terenach gmin Kwidzyn, Gardeja i Sadlinki. Tereny te, ubogie w zwierzynę grubą, zmuszają od samego początku istnienia kóło członków do położenia nacisku na hodowlę zwierzyny drobnej. Podstawą hodowli staje się zając, bażant, kuropatwa i piżmak. W celu wypracowania i zdobycia środków na swą statutową działalność członkowie kóło w latach 1960-70 zdecydowali się na odłów i eksport żywych zajęcy. Fakt odłowu w ciągu jednego dnia około 200 zajęcy świadczy, że łowiska były bogate w ten gatunek zwierzyny.

Nadmierzona chemizacja oraz występujące choroby zmniejszyły do zaprzestania odłowów, z czasem także do ograniczenia polowań na ten gatunek. Zdaniem Jerzego Turowskiego, prezesa kóło, niszczenie oczek wodnych, pogłębienie Liwy i Kanafu Paleonera przy jednoczesnym braku dbałości o rowy melioracyjne skutkują prawie całkowitym wyniszczeniem piżmaków. Dla sprawiedliwości dodać należy, że przyczynia się do tego w dużej mierze również norka amerykańska.

Także dziś - zając, bażant i kuropatwa oraz sarna są podstawowymi gatunkami w łowisku, choć w historii kóło w różnych okresach różnie bywało. O różnorodności występowania także zwierzynę grubą świadczy fakt pozyskania losi (oczywiście w czasach, gdy było to dozwolone) przez Wacława Blocha, Leszka Peretę, Jerzego Wrzeszcza czy Gintera Muchlińskiego. Leszek Peretę pozyskał w roku 1988 także wilka basiora.

Dzisiejszy stan osobowy kóło to 48 członków, którzy prace hodowlano-gospodarcze wykonują społecznie. Z roku na rok przybywa stałych urzędów łowieckich, z roku na rok łowiska są coraz lepiej zagospodarowane. Wyróżniają się w pracach gospodarzy do Edward Rublewski, Ginter Muchliński, Lucjan Suchorab i Piotr Justa - chwali swych kolegów Jerzy Turowski.

Jak w każdym kole także w „Odyńcu” mają swoje pro-

W bieżącym sezonie łowieckim upuszczono do łowiska około 500 dorosłych bażantów.

Oby nie stały się najdroższą karmą dla lisów. blemy. Najważniejszy z nich to problem lawinowego wzrostu pogłowia lisów. Ingerencja człowieka zrobiła swoje. Wyklądanie szkieletów przeciw wścieklejności mocno ograniczyło naturalną śmiertelność tych sympatycznych zresztą drapieżników. Niekontrolowany wzrost ich populacji daje się mocno we znaki zwłaszcza zwierzynie drobnej, co bardzo odczuwane jest w pracach hodowlanych tego właśnie kóło. Trudno hodowlany i środki pieniężne przeznaczane na wzrost pogłowia gatunków zwierzyny drobnej często stają się łupem lisów. Intensywna walka z nadmiarem lisów w łowisku zaczyna przynosić efekty. Już dziś można było podjąć decyzję o zakupie i zasiedleniu łowisk bażantami. W bieżącym sezonie łowieckim zakupiono i upuszczono do łowiska około 500 dorosłych bażantów. Oby nie stały się one najdroższą karmą dla lisów.

Sukcesem kóło jest integracja jej członków. Wiele prac społecznych wykonywanych jest wspólnie z członkami rodzin. Coroczne kopanie i zbieranie topinamburu dokonywane jest całymi rodzinami. Po zakończonej pracy tradycyjnie organizuje się wspólne ognisko z poczęstunkiem dla wszystkich.

Warto przy okazji wymienić weteranów kóło. Bolesław Sulej od 1958 roku w kole, Wacław Bloch i Jerzy Turowski od 67, czy Ginter Muchliński od 68 roku są wzorem godnym naśladowania dla młodszych kolegów.

Obecnie kóło kieruje zarząd, w czele którego stoi jego przewodniczący Jerzy Turowski. Funkcje łowczego pełni Edward Rublewski a podłowczego Ryszard Jancz. Sekretarzem jest Leszek Dondziak, a skarbnikiem Henryk Justa. Edward Rublewski powołany został w obecnej kadencji do Okręgowej Rady Łowieckiej.

Kolegów z „Odyńca” zyczymy samych sukcesów i borów pełnych zwierzyny.

Łącząc tradycyjne Darz Bor!
Leszek Parus

Jak żyć z alergią? czyli moja walka z chorobą pomóż sobie samemu DIETA W ALERGIACH - CZ. II

Bardzo dużo czasu upłynęło, kiedy po raz ostatni pisałam o alergiach. Było to spowodowane następującymi czynnikami:

po pierwsze - zmniejszyła się objętość gazety po drugie - redakcja gazety wypełniała swój obowiązek wobec wyborców, jako że były wybory, a potem ogłaszanie wyników, dlatego nie było miejsca na temat o alergiach.

Ale teraz jest już po wyborach i artykuły będą ukazywały się cyklicznie, tak jak dotychczas. Tyle w kwestii wyjaśnienia. Dlatego przypomnę fragment mojego ostatniego artykułu.

„Teraz wiem, że lekarze, którzy mnie leczyli przedtem, nie mogli mi powiedzieć o prawidłowym odżywianiu z bardzo prostego powodu: ponieważ „problemy żywienia nie znalazły miejsca nawet w programie studiów medycznych” (słowa dr Ewy Dąbrowskiej w książce „Przywracać zdrowie jedzeniem”). WIELKA SZKODA.

Wtedy zrozumiałam, ile muszę się nauczyć, aby dojść do zdrowia, aby pomóc mojemu dziecku i sobie i niestety nie będę miała wielu sojuszników na tej drodze.

A jak wygląda dieta w alergiach?
Pani dr Ewa Dąbrowska w książce „Znaczenie żywienia w profilaktyce i leczeniu chorób cywilizacyjnych” pisze „Człowiek, aby mógł cieszyć się zdrowiem, powinien dążyć do utrzymania harmonii z otaczającym go środowiskiem. Pokarm, który buduje nasze ciało, stanowi istotny element środowiska. Zatem nasze zdrowie będzie w dużej mierze zależeć od jakości biologicznej pokarmu wbudowanego, gdyż z punktu widzenia zdrowia liczy się nie ogólna ilość spożytej żywności, lecz ilość pokarmu, który uległ wchłonięciu w jelitach i wbudowaniu. Przyniesienie wszystkich niezbędnych składników pokarmowych jakie zawiera żywność naturalna, gwarantuje zdrowie i odporność na wszelkie niesprzyjające warunki.

Pokarm, który przemysłowo „oczyszczono” lub „wzbogacono” chemią jest niepełnowartościowy. Organizm wbudowujący taki „zwyrodniały” pokarm, jest narażony na rozwój chorób cywilizacyjnych”.

Do takich chorób cywilizacyjnych trzeba zaliczyć wszelkiego rodzaju choroby alergiczne. Są jednak pokarmy, które może nie zatrzymują całkowicie rozwoju chorób alergicznych, ale na pewno osłabiają reakcje alergiczne. Paul Morgan w książce „Naturalne sposoby leczenia alergii” pisze „Pokarmy, które należy wybierać - Witaminy B5 (kwas pantotenyowy), B6 i C są naturalnymi lekami przeciwhistaminowymi, podobnie jak sole magnezu i kwas foliowy. Natomiast witaminy B, C, E spożywane z białkami pomagają w utrzymaniu zdrowego układu odpornościowego”.

Bardzo ważnymi minerałami w diecie alergików są cynk i selen, ponieważ przyczyniają się do eliminacji toksyn z organizmu.

Gdzie te wszystkie witaminy i minerały się znajdują - główne naturalne źródła (na podst. „Biblii Witamin” Earla Mindela oraz prac prof dr hab Stanisława K. Wieckowskiego).

Wit. B5 - kwas pantotenyowy

Wit. B6 - pirydoksyna

Wit. C - kwas askorbinowy

Owoce cytrusowe, truskawki, zielone i liściaste warzywa - szczególnie pietruszka, zielona papryka, kalafior, ziemniaki, owoce: dzikiej róży, czarnej porzeczki, aronii, maliny.

Wit. E - tokoferol

Kiełki zbóż, zielone warzywa, orzechy, soja, jaja, wątroba, oleje roślinne, produkty zbożowe pełnoziarniste, masło, jaja.

Wit. B4 - kwas foliowy (folacyna)

Ciemnozielone warzywa liściaste, marchew, żółtko jaj, melon, morele, dynia, fasola, ciemna mąka ryżowa.

Magnez (Mg)

Figi, cytryny, grejfruty, kukurydza, migdały, jabłka, orzechy, nasiona, ciemnozielone warzywa.

Wit. B12 - kobalamina

Wątroba, mięso, ryby, skorupiaki, mleko, jaja, ser, serki.

Cynk (Zn)

Ostrygi, jadalne wodorosty, mięso, mleko kobyce, krowie i kozie, żółtko jaja, drożdże, pełne ziarno, rośliny strączkowe, pokarm bogaty w proteinę, otręby, orzechy, pestki dyni oraz nierafinowane pokarmy. Ponadto: lucerna, korażnik kopan, rumaniek, mniszek lekarski, świetlik, nasiona kopru, chmiel, pokrzywa, owoce dzikiej róży i szalwia.

Selen (Se)

Kiełki pszenicy, otręby, cebula, pomidory, brokuły.

Nie znaczy to jednak, że tylko niedobór wymienionych wyżej witamin i minerałów odpowiada za występowanie reakcji alergicznych, ale ich niedobór jest głównym ich sprawcą.

Reasumując powyższe uważam, że prawidłowa, zbilansowana dieta jest podstawą zdrowia zarówno psychicznego jak i fizycznego oraz w bardzo dużym stopniu przyczynia się do likwidacji chorób alergicznych.

Przygotowanie posiłków

Przygotowanie posiłków zabiera mi najwięcej czasu (ok. 8 godz. dziennie). Zaraz wyjaśnię dlaczego.

Po pierwsze: Posiłki te muszą być przygotowywane na bieżąco, nie mogą być odgrzewane (nie można wykonać obiadu na dwa dni)

Po drugie: Posiłki muszą być bardzo urozmaicone, podane estetycznie, muszą zawierać różnorodność składników pokarmowych.

Po trzecie: Staram się nie łączyć w jednym posiłku białek i węglowodorów. Najkorzystniejsze połączenia to: **białka** (mięso, ryby, jaja, rosoly, grzyby, fasola oraz inne strączkowe, orzechy z **tuszciami** (smalec, masło, oleje) oraz **warzywami** i **owocami** np. marchewką, kalafior, truskawkami itp. **Uwaga:** W żadnym wypadku nie należy łączyć białek z ziemniakami (mimo że ziemniaki należą do grupy warzyw) np. mięso z ziemniakami. **Tuszcze z węglowodanami:** np. pieczywo z masłem.

Po czwarte: Dobrym uzupełnieniem diety są świeżo wyciskane soki z warzyw i owoców, a także herbatki owocowe, ziołowe. Jakkolwiek herbatki owocowe, zieloną można pić bez ograniczeń, natomiast herbatki ziołowe np. z melisy, kopru, rumanian należy pić tylko w uzasadnionych wypadkach i nigdy przez długi okres czasu a najlepiej w tym wypadku zasięgnąć porady lekarskiej (szczególnie jeśli chodzi o dzieci)

Po piąte: W miarę możliwości pokarmy powinny być gotowane lub duszone. Należy unikać potraw smażonych. W żadnym wypadku nie można spożywać potraw przpalonych. Dobrym urozmaiceniem diety są potrawy z rusztu.

Po szóste: Posiłki powinny być spożywane częściej, w mniejszych ilościach (aby nie przeciążać organizmu)

Kochani!

Skończyło się piękne lato, a wraz z nim wszelkie uczulenia na pyłki. Osoby mające takie problemy mogą odetchnąć. Jednak listopad to jeden z najbardziej ponurych miesięcy w roku. Brak słońca powoduje, że czujemy się ociężały, rozbitci i niekiedy nie nam się nie chce. Dlatego wykorzystujmy każdą chwilę, kiedy pojawi się słońce. Szczególnie wystawiamy do słońca dłonie i twarz.

Jesienna plucha sprzyja też rozwojowi roztoczy kurzu domowego oraz pleśni. Pozbyliśmy się jednak alergii, przyszły nowe. Ale pocieszmy się, niedługo spadnie śnieg, będzie świeciło słońce, w najgorszym wypadku na wiosnę na pewno będzie dużo słońca, a przecież to tylko kilka miesięcy. Dlatego żyć pogodą ducha i wewnętrznego spokoju.

Zenobia Tarka

Kwidzyńskie Centrum Kultury MAŁŻEŃSKIE PERYPETIE W TEATRZE

Ostatnie przedstawienie teatralne w tym roku na scenie Kwidzyńskiego Centrum Kultury to sztuka Murray'a F. Schisgala „Spróbujmy to jeszcze raz” w reżyserii Macieja Wojtyśki. Wystąpi w niej dwoje uznanych aktorów Joanna Żółkowska i Cezary Zak. Jest to współczesna komedia sytuacyjna, której bohaterami są policjantka i bezrobotny aktor, treścią natomiast - dwa diametralnie różne spojrzenia na życie i instytucję małżeństwa.

Przedstawienie wystawione zostanie w Kwidzynie 24

listopada o godz. 17.00. Bilety w cenie 25 złotych.

Tuż po nowym roku w koncercie noworocznym Teatr Muzyczny z Poznania zaprezentuje „Strauss rewie”. Będzie to dwupięciodzinny godzinny spektakl w pięćdziesięciosobowej obsadzie. Obchody Międzynarodowego Dnia Teatru ma natomiast uświetnić „Kordian” w reżyserii Adama Hanuszkiewicza. Rola tytułową zagra Mateusz Damięcki. W dramacie wystąpi także sam reżyser.

WZPOW Sp z o.o. w Kwidzynie

rozpocząła przyjmowanie ofert na kontraktację warzyw na lata 2003-2005.

Przedmiotowa oferta powinna zawierać szczegółowe dane plantatora, umiejscowienie plantacji, ilość i areal danego asortymentu.

Oferty proszę składać w siedzibie Spółki przy ul. Toruńskiej 21 pok. nr 3.

Szczegółowe informacje na temat warunków kontraktacji będą dostępne pod nr tel. 279-39-66, 279-42-01, 0-601-657-861.

Termin przyjmowania ofert upływa z dniem 30 listopada 2002 r.

Zakład Kamieniarski
Marek Paprocki

ul. Owca 4
82-500 Kwidzyn
tel. (055) 261 94 24, (055) 261 94 25
fax 279 45 23

Aby wyjść naprzeciw swoim klientom Zakład Kamieniarski poszerzył swoją działalność o postugę pogrzebową.

Przy zamówieniu ceremonii pogrzebowej zakład wykonuje darmowy demontaż nagrobka i udziela rabatu na nowy nagrobek granitowy.

Obsługa ceremonii pogrzebowej w pełnym zakresie już od 400 zł
Nagrobki granitowe już od 600 zł

RATY

NEKROLOGI

przynajmniej w biurze Reklam i Ogłoszeń „Kurier Kwidzyński”

Informujemy firmy i instytucje o możliwości składania kondoleń na naszych łamach

Szczegółowe informacje Biuro Reklam i Ogłoszeń Kwidzyn ul. Chopina 26 tel. 279-30-59, 261-17-51

Halloween w SP 4 WRÓŻKI, CZAROWNICE I DUCHY

31 października to wigilia dnia Wszystkich Świętych - po angielsku „All Hallows Eve”, co z czasem przekształciło się w „Halloween”. Jest to dla dzieci święto tak radosne, jak Boże Narodzenie. To dzień wróżek, czarownic i duchów. Obecnie Halloween jest okazją do wspólnie zabawnej nie tylko w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Wielkiej Brytanii, ale także i u nas.

W tym dniu, zgodnie z kilkuletnią już tradycją, Szkoła Podstawowa nr 4 zupełnie zmienia swoje oblicze - na korytarzach harcowały diabełki, duszki i nieco większe duchy, mumie i kościotrupy, czarownice i czarne koty. Ogromnym powodzeniem cieszył się kiermasz przygotowanych przez rodziców słodyczy, gdzie za drobną sumę 50 groszy można było kupić m.in. czekoladowe ciastka z wizerunkiem ducha lub oblane „krwawym” lukrem jabłko. Zarobione podczas sprzedaży pieniądze (268 zł) przeznaczono na cel charytatywny.

Uczniowie klas 4-6 obejrzyli dwa przedstawienia w języku polskim i angielskim, po zakończeniu których odbył się konkurs na najbardziej „prerażający” strój. Jurorzy obejrzyli stroje prawie stu uczniów i nagrodziło 10 najciekawszych. Tego dnia rozstrzygnięto konkurs na najbardziej oryginalną „głowę” z dyni (nagrodzono 10 osób) oraz konkurs na niesamowitą historię związaną z Halloween w formie komiksu, wiersza lub opowiadania w języku polskim i angielskim. Cykl imprez Halloween przygotowały w SP 4 nauczycielki języka angielskiego: Irena Zyrnow i Rokksana Małkiewicz.

Poznanie tradycji i kultury innych państw, doskonalenie języka angielskiego w formie zabawy to pierwszy krok młodych ludzi do wprowadzania w życie programu integracji europejskiej.

Elżbieta Gardzielewska

Strachy z różnych stron świąta zapraszały na słodczyce

Ekspresyjny taniec kościotrupów

Pamiętkowe zdjęcie ze szkolnego Halloween

Konkurs literacki O TYTUŁ „SZALONEGO LITERATA PIERWSZEGO STOPNIA”

„Rówieśnikowi z przeszłości objaśnij nasz świat”, „I od tej pory żyli długo i szczęśliwie”, „Ale mnie to wkurza” - tak brzmiały tematy prac pierwszego Powiatowego Wariackiego Konkursu Literackiego dla uczniów gimnazjów powiatu kwidzyńskiego. Konkurs odbył się 8 listopada w Zespole Szkół nr 1 w Kwidzynie. Zorganizowało go Kwidzyńskie Centrum Kultury.

Do konkursu przystąpiło 59 uczniów ze wszystkich gimnazjów powiatu kwidzyńskiego. Każdy z uczestników miał dwie godziny, aby w dowolnej formie literackiej wypowiedzieć się na jeden z wybranych tematów.

W pierwszy temat: „Rówieśnikowi z przeszłości objaśnij nasz świat” był trudny - powiedział Jerzy Majda, organizator i pomysłodawca konkursu. - Wymagał to tylko dużej wyobraźni, ale także wiedzy językowej. Jak na przykład siedemnastowiecznemu nastolatkowi wytłumaczyć słownictwo, którym wówczas się posługiwano, co to jest telefon komórkowy, telewizor, dyskietka? W literaturze nie pomoże gestykulacja, ważne jest słowo. Do drugiego tematu potrzebna była przede wszystkim fantazja. W pracy „I od tej pory żyli długo i szczęśliwie” należało opisać dalsze losy bohaterów ulubionego utworu literackiego, ale najlepiej z zachowaniem stylu autora utworu. Ostatnie zadanie „Ale mnie to wkurza”, nazwać można był tematem do wolnym. Uczestnicy, którzy go wybrali, mogli odegrać na piśmie swoje nerwy, stresy, złości.

Każda z prac została złożona w zalakowanej kopercie i

opatrzona godłem. Oceniać je będzie jury w składzie Jadwiga Iwaszko, Eugenia Sierawska i Anna Skrobiszewska. 7 grudnia dowiemy się, kto zostanie „szalonym literatem pierwszego stopnia”. Oprócz tytułu najlepsi otrzymają nagrody.

- Chcemy, jako Kwidzyńskie Centrum Kultury - dodał Jerzy Majda - nie tylko zapraszać polskich artystów, ale także wychodzić z myślami, które pobudzają twórczość naszej społeczności w mieście i powiecie. Oprócz tego konkursu literackiego prowadzimy już kolejny rok edukację teatralną dla uczniów starszych klas szkół podstawowych. Tą edukacją objęte są wszystkie placówki oświatowe. Na styczeń zaplanowany jest kolejny konkurs. Będzie to już druga edycja konkursu krasomówczego dla szkół podstawowych i gimnazjów. Uczestnicy walczą będą o statuetki „Złotej gaduły” - tę przyznamy w kategorii podstawowej i o statuetki „Złotej jeźdźcy”, którą otrzyma najpiękniej mówiący gimnazjalista.

Maria Bagard

INFORMATOR OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE

Parafia p.w. Św. Brata Alberta Chmielowskiego

- Porządek Mszy Św.
- w niedziele: 8.00, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00
- w dni powszednie: 17.00
Kancelaria parafialna czynna jest w środy i czwartki od 15.30 do 16.30
- Przy parafii istnieje grupa ministrantów i lektorów oraz zespół muzyczny pod kierownictwem Anny Głogowskiej-Firlej.
- Chrzą w naszej parafii odbywają się w I i III niedzielę miesiąca.
- W każdy wtorek po Mszy św. o godz. 18.00 odprawiane jest Nabożeństwo do Miłosierdzia Bożego.
- W każdą środę po Mszy św. o godz. 18.00 Nabożeństwo do Matki Bożej Nieustającej Pomocy.
- W parafii ze spowiedzi lub rozmów z ks. proboszczem mogą korzystać ludzie głuchoniemi.
- Jest do nabycia Diecezjalne czasopismo „Wspólnota”, zapraszamy do lektury.
- Spowiedź św. w tygodniu codziennie 15 minut przed Mszą św.
- Nabożeństwo różańcowe za zmarłych codziennie o 16.30
- Parafia Miłosierdzia Bożego organizuje wyjazd do Turunia 7-12 grudnia (11 rocznica Radia Maryja), zapisy w kancelarii, cena 12 zł.
- W niedzielę taca przeznaczona jest na utrzymanie Seminarium Duchownego w Elblągu. Bóg zapłać.
- Niech Dobry Jezus błogosławi i strzeże.

Parafia Konkatedralna Św. Jana Ewangelisty

- Porządek Mszy Św.
- w niedziele: 7.30, 9.30, 11.00, 12.30, 18.00
- w dni powszednie: 7.30, 18.00
Przy Parafii istnieją wspólnoty i grupy modlitwienne: Odnowa w Duchu Świętym, Caritas, Żywy Różaniec, Trzeciej Zakon, grupa ministrantów i lektorów.
- Przypominamy, że w zakrystii można zakupić książkę o naszej katedrze pod tytułem „Renesans Katedry Kwidzyńskiej”.

Parafia p.w. Świętej Trójcy (OO. Franciszkanie OFM Conv.)

- Porządek Mszy Św.
- w niedziele: 7.30, 9.30, 12.30, 16.00, 18.00
- w dni powszednie: 7.00, 18.00
Kancelaria parafialna czynna jest we wtorki i piątki w godz. 15.00 - 17.00
Przy parafii istnieje pięć Wspólnot Neokatolickich, Odnowa w Duchu Świętym, Oaza dla Dzieci Bożych, Franciszkański Zakon Świeckich, Oddział Caritas, Wspólnota „Betania”, Duszpasterstwo Trzeźwości, ministranci i lektorzy, Duszpasterstwo Młodzieży: Ruch światło-życie (młodzieży szkolnej), Franciszkańska Wspólnota „Pokój i Dobro” młodych uczących się, studujących i pracujących.
- Zapraszamy młodzież szkół gimnazjalnych i średnich na eucharystię w każdą niedzielę o godz. 16.00
- Nieszporami za zmarłych w listopadzie modlimy się w dni powszednie o godz. 17.30, a w niedziele o godz. 17.00. Msza św. gregoriańska będzie sprawowana codziennie przez cały listopad o godz. 18.00
- Parafialny Caritas będzie zbierał dobrowolne ofiary do puszek na rzecz najuboższych naszej parafii w niedzielę 24 listopada
- Ojcowie pracujący w Wilnie bardzo dziękują za wszystkie ofiary złożone na remont dachu na kościele franciszkańskim.

Parafia p.w. Św. Wojciecha

- Porządek Mszy św.
- w niedziele: 8.00, 9.15, 11.00, 12.15, 18.00
- w dni powszednie: 18.00
Przy parafii istnieją: oddział Caritas, Koło Różańcowe, Oaza Dzieci Bożych oraz ministranci i lektorzy.
- Zachęcamy do czytania prasy katolickiej „Niedzieli” i „Drogi”, które można nabyć po Mszy św.
- Zapraszamy w każdą środę na Nowennę do Matki Bożej Nieustającej Pomocy, a w piątek na koronkę do Bożego Miłosierdzia.

JCh

Koncerty kameralne PRZY PEŁNEJ SALI

Wbrew powszechnej opinii, jakoby koncerty kameralne nie znajdowały szerszej publiczności, te organizowane przez Kwidzyńskie Centrum Kultury cieszą się ogromną popularnością. Ostatnie z nich odbyły się przy pełnej sali. Organizatorzy twierdzą, że nie jest to tylko zasługa faktu, iż wstęp na koncert mają posiadacze wejściówek sponsorowanych przez Philipsa.

- Staramy się odchodzić od czystego populizmu w kulturze i proponować publicznemu odbiorcy ambitniejszy repertuar - powiedział Jerzy Majda. - Stąd wzięły się Kwidzyńskie Koncerty Kameralne, na które mamy nadkomplety publiczności. Ostatnio wystąpił u nas Jan Ptaszyn Wróblewski, popisał się Konstanty Kulka. Nie ukrywamy, że zaproszenie do nas artystów tak wysokiej klasy jest możliwe dzięki firmie „Philips”, która koncerty sponsoruje. Wstęp na koncert odbywa się za wejściówkami bezpłatnymi, które częściowo rozdawane są wśród pracowników „Philipsa” i częściowo w kasie Kwidzyńskiego Centrum Kultury. Jest więcej chętnych niż wejściówek.
Pomysłodawcą i sprawcą istnienia na kwidzyńskiej scenie kameralnych koncertów jest Marek Dziurdzia, z wykształcenia inżynier elektroniki, na codzień szef działu inżynierskiego w fabryce Philipsa.
Zaczęło się od wspólnych rozmów z żoną - wyjął Marek Dziurdzia. - Powinno być na przyszłość kulturalnej niewiele się tu dzieje w sensie występów muzyków klasycznych, muzyków jazzowych, chcieliśmy coś takiego zorganizować.

Zawsze interesowaliśmy się taką muzyką. Jeszcze w czasach studenckich często chodziliśmy do filharmonii bądź na koncerty jazzowe, więc naturalnie skupiliśmy się na tej dziedzinie sztuki. To jest genetyka całej historii. Sam nie posiadamem sali ani możliwości technicznych. Poszedłem do pana Eligiusza Geldona, dyrektora Kwidzyńskiego Centrum Kultury, który na samą myśl bardzo się ucieszył, że będziemy mogli coś takiego zrobić. Jednocześnie rozmawiałem z Andrzejem Gólygą, prezesem PCIP Philipsa, czy byłby w stanie finansowo nas wesprzeć i on również się przychylił do tego pomysłu. Przekładanie każdego koncertu, który się odbywa, a staramy się, by odbywał się w cyklu miesięcznym, jest w dużej części dotowany i wspierany przez Philipsa. Prezes Andrzej Gólyga w pełni zaakceptował aspekt edukacji kulturalnej w tym przedsięwzięciu - podkreślił Marek Dziurdzia. - Zgodziliśmy się wszyscy, że sztuka, przez duże „S”, zawsze będzie potrzebowała mecenasa. Kultura we współczesnym świecie ma duży klimat, żeby na siebie zrobić i chyba nigdy na siebie nie zarabiała. Otworzyliśmy ten cykl koncertem Jana Ptaszyna Wró-

blewskiego i myślę, że to było spektakularne przedsięwzięcie. Koncert bardzo się udał. Artysta zagrał i swoje utwory i też był ukłon w kierunku innych kompozytorów. Publiczność dopisała. Naszą ideą w najbliższej przyszłości jest zaprezentowanie muzyki jazzowej klasycznej. Jeżeli będziemy mieli dostęp do muzyki bluesowej w dobrym wykonaniu, to również spróbujemy takich wykonawców zaprosić. Głównym celem jest prezentacja dobrej muzyki. W pierwszych dniach grudnia chcieliśmy zaprosić muzyków z Gdańska - trio „Melancholik” z repertuarem Brahmsa i Mozarta. W styczniu zaprezentuje się orkiestra z Elbląga, która będzie grała muzykę renesansową. W okresie karnawału chcieliśmy zaproponować repertuar również klasyczny, ale prezentujemy tanga. Mammy w planach występ Justyny Szafran z Poznania, która będzie śpiewać piosenkę Edith Piaf. W kwietniu zamierzamy zaprosić orkiestrę Skotnickiego grającą jazz w stylu dawnym - zdradził nam plany Marek Dziurdzia.
Najbliższy koncert kameralny już za niespełna miesiąc.

MB

Firma Handlowo - Usługowa
AGRO-AKU
AKUMULATORY

DO WSZYSTKICH TYPÓW SAMOCHODÓW PRODUKCJI POLSKIEJ I ZAGRANICZNEJ

OFERUJEMY RÓWNIEŻ:
OLEJE SILNIKOWE,
PŁYNY CHŁODNICZE DO WSZYSTKICH TYPÓW SAMOCHODÓW

DUŻY WYBÓR, NISKIE CENY !!!

Kwidzyn ul. Toruńska 34, tel. 279 34 77, 261 64 94
zapraszamy od 7.00 do 17.00

Centrum Finansowo Biurowe
w Kwidzynie, ul. Chopina 26

oferuje do wynajęcia wolne pomieszczenia biurowe (II piętro)

- atrakcyjne położenie w centrum miasta
- wysoki standard pomieszczeń
- własny parking

tel. (055) 261-17-51
605 399 929

REDAGUJE STANISŁAW WOLSKI

Przyjemna niespodzianka na początek II rundy
WYBRZEŻE GDAŃSK - MMTS KWIDZYN
21 : 23 (11 : 10)

Skład: Krzykowski, Gawlik, Boneczko 7, Ivlev 5, Kawczyński 4, Godzina 3, Janiszewski 2, Lompies 2, Balmas, Jaśkiewicz i Płosiński.
Najwięcej bramek dla Wybrzeża: Janusiewicz 5, Moszczyński, M. Siódmiak i Wita po 4.

Marek Boneczko (nr 8) udanie zadebiutował w Gdańsku w roli rozgrywającego

Przy niedyspozycji czterech podstawowych graczy obawialiśmy się nieco postawy szczypiornistów kwidzyńskiego MMTS-u w inauguracyjnej kolejce II rundy rozgrywek w Gdańsku. Nie taki jednak diabeł straszny, jakim go malują. Podopieczni trenera Wiesława Predehla udźwignęli sobotni ciężar zwyciężając zażelazane przeciwnika dwoma golami. Kwidzianie

już od początku objęli prowadzenie, po 9 minutach wygrwali 4 : 2, a po 15 7 : 4. W drugiej części pierwszej połowy gdańszczanie zagraли jednak skuteczniej i „do szatni” schodzili z jednostronną przewagą. Zatem wszystko miało rozstrzygnąć się w kolejnej odsłonie. Walka była bardzo wyrównana, a zadaniem z zespołu nie udało się odskoczyć na więcej niżeli dwa gole. Go-

sparde prowadzili jednak w 50 minucie, końcówka należała jednak do kwidzianów, którzy mogą mówić o sukcesie.
Na uwagę zasługuje fakt, że kapitan naszego zespołu Marek Boneczko zadebiutował w Gdańsku w roli rozgrywającego i... strzelił 7 (1) bramek, natomiast z trybun (kontuzje) mecz oglądali: Frelek, Wolański, Urbanowicz i Mroczkowski.

Wyniki 12 kolejek

Wybrzeże Gdańsk - MMTS Kwidzyn	21-23
MOSiR Zabrze - Wisła Płock	25-27
MSPR Łódź - Olimpia Piekary Śl.	26-27
Vive Kielce - Warszawianka Warszawa	30-24
AZS AWF Warszawa - Chrobry Głogów	21-22
Wybrzeże Gdańsk - Warszawianka (zal.)	25-24
Śląsk Wrocław - Zagłębie Lubin (przełoż. na dzisiaj)	

Tabela ekstraklasy

1. Wisła Płock	12	22	350-275
2. Vive Kielce	12	22	333-262
3. Śląsk Wrocław	11	20	342-308
4. Zagłębie Lubin	11	14	262-235
5. MMTS Kwidzyn	12	13	306-321
6. Warszawianka W-wa	12	12	313-295
7. Wybrzeże Gdańsk	12	10	276-282
8. Olimpia Piekary Śl.	12	10	284-316
9. MOSiR Zabrze	12	8	260-282
10. Chrobry Głogów	12	8	274-308
11. MSPR Łódź	12	3	303-354
12. AZS AWF Warszawa	12	0	276-341

fort Katarzyna Sidor

Dobra gra w obronie przyniosła efekt w postaci zwycięstwa

KOMUNIKATY

Piłka ręczna
Hala sportowa ul. Mickiewicza 56 B
23.11. (sobota) 18.00
XIII kolejka o mistrzostwo ekstraklasy
MMTS Kwidzyn - Vive Kielce
24.11. (niedziela) 11.00
Liga wojewódzka juniorek starszych
MTS Kwidzyn - Słupia Słupsk

Piłka koszykowa
Hala sportowa ul. Mickiewicza 56B
24.11. (niedziela) 16.00
XI kolejka o mistrzostwo II ligi
Basket Kwidzyn - AZS Szczecin
Hala sportowa ul. 11 Listopada
23.11. (sobota) 10.00
Liga wojewódzka juniorów
MMTS Kwidzyn - AZS Gdańsk
23.11. (sobota) 12.00
Liga wojewódzka młodzieńców
MTS Kwidzyn - SKS I Starogard Gd.

Piłka siatkowa
Hala sportowa ul. 11 Listopada
23.11. (sobota) 14.00
Liga wojewódzka kadetek
MTS Kwidzyn - UKS Orzel Gdańsk

Brydż sportowy
Kawiarnia Miła ul. Katedralna 18
26.11. (wtorek) 17.00
VIII turniej o puchar KCSiR (maksy)

Liga miejska siatkówki
Hala sportowa ul. 11 Listopada
20.11. (środa) 20.40
Delikatesy Plus - IP Kwidzyn 21.15
Iglotech - Kamieniec 20.40
Samobrona - Nova Bis 21.15
22.11. (piątek) 20.40
Nova Bis - Iglotech 21.15
Kamieniec - Profit Ryjewo 20.40
25.11. (poniedziałek) 20.40
IP Kwidzyn - PSS Społem 21.15
Iglotech - Prabuty 20.40
26.11. (wtorek) 20.40
Profit Ryjewo - Samobrona 21.15
Kamieniec - Pocztowiec

Liga miejska darta
Handball Club ul. Wschodnia 5
22.11. (piątek) 17.00
Boruta - Handball Club 19.00
IP Kwidzyn - Kwartet Piwny

UWAGA SYMPATYCY BOCCIE!
W imieniu Kwidzyńskiego Stowarzyszenia „Bocce”, prezes Franciszek Kamiński zaprasza wszystkich członków i sympatyków na Walne Zgromadzenie Członków, które odbędzie się 28 listopada (czwartek) o godzinie 16.00 w kawiarni Miła przy ul. Katedralnej 18.

Z okazji Święta Niepodległości
TENIS STOŁOWY PARAMI

Kwidzyńskie Centrum Sportu i Rekreacji zorganizowało w dniu 11 listopada z okazji Święta Niepodległości, turniej tenisa stołowego. Wzięło w nim udział 21 duetów (rodzic + dziecko lub nauczyciel + uczeń). Zwyciężyła para Dariusz Świdler - Wojciech Ostrowski. Najstarszym uczestnikiem zawodów był Edmund Młotkowski, a najmłodszym Miłosz Młotkowski. Za zajęcie pierwszych trzech miejsc zawodnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz statuetki, które wręcono również pp. Młotkowskiem. Kierownictwo KCSiR składa tą drogą serdeczne podziękowanie Jerzemu Graczkowskiemu za pomoc w przeprowadzeniu turnieju.

Kolejne dziewięć miejsc zajęli: Mariusz Schaefer - Dariusz Schaefer, Andrzej Skrobisz - Stanisław Wielgosz, Janusz Chopcia - Mariusz Chopcia, Marek Folga - Konrad Grządka, Jarosław Kaliniczak - Mariusz Kaliniczak, Grzegorz Obiała - Marta Jurczak, Edmund Młotkowski - Miłosz Młotkowski, Marek Gugala - Michał Gugala oraz Dariusz Kupc - Mariusz Wilk.

Polegli nad Brdą
ASTORIA BYDGOSZCZ - BASKET KWIDZYN
86 : 65 (25 : 15, 22 : 19, 23 : 19, 16 : 12)

Skład: Prus 21, Urbaniak 13, Punczewicz 12, Laskowski 6, Paszkiewicz 5, Dettlaff 4, Nieleszczuk 4, Czech, Lisewski i Wilczewski.

Najwięcej punktów w Bydgoszczy zdobył dla Basketu Stanisław Prus

Wiadome było, że w pojedynku z aktualnym liderem tabeli będzie się będa tylko rozmiar przegranej. I tak też się stało, gdyż kwidzianie ulegli Astorii zdecydowanie dwudziestoma punktami.

Pierwsza kwarta ustawi-

ła już niejako ten pojedynek. Po dwudziestu minutach bydgoszczanie prowadzili zdecydowanie przynajmniej dwadzieścia punktami i systematycznie powiększali przewagę. W naszej drużynie dobrze poczuli się Prus, Urbaniak i Punczewicz. Debiutujący w barwach Basketu Li-

sewski i Laskowski zagraли zbyt zachowawczo. Czekaemy zatem na pokazanie się debiutantów na własnym parkiecie. Czołową tabeli (pierwsza czwórka) jest już właściwie ukształtowana. Do kolejnej fazy rozgrywek pozostały raptem jeszcze tylko cztery kolejki.

Wyniki 10 kolejek

Astoria Bydgoszcz - Basket Kwidzyn	86-65
Viking Rumia - MKS Zgierz	87-71
KKS Poznań - Orzeł Białogard	85-63

Tabela Gr. A II ligi

1. Astoria Bydgoszcz	10	20	887-599
2. Basket Kwidzyn	10	18	853-712
3. Viking Rumia	10	18	819-668
4. Polpak Świecie	9	15	754-632
5. KKS Poznań	10	13	703-846
6. AZS Szczecin	9	11	638-794
7. MKS Zgierz	10	11	593-805
8. Orzeł Białogard	10	11	608-844

Przerwy w grze koszykarskiej Basketu wypełniane są występami dziewcząt z Nowego Dworu Kwidzyńskiego

JUŻ TERAZ!

Kurier Kwidzyński w Internecie
Wydawnictwo Pomorskie

www.kurier-kwidzynski.w.pl
(strona w trakcie budowy)
www.wpomorskie.pl

Kurier Kwidzyński. Tygodnik informacyjno-publicystyczny powiatu kwidzyńskiego. 100 proc. kapitału polskiego. Redakcja: ul. Chopina 26, 82-500 Kwidzyn. Tel. (055) 279 30 59, fax (055) 279 40 63, e-mail: kurier.kwidzynski@wpomorskie.pl Redaguje zespół w składzie: Marek Sidor (red. nac.), Krystyna Maniewicz (sek. red.), Paweł Kuniec (skład), Albert Duzinkiewicz (korekta artykułów), Biuro Reklam i Ogłoszeń: ul. Chopina 26 82-500 Kwidzyn, tel. (055) 261 17 51, fax (055) 279 40 63 (za treść reklam redakcja nie odpowiada). Kolportaż i prenumerata: Kierownik: Marek Lewandowski, ul. Kwiatowa 11, 83-110 Tczew, tel. (058) 532-81-70. Prenumerata dla zakładów pracy i instytucji przyjmującej jednostki kolportażowe: „Ruch” na terenie całego kraju (bezpłatna infolinia 0-800-150-047). Wydawca: Grupa Wydawnictwo Pomorskie sp. z o.o., ul. Gdańska 32, 83-110 Tczew, tel. (058) 530-24-62, fax (058) 531-25-70, skrz. poczt. 93, e-mail: biurowp@wpomorskie.pl; www.wpomorskie.pl. Prezes Czesław Czyżewski tel. (058) 532-40-02. Druk: WP - Zakłady Graficzne im. Józefa Czyżewskiego, ul. Kwiatowa 11, 83-110 Tczew, tel. (058) 532-81-66, fax (058) 532-42-57. Indeks 324965, ISSN 1232-0099

Dziennik Pomorski

TYGODNIK REGIONALNY ZIEM PÓLNOCNÝCH
ROK VIII
NR 47/501
21.11.2002 R.
DODATEK BEZPŁATNY

Polecamy na str. 2-4

NASZ RAPORT:

Komu w Polsce Północnej zagrażają choroby nowotworowe, jak zapobiegać i leczyć.

POLSKA EPIDEMIA

Inflacja pokonana?

Wszystko wskazuje na to, że w październiku nastąpiło osłabienie tempa wzrostu cen. Według prognoz Ministerstwa Finansów i analityków, inflacja spadła do 1 proc. z 1,3 proc. we wrześniu. Na koniec tego roku ma wynieść 1,3-1,7 proc., zaś w przyszłym miesiącu się w przedziale 2-2,5 proc. Rada Polityki Pieniężnej prawdopodobnie uznała, że inflacja została pokonana, obniżyła bowiem nieoczekiwanie pod koniec października stopy pro-

centowe. Mimo dużej redukcji, trafne mogą się okazać oczekiwania analityków jeszcze jednego cięcia w tym roku.

Ostatnio dużym zainteresowaniem cieszyły się polskie obligacje, zwłaszcza te o krótszych terminach wykupu. Rosły ceny, w wyniku czego rentowność papierów 2-letnich spadła poniżej 6 proc., a 5-letnich była niewiele wyższa niż 6 proc. W najbliższym czasie prawdopodobna jest niewielka korekta tej tendencji.

Jak wynika z analiz sopockiej Pracowni Badań Społecznych, co trzeci mieszkaniec Wybrzeża, rozpoczynający karierę zawodową w końcu lat 80., wciąż nie potrafi określić się w nowej rzeczywistości ustrojowej i gospodarczej.

SPOŁECZEŃSTWO SKOŁOWANYCH?

(Fot. W. Druszczyk)

Z socjologicznego punktu widzenia można by współczesnych mieszkańców Pomorza, ale też Warmii i Mazur, podzielić na trzy – zbliżone liczebnością – grupy. Jedną trzecia to ludzie sukcesu – wygrani w procesie transformacji. Wyróżniają się pracowitością, zapobiegliwością i konsekwencją w dążeniu do wytyczonych celów. Pracują nieraz po 10 i więcej godzin dziennie. Zarobki przeznaczają na inwestycje, a gdyby niespodziewanie zdobyli większą kwotę, to raczej zainwestowałyby ją w posiadaną firmę lub założyli biznes (45 proc.) niż „przejedli” (27 proc.). Ludzie sukcesu są relatywnie młodzi, wykształceni, osiągają najwyższe dochody. Deklarują satysfakcję z życia oraz liberalne poglądy polityczne. To oni tworzą dynamikę zmian gospodarczych.

Na drugim biegunie znajdują się również liczna grupa, tworząca typ zniechęconych i pasywnych, czyli przegranych. Co druga z tych osób wpadła z rynkowej gry o sukces – to emeryci, renciści i bezrobotni. Mają niskie dochody i obniżone aspiracje. 26 proc. deklaruje życie w trwałym ubóstwie. **cd. na str. 6**

Skrzydła dla rafinerii?

Jeśli Polska kupi samolot F-16 to Rafineria Gdańska skorzysta z programu offsetowego, który umożliwi jej modernizację - deklaruje konsorcjum Lockheed Martin, które startuje w przetargu na dostawę dla Polski samolotu wielozadaniowego. Zakres modernizacji będzie wyniósł 750 mln USD. Będzie to wspólne przedsięwzięcie związane między rafinerią, a grupą reprezentowaną przez M. W. Kellogg, DSD Dillinger i Stahbau. Obok Lockheed Martin w przetargu na dostawę dla Polski samolotu wielozadaniowego biorą udział: konsorcjum szwedzko-brytyjskie (Gripen) oraz francuski Dassault Aviation (Mirage).

Zerowe bilety

Mimo iż tzw. kolejowe bilety zerowe, które na PKP wydaje się dzieciom poniżej 4 roku życia za darmo, obowiązują od stycznia tego roku, nie wszyscy wiedzą o ich istnieniu. Okazuje się, iż wprowadzenie biletów zerowych jest bardzo potrzebne dla funkcjonowania PKP. Są niezbędne do rozliczenia się z budżetem państwa i podlegają fiskalizacji.

Tzw. setki, czyli bilety ze 100-

procentową zniżką, bo tak zakwalifikowane są bilety zerowe, są bezpłatne. Natomiast jeśli podróżny nie okaże takiego biletu podczas kontroli w pociągu, wówczas będzie musiał go kupić. Za wypisanie go przez konduktora zapłacimy do 100 km - 2,80 zł, powyżej 100 km - 5,60 zł. Bilety zerowe zostały wprowadzone, ponieważ jest to dowód na to, że dziecko jechało pociągiem. Dzięki temu PKP może otrzymać dotację z budżetu państwa z tytułu ulgowych przejazdów.

289122/2002

Biuro handlowe:
Gdańsk-Oliwa
ul. Bażyńskiego 1

tel. (0-58) 552 32 46 fax (0-58) 558 50 60

WARIANT I:
21 000,-
WARIANT II:
41 900,-

Powierzchnia brutto: 62,2 m² (po obronie budynku)
Powierzchnia użytkowa: 50,1 m² (do wys. 180 cm)

WARIANT I:
9 000,-
WARIANT II:
25 200,-

Powierzchnia brutto: 49,8 m² (po obronie budynku)
Powierzchnia użytkowa: 49,8 m² (do wys. 180 cm)

Domy z drewna

PROMOCJA ŚWIĄTECZNA
KAŻDY KLIENT KTÓRY ZDECYDUJE SIĘ
NA ZAKUP DOMU Z NASZEJ OFERTY
I PODPISZE UMOWĘ DO 24 GRUDNIA 2002
OTRZYMA W PREZENCIE POD CHOINKĘ
ODTWARZACZ DVD

**ZAPRASZAMY
NA STAŁĄ EKSPOZYCJĘ
PRZY HALI OLIVI
W GDAŃSKU**

NOKIA 3410

Wielka promocja abonamentu
Nawet 300zł taniej!

1 zł (1ta minuta)

kupon promocyjny

Szczegóły oferty w punktach sprzedaży sieci Coltex Dakar

www.coltex.pl/gsm.pl

COLTEX DAKAR

Plus

3000 minut w cenie

Nasz raport:

Komu w powiatach Polski Północnej zagrażają choroby nowotworowe, jak zapobiegać i leczyć.

POLSKA EPIDEMIA

W Polsce Północnej rak jest szczególnie groźny. Na terenie powiatów gdańskiego i tczewskiego odnotowuje się rekordową w skali kraju ilość zachoro-

wań na nowotwory płuc i żołądka. W większości powiatów warmińsko-mazurskich daje się we znaki częściej niż gdzie indziej rak skóry. Częściej chorują przy tym mężczyźni, a nawet dzieci, niż kobiety.

Poniżej przedstawiamy tabelkę, która precyzuje ilość zachorowań na raka w poszczególnych powiatach oraz najczęściej występujące odmiany chorób nowotworowych.

Zachorowalność na nowotwory złośliwe na terenie Pomorza oraz Warmii i Mazur w 2001 roku		
	Mężczyźni	Kobiety
Płuca	17 proc.	11 proc.
Określona	3,5 proc.	5 proc.
Żołądek	5 proc.	4 proc.
Trzustka	4 proc.	5 proc.
Pęcherzyk żółciowy	4 proc.	4 proc.
Odbytnica	4 proc.	3 proc.
Krtań	3,5 proc.	4 proc.
Nerki	3 proc.	3 proc.
Prostata	10 proc.	-
Gruzoł piersiowy	-	18 proc.
Jajnik	-	5 proc.
Szyjka macicy	-	8 proc.

Źródło: Krajowy Rejestr Nowotworów

Niestety, pomimo usilnych prób, nie udało nam się dotrzeć do danych statystycznych na temat zachorowalności na raka w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Nie są prowadzone na ten temat żadne zestawienia. Wiadomo jedynie, że województwo pomorskie to region, w którym zanotowano największą w Polsce liczbę osób chorych na nowotwór płuc, natomiast na Warmii i Mazurach niemal co piąta kobieta jest zagrożona rakiem piersi.

We wszelkich statystykach nie brak informacji na temat zachorowalności na cukrzycę, gruźlicę czy choroby weneryczne. Dlaczego?

Z nieoficjalnych źródeł dowiedzieliśmy się, iż w ciągu ostatnich 10 lat liczba przypadków zachorowań na nowotwory wzrosła o prawie (!) 100 procent. Udawanie, że problemu nie ma na pewno nie przyczyni się do jego rozwiązania. A wiadomo, że uświadomienie wszelkich zagrożeń jest jedną z najskuteczniejszych form ich zwalczania.

● W skali kraju ma się to podobnie, choć wiele regionów ma dużo niższy wskaźnik zachorowalności niż jest to na Pomorzu, Warmii i Mazurach. Według Krajowego Rejestru Nowotworów, w stosunku do roku 1981, w roku 2001 zanotowano średnio prawie 40-procentowy wzrost przypadków tych chorób, co określić więc można „polską epidemią”. W podziale na mężczyzn i kobiety przedstawia się to następująco:

	Mężczyźni			Kobiety	
	2001	1981		2001	1981
płuca	16749	9058	piers	9681	4860
żołądek	4084	5718	płuca	3937	1423
prostata	3125	1752	szyjka macicy	3890	4372
pęcherz	3070	1419	jajnik	3220	1823
moczowy			trzon macicy	3043	1953
określona	2732	1158	określona	2830	1426
odbytnica	2690	1227	skóra	2489	1953
krtań	2115	1874	żołądek	2343	3139
skóra	2339	1882	odbytnica	2203	1282
nerka	2188	2041	pęcherzyk	1549	1427
trzustka	1731	1078	żółciowy		

Źródło: Krajowy Rejestr Nowotworów

● Jak wynika z informacji pracowników ZOZ większości powiatów Polski Północnej, najczęstszym powodem braku skuteczności w leczeniu nowotworów jest zbyt późne zgłoszenie się do lekarza i lekceważenie pierwszych objawów choroby. Apetytujemy zatem: nie przepijaj raka! Oto charakterystyczne jego objawy, które powinny nas nie tylko zaniepokoić,

ale też skłonić do jak najszybszej wizyty u specjalisty:

Rak piersi: zmiany kształtu, symetrii i skóry piersi oraz brodawki, bezbolesny lub sprawiający delikatny ból guzek, wydzielina z brodawki.

Rak płuca: odpływ krwi, często powtarzające się zapalenie płuc, suchy kaszel, ból w klatce piersiowej, świszczący oddech.

Rak trzustki: ból, chudnięcie,

żółtaczka (objawy niecharakterystyczne, pojawiają się bardzo późno).

Rak żołądka: chudnięcie, stałe uczucie sytości, wymioty, krwawienia, stolce o czarnym zabarwieniu.

Rak nerki: ból w plecach lub w boku, wyuczalny guz, krwiomocz, niekiedy niewyjaśniony wzrost ciśnienia krwi.

cd. na str. 3

Nie znikną dyskonty

Przeciwnicy zagranicznych sieci nie mają co liczyć, że od 10 listopada hipermarkety zrezygnują z promocji, a tanie sklepy opróżnią półki, obawiając się ustawowego zapisu, który ogranicza do 20 proc. obrotów sprzedaż produktów w sklepach dyskontowych pod ich własną marką.

W ustawie wprowadza się ograniczenia dla sklepów dyskontowych, a w Polsce nie ma definicji takich sklepów. Dopóki jej nie będzie, nic się nie zmieni.

Nieco inaczej jest u rynkowego lidera tanich sklepów - sieci Biedronka, gdzie produkowane na jej zlecenie towary sprzedawane są pod kilkoma różnymi markami. Żadnych związków z ustawą zmian nie przewiduje też sieć tanich sklepów Leader Price. Zresztą, od początku działalności w Polsce sieć należąca do francuskiej grupy Casino (wraz z hipermarketami Geant) określa się jako supermarkety. W rezultacie, choć w Leader Price prawie 100 proc. produktów jest sprzedawanych pod marką sieci, to ustawowy zapis nie dotyczy przecież supermarketów.

Zwoleniciele promocji nie muszą się też obawiać, że nowa ustawa oznacza koniec tanich cenowych okazji. Promocje pozostaną, gdyż nowe przepisy ograniczą tylko sprzedaż poniżej kosztów zakupu, i to wtedy, gdy ma ona służyć utrudnieniu dostępu do rynku konkurentom.

Przedstawiciele większości sieci zapewniają, że bardzo rzadko uciekają się do sprzedaży bez marży.

Niektóre sieci, np. Tesco, nie zamierzają się też wycofywać ze sprzedaży własnych bonów. Wprawdzie nowa ustawa zakazuje sklepom ich emisji i sprzedaży, ale podaje to jako przykład działania, które ma zmusić klienta do wyboru określonego przedsiębiorcy. Tymczasem sieć mogłaby sprzedawać bony, uczestnicząc w zorganizowanym przez nabywcę przetargu. Wystarczy bowiem oświadczenie nabywcy bonów, że wybrał naszą propozycję spośród ofert kilku konkurentów.

Pierwsza firma

Rozpoczęto kolejny etap wyboru kandydatów, którzy wezmą udział w programie Moja Pierwsza Firma. Pilotażowo objęto nim 4 powiaty z całej Polski. Oprócz człuchowskiego - wałbrzyski, ostródzki i ełbski. Młodzi bezrobotni z wykształceniem wyższym, którzy przebrną przez wszystkie etapy rekrutacji, otrzymają możliwość kupienia pakietu technologicznego niezbędnego do tzw. telepracy, składającego się z notebooka wraz z pełnym oprogramowaniem oraz telefon komórkowy. Wartość rynkowa zestawu to 18 tys. zł, młodzi ludzie będą mogli

kupić go za ok. 5 tys. zł. Kwota ta zostanie podzielona na 12 nieopreconowanych rat. Pomoc w stworzeniu firmy i w znalezieniu pracy gwarantują im współorganizatorzy projektu i lokalne samorządy. Przyszli biznesmeni muszą się jednak wykazać inicjatywą.

W powiecie ostródzkim jedną z kobiet już teraz wyszła z ciekawym pomysłem. Chce założyć centrum informacji agroturystycznej. Oczywiście, od właścicieli gospodarstw będzie pobierała prowizję za kierowanie tam ludzi. W tej edycji do programu przystąpić ma sto osób.

KREDYT To duże zobowiązanie.
To takie proste - przyjdź do nas.

CAŁKOWITY ROCZNY KOSZT 4,04%*

Oferta ważna do 30.11.2002 r.

Specjalna oferta dla ROLNIKÓW, EMERYTÓW, RENCISTÓW.
Weryfikacja wniosków do 48h.

Czy wiesz, że jest to ostatni rok odliczeń na ULGĘ BUDOWLANĄ?
*Czaszanie bezczynności zgłoszenia z umową o kredycie konsumpcyjnym z dnia 20 lipca 2001 r.

Tczew, ul. J. Dąbrowskiego 20; (055) 531 45 54
Ełbląg, ul. Hetmańska 26, pok. 11; (055) 236 27 87
Kwidzyn, ul. Bat. Chłopskich 41/1; (055) 261 27 28
Chojnice, ul. Krótka 6, tel. (052) 397 21 00
Ostróda, ul. Jana Pawła II 3, pok. 205; (089) 646 98 74

Koleżance
Beacie Wrzesińskiej-Neumann
wyrazy szczerego współczucia
z powodu śmierci

OJCA

składają
koleżanki i koledzy z Grupy
Wydawnictwo Pomorskie.

cd. ze str. 2

Rak jelita grubego i odbytnicy: dyskomfort w okolicy brzucha, chudnięcie, zmiany rytmu wypróżnień, krew w stolcu.

Rak pęcherza moczowego: częste oddawanie moczu i parcie na pęcherz, ból, krwiomocz.

Rak jajnika: dyskomfort w podbrzuszu, nieprawidłowe krwawienie z dróg rodnych, wyczuwalny guz (powiększenie brzucha).

Rak macicy: upławy, krwawienie, ból.

Rak stercza: częstomocz, słaby i przerywany strumień moczu, bóle podczas oddawania moczu, bóle w miednicy.

Czerniak: zmiany kształtu, barwy lub powiększenie zna-

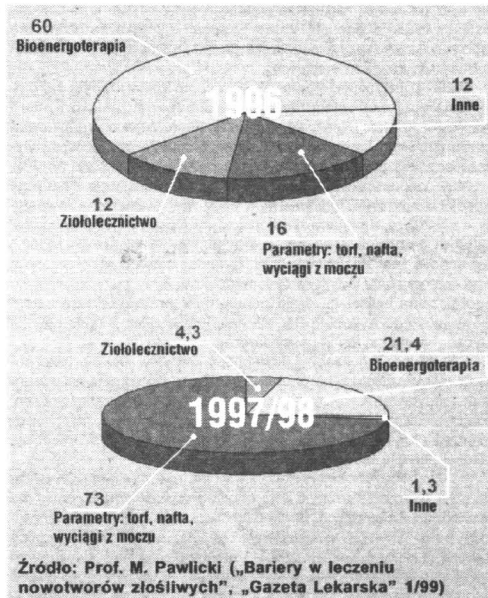
dowiska, w 20 proc. tytoń i w 15 proc. promienie słoneczne.

Nasz raport:

POLSKA EPIDEMIA

TYTOŃ

Palenie tytoniu jest najczęstszą przyczyną nowotworów złośliwych. Chodzi tu głównie o raka jamy ustnej, wargi, gardła, krtani, płuca, przełyku, trzustki, nerki, pęcherza moczowego, szyjki macicy. Osoby palące mają siedmiokrotnie wyższe ryzyko zgonu z powodu nowotworów złośliwych w ogóle, ale aż 30-krotnie wyższe z powodu raka płuc. Ryzyko zachorowania jest kilkunastokrotnie większe u osób wypalających dziennie powyżej dwóch paczek papierosów.

mion i brodawek, krwawienie ze znamion i brodawek, krwawienie ze znamion i rozmaitych guzków na skórze.

Chłoniak: powiększanie się węzłów chłonnych, gorączka, niedokrwistość, chudnięcie, nocne poty, świąd.

Białaczka: niedokrwistość, chudnięcie, osłabienie, częste infekcje i krwawienia.

• Duża ilość przypadków raka powoduje, że chorzy szukają pomocy nie tylko u lekarzy onkologów. Coraz popularniejsi stają się specjaliści z takich dziedzin, jak: bioenergoterapia, kuracje torfowe, naftowe, moczem itp., ziolenictwo i inne (w tej grupie nie brakuje również różnej maści „cudotwórców” i odczyniaczy). Powyższy wykres obrazuje popularność różnych rodzajów leczenia niekonwencjonalnego, z którego korzystają najczęściej (w proc.).

• Pomorscy i warmińsko-mazurscy lekarze są zgodni co do najgroźniejszych czynników ryzyka zachorowalności na raka. Nie licząc skłonności genetycznych, w 60 proc. źródłem jest złe odżywianie i skażenie śro-

NIE CZYTAJ TEGO!

- Jeżeli kupiłeś własny dom lub mieszkanie,
- Zrobiliś długo planowany remont,
- Kupiłeś nowy samochód i wcale nie potrzebujesz pieniędzy,
TO NIE JEST OFERTA DLA CIEBIE!

Natomiast wszystkim tym, którzy dotychczas o własnych czterech ścianach lub czterech kółkach mogli tylko pomarzyć, proponujemy:

KUPIJCIE BEZPIECZNIE NA RATY!

OFERUJEMY:

- korzystne oprocentowanie (do 4,8% rocznie)
- raty miesięczne w rozsądnej wysokości
- dogodne okresy spłaty
- szeroki wachlarz dostępnych kwot:

MIESZKANIOWE (DO 25 LAT)		SAMOCHODOWE (DO 7 LAT)	
kwota	rata m-c	kwota	rata m-c
100 tys.	339,34 zł	30 tys.	357,14 zł
150 tys.	500,00 zł	40 tys.	476,20 zł
250 tys.	833,34 zł	50 tys.	695,24 zł

Gdańsk, ul. Długie Ogrody 10 tel. (058) 763-40-08, 763-40-09
Gdynia, ul. Władysława IV 43 tel. (058) 699-29-69, 699-29-70
Elbląg, ul. Hetmańska 11A tel. (055) 237-05-40, 237-05-41, 237-05-42
Infolinia 0 801 103 301

271118

Nasz raport:

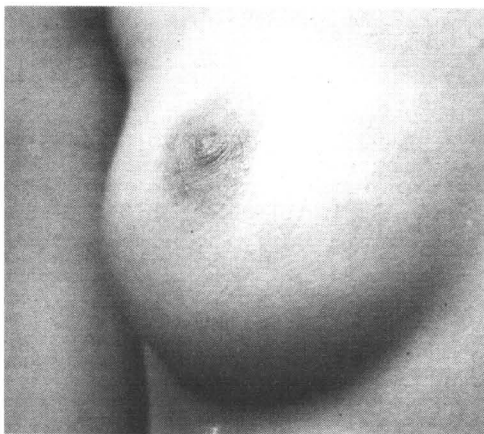
POLSKA EPIDEMIA

dok. ze str. 3

Dopiero po ok. 15 latach niepalenia ekspalcz osiągnie ryzyko zachorowania porównywalne z ryzykiem u osób, które nigdy nie brały tytoniu do ust.

ZŁE ODŻYWIENIE

Najczęstsze nowotwory zależne od diety: rak jelita grubego, rak piersi, trzonu macicy i prostaty.

Kobięce piersi – opiewana przez poetów i artystów część ciała, której zagrożenie rakiem wzrosło w ostatnim dziesięcioleciu najbardziej, bo aż dwukrotnie. Zarazem jest to nowotwór, który – wcześniej wykryty – może być niemal w każdym przypadku uleczalny

Duże spożycie alkoholu wysokoprocentowego wywołuje nowotwory: wątroby, trzustki, przełyku. Profilaktyka polega na ograniczeniu spożywania nie tylko wódki, ale i tłuszców zwierzęcych, marynatów, konserwantów i pokarmów bogatych w pleśń. Ważne są więc warunki przechowywania żywności. Należy spożywać świeże owoce i warzywa bogate w witaminy A, C i E oraz pierwiastki śladowe (selen, cynk, miedź, magnez).

SKAŻENIE ŚRODOWISKA

Najbardziej zagrożone są narządy układu oddechowego, pokarmowego i moczowego. Arsen, azbest, benzen – to tylko niektóre spośród ponad 50 związków mających działanie rakotwórcze. Szczególnie powinni na nie uważać pracownicy rafinerii i przemysłu chemicznego, stoczniowcy, budowlancy, malarze. Źródłem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych jest palenie koksu, co zdarza się także w domowych urządzeniach grzewczych. Woda z kranów nadaje się do picia po przegotowaniu!

PROMIENIE SŁONECZNE

Promienie słoneczne wywołują czerniaka, inne nowotwory skóry i wargi. Szczególnie narażone są osoby o jasnej karnacji z dużą liczbą brodawek i znamion. Naturalny brązowy barwnik skóry zwany melaniną jest warstwą ochronną przed szkodliwym działaniem promieni słonecznych. Dlatego należy opalać się powoli (przez kwadrans w ciągu dnia) i najlepiej w ruchu. Warto pamiętać o stosowaniu kremów, pianek i aerozoli z odpowiednimi filtrami chroniącymi przed słońcem.

W setkach laboratoriów w Polsce i na całym świecie wra pracą

W setkach laboratoriów w Polsce i na całym świecie wra pracą

mająca jeden cel: znaleźć sposób, by szybciej zdiagnozować chorobę nowotworową, zapobiec jej lub całkowicie pokonać. Środki masowego przekazu co i rusz donoszą o kolejnych nowinkach, które wymykają się z pracowni eksperymentów. Być może przybliżają nas do ostatecznego zwycięstwa nad rakiem, ale droga do tego celu wydaje się wciąż bardzo daleka.

TERAPIA JUTRA

□ blokowanie enzymu telomerazy, która czyni komórki nowotworowe nieśmiertelnymi, umożliwiając im nieskończoną liczbę podziałów?

□ terapia borem, który wnika do komórek raka i niszczy ich DNA po naświetleniu każdego neutronowym (nie uszkadza zdrowych komórek tak jak chemioterapia)?

□ zagłodzenie nowotworu endostatyną i angiostatyną, które hamują powstawanie naczyń krwionośnych wokół guza, bez których nie może się rozwijać?

□ leki nowej generacji zawierające przeciwciała monoklonalne i obliczające szczepionki pobudzające układ odporności choroby?

□ terapia genowa przywracająca prawidłową funkcję genomu hamujących procesy nowotworowe?

Póki co jednak, zanim wyniki tych badań i doświadczeń będziemy mogli wykorzystać w praktyce także w naszej rzeczywistości terapeutycznej, warto uświadomić sobie, że istnieje kilka pod-

stawowych zasad zdrowego życia, jakie odsuwają, albo w ogóle oddają szanse na zachorowanie. Nasi onkolodzy wymieniają siedem podstawowych zasad „anty-rakowych”, które można by zatytułować wspólnie

ZADBAJ O SIEBIE

Oto one:

1. Nie pal papierosów, fajki ani cygar.

2. Ogranicz spożycie alkoholu, zwłaszcza wysokoprocentowego.

3. Nie spożywaj produktów silnie solonych i kwaśnych (marynata) oraz bogatych w tłuszcze zwierzęce.

4. Codziennie jedz świeże owoce i warzywa oraz błonnik zawarty w ciemnym pieczywie, fasoli, grochu, kaszach i innych produktach zbożowych, np. płatkach kukurydzianych.

5. Przechowuj właściwie żywność, aby nie traciła swojej świeżości (wystrzegaj się pleśni i wolno zamrażanych produktów).

6. Unikaj nadmiernego opalania się (dotyczy zwłaszcza osób z jasną karnacją, dzieci i ludzi starszych).

7. Zgłoś się do lekarza, gdy zauważysz krwawienia z naturalnych otworów ciała, dyskomfort podczas połykania, zmiany w oddawaniu stolca i moczu, niemijającą chrypkę lub kaszel, zgrybienia i guzki na skórze, zmianę wyglądu znamion i brodawek.

PRZY TYM

– UWAGA, PANIE:

Od 20 roku życia samodzielnie badajcie piersi (najlepiej pierwszego dnia po miesiączce lub w tym samym dniu każdego miesiąca). W 30 roku życia wykonajcie USG piersi. Po 40 roku życia wykonujcie mammografię co dwa lata, a po 50 co rok. Co najmniej co dwa lata zgłaszajcie się na badanie ginekologiczne połączone z badaniem cytologicznym.

Trudno o kredyt

Przedsiębiorstwa w bardzo małym stopniu korzystają z kredytu bankowego w celu finansowania inwestycji. Jest on bowiem zbyt drogi, a ryzyko związane z jego spłatą – w obecnej sytuacji gospodarczej – zbyt duże. Ci, którzy chcą dostać kredyt, nie mogą z kolei sprostać warunkom stawianym przez banki. Jedni i drudzy zmuszeni są więc do finansowania inwestycji ze środków własnych.

Z kredytu bankowego finansowanych jest coraz mniej inwestycji. W II kwartale tego roku przedsiębiorcy deklarowali, że w 20,2 proc. inwestycji korzystają z kredytu, podczas gdy w ostatnim kwartale zeszłego roku w 22,3 proc. Przeciętnie 12,9 proc. inwestycji jest realizowanych z kredytu złotowego, a 8,10 proc. z dewizowego. Kredyt cieszy się małym zainteresowaniem, mimo że – zdaniem Narodowego Banku Polskiego – 67,6-73,3 proc. przedsiębiorstw ma trwałą zdolność kredytową.

Zgodnie z teorią, popyt na kredyt zależy głównie od jego oprocentowania. Mimo że od lutego zeszłego roku Rada Polityki Pieniężnej obniżyła najważniejszą dla rynku tzw. stopę referencyjną łącznie o 12 pkt. proc., zadłużenie przedsiębiorstw z tytułu kredytów nie zwiększyło się w sposób istotny. Eksperti jako główną przyczynę tego zjawiska wskazują małą korelację zmian stóp NBP i oprocentowania kredytów komercyjnych.

Banki coraz częściej spadek oprocentowania kredytu rekompensują sobie wzrostem prowizji z tytułu rozpatrzenia wniosku i udzielenia kredytu. Przedsiębiorcy skarżą się, że w przypadku długoterminowego kredytu inwestycyjnego muszą płacić coraz wyższą prowizję „za gotowość” i administrowanie kredytem.

Małe zainteresowanie kredytem to konsekwencja nie tylko jego wysokich kosztów. Podstawowym bodźcem zwiększania inwestycji – zwłaszcza w okresie złej koniunktury – są czynniki związane z sytuacją przedsiębiorstw, głównie dynamika wyniku ze sprzedaży. Jej spadek jest traktowany przez przedsiębiorców jako zwiastun pogorszenia zbytu, a tym samym perspektyw firmy, co skłania ich do ograniczenia inwestycji. Mała popularność kredytu wynika zatem nie tylko z jego wysokiej ceny, ale przede wszystkim z mało optymistycznej oceny sytuacji gospodarczej.

Czynnikami regulującym dostępność kredytów jest nie tylko poziom stopy procentowej, ale zdolność firmy do spłaty warunków kredytowania, takim jak np. wymagany poziom zabezpieczeń, zdolność do generowania trwałej nadwyżki finansowej, przynależność do określonej branży. Jest to związane z pogarszaniem się jakości portfela kredytowego.

Większość przedsiębiorców, z którymi rozmawialiśmy potwierdza, że uzyskanie kredytu jest obecnie bardzo trudne, żeby nie powiedzieć – niemożliwe. Banki ostro konkurują o finansowanie dużych podmiotów. Nie uwzględniają specyfiki inwestycji w średnich firmach, a długą i skomplikowaną procedurą ubiegania się o kredyt po prostu je zniechęcają – mówi prezes dużej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Trudności te zmuszają małych przedsiębiorców do korzystania z ofert kredytowych skierowanych do osób prywatnych.

I – UWAGA, PANOWIE:

Po 50 roku życia zgłaszajcie się na badanie per rectum, umożliwiające wykrycie raka końcowego odcinka przewodu pokarmowego i raka stercza oraz wykonajcie test PSA, określający w surowicy stężenie specyficznego antygenu stercza. Palący 20 papierosów przez ponad 20 lat – wykonajcie raz w

roku rentgen klatki piersiowej.

**Alicja Kalinowska
przy współpracy
Sylwii Winkelmann, I.Z.,
M.P**

**Podpis pod zdjęcie ze str. 3:
Nawet najnowocześniejszy sprzęt do radioterapii powinien być środkiem, po który sięga się w ostateczności**

Po co KREDYT?

Nie funduj bankom marmurowych schodów!

przejazdną RATA

- minimum formalności
- na dowolne cele
- dostępne dla rolników

10000 zł - 104 zł

20000 zł - 208 zł

50000 zł - 521 zł

oprocentowanie 3,12% w skali roku

Tczew, ul. Piaskowa 3, tel. (058) 777 39 20
 Gdynia, ul. 10 Lutego 33, Cech Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Gdyni, tel. (058) 78 20 169
 Chojnice, ul. Kościarska 12a, tel. (052) 395 12 82
 Bydgoszcz, ul. Gdańska 33, tel. (052) 321 45 50
 Toruń, ul. Prosta 16/18 m.2, tel. (056) 652 10 22
 Inowrocław, ul. Królowej Jadwigi 36, tel. (052) 353 22 86
 Włocławek, Pl. Wolności 3/4, tel. (054) 232 32 54
 Olsztyn, ul. Pułaskiego 7/1, tel. (089) 535 00 03
 Głębokie, Pl. Grunwaldzki 8 pok. nr 5, tel. (087) 428 14 76

Od lat obserwują to akademiści z wydziałów psychologii i pedagogiki z Uniwersytetu Gdańskiego. Naukowe opracowania potwierdzające ten fakt w europejskiej skali dotarły ostatnio m.in. z Francji. Otóż grupa francuskich psychologów z INSERM (Narodowy Instytut Zdrowia i Badań Medycznych), Uniwersytetu Paris VII i Paryskiego Centrum Terapii Rodzinnej opublikowała w prestiżowym „Proceedings of the National Academy of Sciences” wyniki badań nad wpływem adopcji na poziom inteligencji dzieci. Obserwacji poddano dzieci przeniesione ze skrajnych warunków – ubóstwa, braku miłości, a nawet przemocy – do przyjaznego i sytego środowiska.

Francuscy naukowcy Michel Duyme, Annick-Camille Dumaret i Stanisław Tomkiewicz wybrali 65 adoptowanych między 4 a 6 rokiem życia dzieci z różnych regionów Francji. W momencie adopcji wszystkie były zaniedbane wychowawczo, pozbawione i wykorzystywane seksualnie. Miały niski poziom inteligencji – mniej niż 86 punktów IQ (średnio tylko 77 punktów).

Inteligencja jest nie tylko wynikiem dziedziczności. Wyższy poziom inteligencji odnotowuje się bowiem również w rodzinach o wyższej pozycji społecznej, ale nie tylko u dzieci naturalnych, bo także u adoptowanych. Na poprawę ilorazu inteligencji (IQ) wpływa też późna adopcja dziecka cztero-, a nawet sześciolatniego.

MIARA INTELIGENCJI

Naukowcy dowiedli, że iloraz inteligencji adoptowanych dzieci wzrasta wraz z pozycją społeczną i zawodową rodziny zastępczej. Im wyższy status socjalny nowej rodziny i bogatsze zaplecze kulturowe, tym więcej punktów IQ zdobywają adoptowane dzieci. W rodzinach robotników niewykwalifikowanych o niskim standardzie socjoekonomicznym (SES) podopieczni zdobywali w ciągu 8-10 lat tylko 8 punktów. W rodzinach o średnim standardzie (kucpy, rzemieślnicy, niższy i średni personel przedsiębiorstw) – 15 punktów. W rodzinach o najwyższym standardzie (wyższe kadry kierownicze, przedsiębiorcy) – do 19,5 punkta!

Naukowcy nie mają stuprocentowej pewności, że zmiany wywołane adopcją będą trwałe. Wykażą do dopiero dalsze, długoterminowe badania. Wiadomo jednak, że IQ nie zmie-

nia się po przekroczeniu wieku młodzieńczego. Można więc sądzić, że poziom inteligencji stwierdzony u adoptowanych 12-, 14-latków nie zmienia się w wieku dojrzałym, po opuszczeniu rodzin adopcyjnych.

Naukowcy nie poprzestali na ogólnych spostrzeżeniach. Przeanalizowali niektóre mechanizmy nadrabiania punktów IQ. Na pełny test inteligencji IQ składa się część werbalna, określająca zdolności językowe (VIQ – verbal IQ) i twórcza (PIQ – performance IQ), opisująca inteligencję na podstawie wykonywania polecanych czynności. Dzieci adoptowane późno zwiększają głównie zasób punktów PIQ. Niski poziom inteligencji werbalnej okazał się nie do narobienia u dzieci adoptowanych po czwartym roku życia. **cd. na str. 6**

Nawet do 6 roku życia zaniedbane, adoptowane dziecko na duże szanse nadrobienia braków w inteligencji do poziomu rówieśników pochodzących z dobre sytuowanych rodzin, zajmujących wyższe pozycje w społeczeństwie

SUPER OFERTA NA ŚWIĘTA!!! odbierz swoje mikołajkowe prezenty!

3/12 RAT GRATIS, 6 M-CY BEZ ODSETEK.

UWAGA! ULGA REMONTOWA TYLKO DO KOŃCA ROKU,

NIE ZWLEKAJ! PYTAJ O KUPON PROMOCYJNY

Funduszu Rozwoju Budownictwa

**RATY NA: DOM, MIESZKANIE,
REMONT.**

OD 10 DO 300 TYS. PLN

rozpatrzenie wniosku do...
24h

**MOŻLIWOŚĆ
INDYWIDUALNEGO
WYBORU
ZABEZPIECZENIA.**

OFERTA GWARANTOWANA
PRZEZ
FUNDUSZ ROZWOJU BUDOWNICTWA

eFRBUD o/Gdańsk, ul. Długa 70/71, tel. (058) 301 77 40
eFRBUD o/Gdynia, ul. Świętojańska 51/1, tel. (058) 621 74 89
eFRBUD o/Elbląg, ul. Rybacka 26a, tel. (055) 237 04 60, 61

**zapraszamy
w godz. 10.00-17.00**

SPOŁECZEŃSTWO SKOŁOWANYCH?

dok. ze str. 1

Są relatywnie starsi i słabiej wykształceni. Cechuje ich niska samoocena, lęk przed zmianami, brak wytrwałości i fatalistyczne nastroje. Hipotetyczne dochody ekstra przeznaczyliby na zaspokojenie podstawowych potrzeb i pomoc dzieciom. Transformację ustrojową postrzegają jako zmiany na gorzej. Biernie oczekują od państwa zabezpieczenia socjalnego.

Pozostała jedna trzecia społeczeństwa balansuje między tymi biegunami. Tworzącą z jednej strony zawiązani indywidualiści, z drugiej – uzależnieni kolektywiści. Wśród pierwszych jest nisko uposażona inteligencja z budżetówki, pracownicy biurowi, robotnicy i chłopcy. Nie udaje im się osiągnąć pożądanego poziomu życia, a więc i satysfakcji. Ponad 70 proc. nie wierzy, że założone cele życiowe można osiągnąć przez pracę, a 85 proc. nie zgadza się ze stwierdzeniem, że obecnie w naszym kraju każdy przedsiębiorczy człowiek może się tego dorobić. Deklarują poglądy lewicowe – uważają, że państwo powinno być odpowiedzialne za tworzenie miejsc pracy, budowę mieszkań, opiekę społeczną i zdrowotną.

Uzależnionych kolektywistów cechuje mała samodzielność, silne poczucie uzależnienia od losu i brak wiary w poprawę własnej sytuacji w przyszłości (zaledwie 11 proc. spodziewa się zmian na lepsze). W tej grupie jest wyjątkowo dużo pracowników administracyjnych niższego szczebla. Aż 87 proc. uważa, że różnice w dochodach są obecnie zbyt duże. Dominują wśród nich prawicowe poglądy polityczne. Trzecia grupa skupia różnych ludzi „skołowanych”, nie umiejących się odnaleźć w nowej rzeczywistości gospodarczej.

Tak widzą nas socjologowie, którzy pod kierunkiem prof. Lidii Beskid podjęli próbę opisaną nowego rozwarstwienia społecznego. Przedstawione wyżej typy wyodrębniono na podstawie analizy wyników wielu prac badawczych, przeprowadzonych w ostatniej dekadzie. Rejestrowano w nich zarówno nowe rozwarstwienie materialne, jak i subiektywne postrzeganie bogactwa i ubóstwa.

Socjologowie opisali różne reakcje gospodarstw domowych na zmieniającą się sytuację ekonomiczną, np. aktywną „strategię lisa”, polegającą na podejmowaniu prac dodatkowych, wytwarzaniu czegoś na sprzedaż, zaciąganiu kredytów na rozkręcenie własnej firmy i pasywną „strategię jeża”, czyli ograniczenie wydatków, rezygnację z różnych dóbr, usług i

uczestnictwa w kulturze. Skrajną postacią tej drugiej strategii jest wyprzedzić rzeczy z domu, zaciąganie pożyczek lombardowych, wreszcie korzystanie z zasiłków pomocy społecznej.

Co ciekawsze, wyniki polskich badań zestawiono z rezultatami analogicznych prac, prowadzonych w innych krajach Europy Środkowej (w Czechach, byłych Niemczech wschodnich, na Węgrzech i Słowacji).

Okazało się, że w Polsce transformacja gospodarki miała najsilniejszy wpływ na społeczne zróżnicowanie dochodów – tu nastąpiła największa polaryzacja warunków życia. Ubogich (o dochodach na poziomie 50 proc. średnich i poniżej) mamy kilkakrotnie więcej niż pozostałe kraje, bogatych (200 proc. średniej i powyżej) więcej niż Słowacja i Niemcy wsch., a tyle samo co Czechy i Węgry.

Obiektywne informacje statystyczne pokrywają się z subiektywnymi odczuciami. Znacznie więcej Polaków niż przedstawiciele krajów sąsiednich ocenia zmiany ustrojowe w sposób skrajny: jako przyczynę własnej klęski życiowej lub otwarcie drogi do indywidualnego sukcesu.

Na pierwszym z tych biegunów dominują bezrobotni i rolnicy. Drugi skupia relatywnie najwięcej osób wykształconych. Zależność pomiędzy wykształceniem a pozycją społeczną, mierzoną wysokością zarobków, trwałością zatrudnienia i perspektywami awansu, jest jednym z najsilniejszych związków wynikania, jakie ukształtowały się w minionej dekadzie.

Ludzie go aprobują: zamożność osiągnięta dzięki wykształceniu cieszy się uznaniem. Prawie 90 proc. badanych Polaków zgadza się z poglądem, że dobra szkoła dla dziecka to najlepsza inwestycja. Opinię, że zarobki powinny być zróżnicowane ze względu na poziom wykształcenia, podzielają 96 proc.

Do końca lat 80. wartością najwyższą w Polsce cenioną była rodzina. Nierzadko ją idealizowano – gdy realizacja innych aspiracji, np. obywatelskich, była utrudniona, rodzina pełniła funkcję zastępczą i ucieczkową. W latach 90. nastąpiło radykalne przewartościowanie. Z wielu badań społecznych wynika, że wykształcenie, atrakcyjna praca zawodowa i wysoki status materialny zdysantowały rodzinę. To bardzo symptomatyczna zmiana orientacji.

Red.

MIARA INTELIGENCJI

cd. ze str. 5

Potwierdza się więc, że dla rozwoju zdolności językowych najistotniejszy jest wczesny etap dzieciństwa, pomiędzy pierwszym a czwartym rokiem życia.

Porównanie dzieci o najniższym ilorazie inteligencji w momencie adopcji (66 punktów) z tymi, które były bliskie normy (83 punkty), wykazało, że obie grupy nadrabiają średnio tyle samo punktów (12-14). Dzieci o najniższym wyścigowym poziomie IQ dochodzą do nieco gorszych wyników niż te, które dysponują wyścigowo większym zasobem punktów.

Tym samym wykazano, że późna adopcja pozwala jedynie na częściowe nadrobienie zaległości. Wrodzoną cechą naszej inteligencji nie są więc same zdolności, tylko ich zakres. Odpowiednie warunki środowiskowe i stymulacja kulturowa mogą tylko do pewnego stopnia poprawić inteligencję zaniedbanych dzieci. Im wcześniej rozpocząć się nadrabianie, tym lepsze będą wyniki.

Francuscy naukowcy zauważali już w latach 70., że zdolności intelektualne adoptowanych dzieci wzrastają, gdy potomstwo ubogich rodzin robotniczych trafia do zamożniejszej klasy średniej. Obecne badania nie tylko potwierdzają te obserwacje w odniesieniu do przypadków dzieci zaniedbanych i krzywdzonych, ale również pozwalają obrazowo poprawie inteligencji w liczbach, odpowiadających punktom testu IQ.

Do podobnych wniosków doszli również inni badacze, obserwujący wpływ złej opieki (dr C. Ernst z uniwersyteckiej kliniki psychiatrycznej w Zurichu) i niedożywienia (dr S. Grantham-McGregor z uniwersytetu w Kingston na Jamajce) na możliwości intelektualne dzieci. Wszystkie badania wykazują, że wcześniej adoptowane dzieci reprezentują poziom inteligencji charakterystyczny dla ich rodzin adoptcyjnych. Im wcześniej nastąpi adopcja, tym korzystniejsze są jej skutki.

To ważna wskazówka dla ludzi odpowiedzialnych za politykę państwa w tej dziedzinie.

Iloraz inteligencji oznaczany najczęściej symbolem IQ (Intelligence Quotient), określa się w wyniku badań testowych (testy inteligencji).

Pierwsze takie testy opracowano już na początku naszego wieku – służyły do selekcji w nauce szkolnym. Najprościej mówiąc, IQ to stosunek ocenionego na podstawie badań wieku umysłowego (rozwojowego) do wieku kalendarzowego. Pomnożony przez sto pozwala na określenie w procentach stanu rozwoju funkcji umysłowych.

Za normę uważa się 90-110, lekki niedorozwój umysłowy sygnalizuje 70-90 proc., umiarkowany 50-70, znaczny 20-35. Minimalne IQ wymagane od członków MENSY, czyli międzynarodowej organizacji osób wybitnie inteligentnych wynosi 148. J.K.

OPERACJA W CHOROBY ODBYTU PRZEŻYTEK CZY KONIECZNOŚĆ?

Dokuczliwy, powodujący dyskomfort świąd, podrażnienie, pieczenie, ból, a nawet krwawienie w okolicy odbytu. Ten kto cierpi na hemoroidy (*varices haemorrhoidalis*) czy bolesną szczelinę odbytu (*fissura ani*) od razu rozpocznie nieprzyjemne objawy. Lekarze z oddziałów międzynarodowej lecznicy ON CLINIC wyspecjalizowanej w leczeniu chorób odbytu są zdania, że można się ich pozbyć bezoperacyjnie.

Statystyki alarmują, że cywilizacyjne choroby odbytu dotyczą coraz większą część populacji niezależnie od wieku i płci. W Polsce co druga osoba skarży się na problemy proktologiczne. Z badań wynika, że problem hemoroidalny występuje około trzy razy częściej niż bolesna szczelina. Niestety zdarza się i tak, że obie choroby występują jednocześnie.

TERAPIA KLASYCZNA

Ciągające się długimi latami terapie miejscowe nie dają oczekiwanych rezultatów ani nie gwarantują całkowitego wyzdrowienia. Zaleczone objawy odnawiają się i nasilają w miarę upływu czasu. Ciągłe, bezowocne wizyty lekarskie stają się uciążliwe, a konieczność zmiany i stosowania coraz to nowych maści czy czopków powoduje zwątpienie w skuteczność tego typu leczenia. Chwilowe uwolnienie od przykrych i dokuczliwych objawów nader często powoduje odstąpienie leków a w konsekwencji ostry nawrót choroby.

OPERACJA?

Ponieważ obie choroby umiejscowione są w intymnych częściach ciała i uchodzą za wstydliwe wielu pacjentów odkłada ich leczenie na ostatnią chwilę. Niestety w zaawansowanym stadium najczęściej jedyną skuteczną metodą okazuje się operacja. Operacja oznacza dla większości chorych wyrok i postrzegana jest jako absolutna ostateczność. Strach przed bólem, narkozą, nieprzyjemnymi konsekwencjami poza biegowymi typy nie trzymanie gazów i płynnego stolca nie usprawiedliwiają jednak tak długiego zwlekania.

TERAPIA

Rozwój współczesnej medycyny odkrywa nowe możliwości przed leczeniem schorzeń odbytu. Istniejące metody, które pozwalają na trwały powrót do zdrowia na drodze poza operacyjnej.

W ON CLINIC specjalni proktolodzy przeprowadzają ambulatoryjną terapię hemoroidów i szczeliny odbytu. Nie ma tu łóżek szpitalnych a zabiegi są całkowicie bezbolesne. To co przez długie lata było dla wielu pacjentów beznadziejną walką z wiatrakami w ON CLINIC staje się realne w relatywnie krótkim czasie.

SKUTECZNOŚĆ

W trakcie terapii w ON CLINIC chorzy nie muszą rezygnować z aktywnego życia zawodowego. Od razu po zabiegu wracają do domu i mogą normalnie funkcjonować. Z badań prowadzonych we wszystkich oddziałach ON CLINIC na całym świecie wynika, że po upływie kilku lat ponad 90% leczonych nie ma żadnych dolegliwości czy nawrotów choroby. Potwierdzeniem tej skuteczności jest fakt, że wszyscy pacjenci dostają trzyletnią gwarancję na wykonywane zabiegi.

Dodatkową informację uzyskać można w ON CLINIC, pod numerami telefonów: 668 40 04 lub 801 386 637 (koszt połączenia według taryfy lokalnej), codziennie 8.00 - 20.00, soboty w godz. 8.00 - 14.00.

Ponadto w ON CLINIC leczy się zaburzenia sprawności seksualnej mężczyzn oraz oferuje kompleksową diagnostykę i leczenie chorób prostaty.

Robert Urbaniak

ON CLINIC
Gdynia, ul. Orłowska

Ciągnie wilka do lasu, a ludzi wolnych zawodów z rodzinnymi tradycjami – do dawności. Doradcę finansowego – Ewę i fotografa – Jerzego Lipeckiego zawsze frapowały niegdyśjszy styl życia pradziadka, szambelana księcia Lubomirskiego.

REMINISCENCJE POSZAMBELAŃSKIE

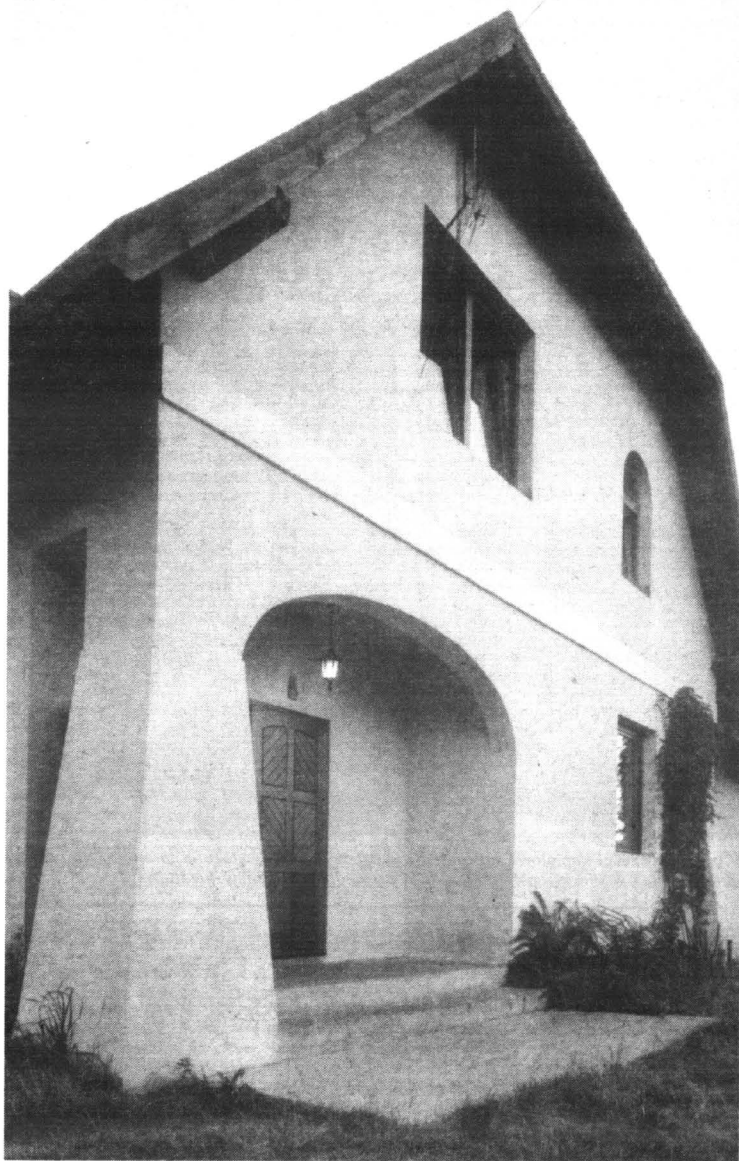
Jedyną rodzinną pamiątką po pradziadku szambelanie – szafeczkę wraz z XIX-wieczną ikoną umieszczono w sypialni dla gości

Wojny i inne historyczne zawichy spowodowały, że poza dokumentami i takimi drobiazgami jak nocna szafeczka sprzed 150 lat, po pradziadku - niezależnym do-

radcy księcia pana - pozostało niewiele. Mimo że dysponował m.in. luksusowym mieszkaniem w centrum stolicy i wspomnieniami o chłopięcych latach spędzonych w zamkowych basztach bliżej nieokreślonych rezydencji. Remini-

Mansardowa sypialnia państwa domu. Sosnowa podłoga i także łóże z tiulowym baldachimem, sporo wikliny i jedwabne zasłony w oknach

Szeroki, przysadzisty budynek – po bliższym poznaniu – sprawia wrażenie jak gdyby powstał tylko po to, aby skryć w sobie tajemnicę w postaci półokrągłej, ceglanej baszty

scencie te okazały się w przypadku państwa Lipeckich tak silne, że zdecydowały o wyborze i urzędzeniu ich gniazda rodzinnego.

Oboje wspólnie zjeździli pół świata, napatrzili się, jak żyją i mieszkają ludzi w Europie, Azji, Ameryce. Ale zawsze tęsknili do osiedlenia się w spokojnym miejscu, w czymś na kształt starego, gościnnego, polskiego dworu.

Kiedyś Jerzy Lipecki zobaczył basztę na rycinie Pirenesiego. Pomyślał, że chciałby w takiej baszcie zamieszkać. I zamówił ją u specjalisty od architektury dworkowej Jerzego Sajdaka.

Szeroki, nieco przysadzisty, piętrowy budynek o mansardo-

wym dachu, ma 180 mkw. w obrębie i 150 mkw. powierzchni mieszkalnej. Baszty nie widać z zewnątrz. Tworzą ją wewnętrzne półokrągłe ceglane ściany holu i jadalni. Na parterze oprócz niej znajduje się salon z wyjściem do ogrodu, łazienka i kuchnia. Na piętrze – dwie sypialnie, pokój gościnny i garderoba.

Dosłownie i w przenośni cały dom kręci się wokół baszty. Tu spotykają się wszystkie trakty. Wzdłuż i wszerz, w górę i na dół.

Ściany, jak na wnętrze baszty przystało, są surowe, zwieńczone gzymsem – podwójnym, wysuniętym rzędem cegieł. Na otwartej granicy jadalni i salonu postawio-

no kwadratową ceglana kolumnę. Wszystko to przypomina odrestaurowany fragment starych murów. Wrażenie to potęgują stylowe zamkowe drzwi w jaśniejącej w głębi białej ścianie korytarza. Solidne, dębowe, zwieńczone lukiem. Przewodzą do piwnicy z zapasem wina, konfitur i owoców.

Tylko jeden mur jest ubrany: wiklinowymi koszami, obrazkami, pustymi ramkami, sztalugami. Drugi jest czysty i gra samym kolorem, odcieniami i fakturą cegły.

Na białym fragmencie otykowanej ściany, przy drzwiach na taras, wisi XVIII-wieczny niemiecki miedziorzyt, także przedstawiający basztę.

cd. na str. 8

REMINISCENCJE POSZAMBELAŃSKIE

cd. ze str. 7

W kuchni klasyczne kafelki biało-niebieskie, jak stare holenderskie. Na fajerkach stoją emaliowane żeliwne garnki, też niebieskie.

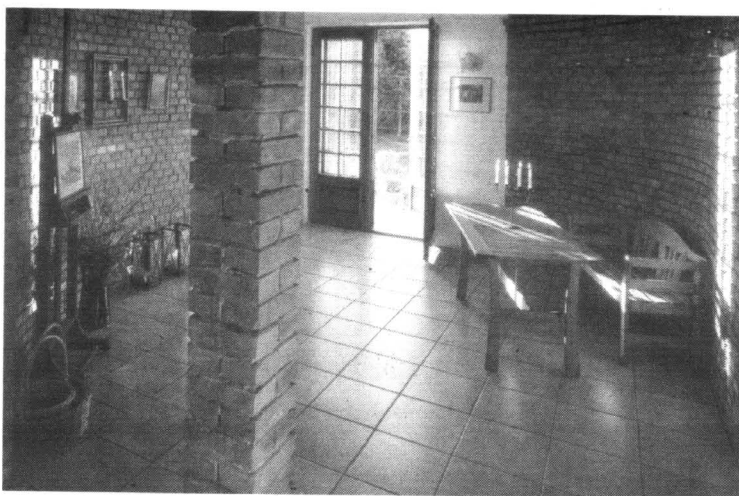
Nastrój południa w łazience dają nie tylko rośliny i liście drzew za oknem, ale przede wszystkim światło. Pod sufitem umieszczono luksfery, przez które przebijają blask halogenów, co daje niezwykle efekt światła podwodnego. W lecie można tu brać chłodną kąpiel i opalać się na leżaku przy oknie.

Sypialnia. Ewa wymyśliła bal-

dachim, firanki i usytuowanie łóżka w lekkim załamie przy kominie. Jerzy marzył o jak najszerszym i jak najniższym oknie, sięgającym aż do podłogi, tam by nocą można było oglądać niebo. Ewa jednak nie czułaby się z tym bezpiecznie. Uzgodnili więc, że parapet będzie na wysokości łóżka.

Sypialnia gościnna na końcu korytarza ma białe ściany i ciemne sprzęty. Tu właśnie stoi szafeczka od księcia Janusza.

S.G.

Ot, i baszta – centralna część domu, łącząca wejście główne z wyjściem na taras, a poza tym przedpokój ze schodami na piętro i kuchnię z salonem

W łazience części kąpielową od toaletowej dzieli ścianki wyłożone terakotą. Niezwykły efekt daje też wiklinowa plecionka, którą przysłonięto banalny grzejnik

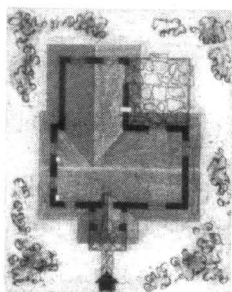
Salonik pełen słońca i wręcz włoskiego ciepła. Podkreśla to terakota prosto z Italii i wiklinowe elementy (m.in. lampa), a swój udział w tym ma też aniołek królujący w pustej, ładnej ramie na ścianie

Wykorzystane poddasze

Barczo często zdarza się, że po zaprojektowaniu i urządzeniu piętra domu jednorodzinne-

go brakuje nam już pomysłów na wykorzystanie poddasza. A często jest to przecież kubatura i przestrzeń, które w sposób istotny mogą nie tyle powiększyć, co upraktynić naszą przestrzeń domową.

Na przedstawionym rysunku nr I (rysunek nr II pokazuje - dla lepszego zorientowania się w isto-

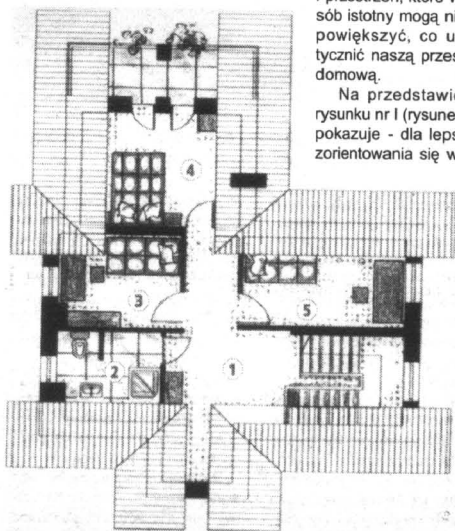
Rys. II. Dach domu z lotu ptaka. Strzałką oznaczono wejście

cie projektu – dach naszego domu z lotu ptaka) w sposób przejrzysty widać, gdzie i w jaki sposób rozlokowano trzy sypialnie oraz łazienkę. Do wszystkich tych pomieszczeń przechodzimy ze sporego, bo 14,2-metrowego hallu (1). Największa z sypialni (4) ma 12,1 mkw., mniejsza (5) ma 10,5 mkw., a najmniejsza (3) – 5,9 mkw. Wraz z 5,6-metrową łazienką (2) daje to łączny metraż poddasza 48,3 mkw.

Takie rozplanowanie tych pomieszczeń poddasza pozwala

na bardzo racjonalne urządzenie się w domu całej rodziny. Można, na przykład, to wcale nie takie małe, choć wymagające pewnej dodatkowej sprawności fizycznej, pięterko przeznaczyć w całości na potrzeby dzieci. Można też stworzyć w jednym lub kilku pomieszczeniach wyizolowane gabinetki do cichej pracy.

Ale to tylko wtedy, kiedy nie przewidujemy urządzenia na sporym holu poddasza dodatkowego saloniku... W każdym przypadku natomiast warto pomyśleć o wykorzystaniu wykusa nad wejściem do domu na specjalne pomieszczenie – choćby na garderobę, albo stanowisko do pracy z komputerem.

Rys. I. Rzut poddasza

PROMOCJA !!!

teraz blachodachówka już za **18,99** za m² +7% vat

BORGA®

Wiesz co masz na dachu!

szwedzka precyzja fachowe doradztwo gwarancja 15 lat atesty i aprobaty transport

Pytaj w autoryzowanych biurach sprzedaży:

Gdynia	781 66 77	ul. Rdostowa 41
Gdańsk	301 67 12	ul. Mostowa 14
Kartuzy	685 32 99	ul. Gdańska 28
Kościerzyna	686 72 44	ul. Wojska Polskiego 8
Leśniewo	675 59 75	ul. Pucka 31
Lębork	863 22 77	ul. Słupska 18
Malbork	647 16 85	ul. Wojska Polskiego 91
Pruszcz Gd.	692 09 99	ul. Obr. Westerplatte 1A
Reda	678 74 11	ul. Gdańska 16
Starogard Gd.	563 90 95	os. Konstytucji 3 Maja 5a
Sztutowo	247 93 35	ul. Gdańska 43 A
Władysławowo	774 58 55	ul. Łąkowa 4
Żukowo	681 82 56	ul. Kościelna 9
Rumia	771 23 97	ul. Grunwaldzka 93

SPRZEDAM 01
MIESZKANIE

KAWALERKA, 30,19 m², V/X, ul. Wł. Jagielly, okna PCV, zadbane, cena 45000. Tczew, tel. 0505-04-99-89.

KAWALERKA 31m², os. Bajkowe, 54000 zł. Tel. 0605-558-048.

SPRZEDAM mieszkanie 2-pokoj., 4 piętro w Pruszczy Gd. Tel. (058) 683-21-83, dzwonić po 19.00.

SPRZEDAM mieszkanie M-3, dwupokojowe, III p. wieżowiec, Tczew-Suchostrzygi. Tel. (058) 533-81-73.

SPRZEDAM mieszkanie 3-pokojowe na osiedlu Garnuszewskiego. Tel. (058) 532-16-27.

SPRZEDAM mieszkanie w Tczewie, 43 m². Tel. (058) 532-77-77.

STAROGARD, os. Konstytucji 3 Maja, parter 46 m², 75 tys. zł. Tel. (058) 562 92 44, 0692 247 807

SPRZEDAM mieszkanie w Kwidzynie, M-4, 49 m², po remoncie. I piętro, ul. Kamienna, cena 75 tys. Tel. (055) 645-60-20, 0505-863-082.

SPRZEDAM M-3, Kwidzyn, tel. (055) 275 27 21, 37 m².

MIESZKANIE 3-pokojowe, 47 m², Czernk., II piętro. Tel. (058) 531-77-03.

TCZEW, M-4, centrum. Tel. 0609-349-798.

KOMFORTOWE mieszkania, 50 m², na Starówce w Starogardzie, bezczynszowe po kapitalnym remoncie, w cenie wykończenie wg życzenia kupującego. Tel. 0602 610 619

M-3, os. Suchostrzygi, IV p./IVp., M-4, ul. Kasztanowa, parter, M-5, ul. A. Krajowej, parter. Oferty domów. Biuro Nieruchomości "DAW", Wioletta Fryca, Tczew, ul. Jagiellońska 21, tel. (058) 533-80-01, 9.00 - 17.00.

MIESZKANIE 3-pokojowe, I piętro w Starogardzie, tel. (058) 562 35 12

SPRZEDAM mieszkanie 3-pokojowe, własnościowe, w dobrym punkcie Starogardu, tel. 0606 636 593

SPRZEDAM mieszkanie trzypokojowe, I piętro, Starogard Gd., 52 m², tel. kont. 0502 059 031

SZYMANOWO - mieszkanie 3-pokojowe; 58 m²; ogródek 13 arów; budynek gospodarczy; tel. (055) 271-19-39

PILNIE - czteropokojowe, 58 m², V piętro (wieżowiec jednoklatkowy), cena ok. 1050 zł/m²; Malbork; tel. (055) 272-68-19

TCZEW, ul. Jedn. Narodu 18B, M-4, 58 m², 90 tys. zł. Tel. 0605-662-116.

KWIDZYN M-4, 65 m², Zatorze II, cena 75.000 zł, tel. 0 605 745 910.

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe, 65 m², w Tczewie przy ul. Jagielly, Tel. (058) 532-57-22.

SPRZEDAM M-4, 68 m², Sokola, tania-Kwidzyn, 0 606 791 972.

SPRZEDAM mieszkanie, 70 m², na osiedlu Konstytucji 3 Maja w Starogardzie. Tel. (058) 562-93-67.

MIESZKANIE 70 m², I piętro wraz z działką 115 m², przeznaczoną w części na budowę 2 garaży a w części na miejsce do wypoczynku w centrum Tczewa - sprzedam. Cena 110 tys. zł, lub wynajmę. Tel. 0609-973-471.

4-POKOJOWE, Tczew, Suchostrzygi, ul. Ar. Krajowej. Tel. (058) 533-85-94.

4 POKOJE. Tel. 0505-810-818.

MIESZKANIE własnościowe M-5, I piętro, 72,40 m², Suchostrzygi, ul. Jordłowa. Tel. (058) 533-76-95.

MIESZKANIE M-5, IV piętro, parkiet, pokój-szafa, gładź, tel. (055) 279 09 24, 0 601 888 225.

SPRZEDAM mieszkanie w Kwidzynie, 100 m², dwupiętrowe, os. Piastowskie, tel. 0 600 439 675.

SPRZEDAM kawalerkę w Tczewie. Tel. (058) 531-18-93, po 16.00.

MIESZKANIE 2-pokojowe w Tczewie. Tel. 0502-240-597.

POSZUKUJĘ mieszkań 1-2-pokojowych na os. Garnuszewskiego dla zdecydowanych kupców. Biuro Nieruchomości "DAW", Wioletta Fryca, Tczew, ul. Jagiellońska 21, tel. (058) 533-80-01.

SPRZEDAM Starogard Gd., dom jednorodzinny, tel. 0502 095 554

KOLIN CZ, k. Starogardu, sprzedam dom jednorodzinny szeregowy 110 m² + piwnica na działce 240 m², piękny ogród, 80 tys. zł. tel. 0600 012 432

KOLIN CZ, k. Starogardu, sprzedam mały dom jednorodzinny szeregowy 90 m² na działce 460 m², piękny ogród do zakończenia, 40 tys. zł. tel. 0600 012 432

DOM w stanie surowym zamkniętym w Koteżach, sprzedam, pow. 197 m², tel. (058) 586 20 28 po 15.00, 0602 364 689

SPRZEDAM lub wynajmę dom wolnostojący w Starogardzie z wyposażeniem, tel. 562 96 74, 0606 317 673

STAROGARD Gd., - pół domu, działka 900 m², sprzedam, tel. (058) 562 09 53

SPRZEDAM dom w zabudowie szeregowej o pow. 260 m² w Starym Polu; cena do negocjacji; tel. (055) 271-36-84

ATRAKCYJNY dom; 175 m²; nowy, całoroczny, w Jerszwałdzie (Pojezierze Iławskie) + działka 7100 m² z dostępem do jeziora; tel. 0608 090 434

NOWY dom; 320 m² w Malborku - tania sprzedam; tel. 0601 704 096

SPRZEDAM dom - stan surowy; Malbork; tel. (055) 647-43-73

PÓŁ bliźniaka wraz z garażem i budynkami gospodarczymi na działce 2600 m²; Królówo; tel. 0601 661 953

SPRZEDAM pół bliźniaka, pow. użyt. 130 m², 2 kondygnacje, garaż pod budynkiem, ogrzewanie gazowe i węglowe + budynek gospodarczy, dojazd drogą asfaltową, ogród, działka 600 m²; tel. (055) 647-43-73

SPRZEDAM dom wolno stojący, w surowym stanie. Tel. (058) 532-63-51.

SPRZEDAM dom w Tczewie. Tel. 0504-565-237.

SPRZEDAM domek w Tczewie, ul. Czyżkowska 114, działka 575 m², nad Wisłą. Tel. (058) 532-28-88.

TCZEW, dom szeregowy, pilnie sprzedam, stan bdb. Tel. (058) 629-25-42.

KUPIĘ dom do remontu w Tczewie lub okolicy w rozliczeniu mieszkanie 65 m². Tel. (058) 532-57-22.

KUPIĘ dom w Tczewie. Tel. 0603-576-780.

DOM piętrowy, działka, 800 m², 2 garaże + gospodarczy. Tel. (058) 531-14-83.

NIERUCHOMOŚCI
04

KOLIN CZ, k. Starogardu, sprzedam budynek gospodarczy 240 m² na działce 2000 m², ogrodzona, media, asfaltowy dojazd, 40 tys. zł. tel. 0600 012 432

KUPIĘ gospodarstwo rolne lub kilka ha ziemi w okolicach Starogardu, tel. 0602 325 697

JEZIORKO z ziemią o pow. 7 ha sprzedam, tel. 0604 472 191

GRABOWIEC, byłe siedlisko 2,5 ha w lesie, sprzedam, tel. 0604 483 630

TERENY rekreacyjne, daczki, byłe siedliska, gospodarstwa, sprzeda Contraktus, tel. (058) 562 32 89

BOREK k/Sułeczyna - 9,50 ha, w tym 5 ha lasu, sprzedam, tel. 0604 483 630

CONTRAKUS - pośrednictwo i obrót nieruchomościami, kredyty hipoteczne, ul. Gimnazjalna 11/3, Starogard Gd., tel. (058) 562 32 89

SPRZEDAM gospodarstwo rolne, 13 ha w Lubichowie, tel. 0504 998 302

OKAZYJNIE grunty rolne sprzedam, tel. (058) 562 16 49

OKAZYJNIE grunty rolne sprzedam, tel. 0609 960 090

SPRZEDAM ziemię na siedlisko, tel. 562 01 64

JAROMIERZ. Domek letniskowy przy jeziorze, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, pomieszczenie gospodarcze, działka, tel. 0 601 652 484.

MALBORK - ogrodnictwo do wydzierżawienia - szklarnie, tunele, C.O.; tel. (055) 272-68-76, 0603 450 186

KUPIĘ
MIESZKANIE
02

KUPIĘ mieszkanie w Tczewie. Tel. (058) 531-18-93, po 16.00.

MIESZKANIE 2-pokojowe w Tczewie. Tel. 0502-240-597.

POSZUKUJĘ mieszkań 1-2-pokojowych na os. Garnuszewskiego dla zdecydowanych kupców. Biuro Nieruchomości "DAW", Wioletta Fryca, Tczew, ul. Jagiellońska 21, tel. (058) 533-80-01.

DOMY
03

SPRZEDAM Starogard Gd., dom jednorodzinny, tel. 0502 095 554

"DAW" Nieruchomości

informuje, iż nabór na mieszkania i garaże trwa. Ostatnie mieszkania na rok 2003. Spiesz się przed Unią i WAT-em. Najładniejsze wykonanie działki, najlepsze wykonanie. Zachęcamy do zakupu m-c XI i XII w losowaniu atrakcyjna nagroda.

APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA ROK 1992

EXPORT **ATTA-TECH S.C.** IMPORT

manometry, termometry - K.F.M. Włocławek zawory regulacyjne

POLNA Przemysł

siłowniki PKA, ZAP rejestratory - KFAP, LUMEL przetworniki - KFAP, Falenica

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A , tel./fax (058) 551-54-32, tel. (058) 550-38-41

Biuro Reklamy i Ogłoszeń

Grupa Wydawnictwo Pomorskie
Tczew, ul. Gdańska 32

tel. 530 24 68, fax 530 24 73

Czynne w godz.:
poniedziałki 8.00 - 17.30
środy 8.00 - 15.30
wtorki, czwartki, piątki 8.00 - 16.00

GAZETA ELBLĄSKA

GAZETA GRUDZIĄDZKA

GAZETA KOCIEWSKA

GAZETA MALBORSKA

GAZETA NADMORSKA

GAZETA POWIŚLA

Tczewska

GAZETA ŻUKAWSKA

GŁOS OSTRÓDY

KURIER Iławski

KURIER

KURIER WEJHEROWSKI

Dziennik Pomorski

Dziennik Warmii i Mazur

W tych tytułach znajdziesz swoje ogłoszenie drobne

Audi S4

Sportowe audi S4 dostępne jest w wersji limuzyny i kombi (avant) z napędem na cztery koła quattro. 4,2-litrowy silnik V8 osiąga moc 344 KM przy 7000 obr./min i maksymalny moment obrotowy 410 Nm przy 3500 obr./min. Auto ma aluminiowe zawieszenie kół bazujące na standardowym A4 i 6-biegową przekładnię. W wyposażeniu znajdziemy lampy ksenonowe, lusterka zewnętrzne, obudowane polerowanym aluminium i fotele Recaro.

Niezniszczalne volvo

60-letni nowojorczyk Irv Gordon ustanowił piękny rekord – przejechał 2 mln mil jednym samochodem. Latem 1966 r. kupił volvo P1800 i już się z nim nie rozstał. Auto trafiło do Księgi rekordów Guinnessa za „najwyższy udokumentowany przebieg uzyskany przez pierwszego właściciela w użytkowaniu niekomercyjnym”, a Gordona zaproszono na obchody jubileuszu 75-lecia Volvo.

Z klimą do Carmana

Sieć stacji szybkiej obsługi Carman wprowadza do zakresu swoich usług przegląd klimatyzacji. Dziś można tego dokonać: w Warszawie przy Sikorskiego 5, w Żąbkach koło Warszawy przy ul. Wolności 50, w Bydgoszczy przy Jana Pawła II 123, w Gdyni przy Hutniczej 8, w Poznaniu przy Serbskiej 55 oraz w Tykach przy Fabrycznej 2. W ramach przeglądu sprawdzana jest szczelność układu i przeprowadzana dezynfekcja. Można wymienić uszkodzone elementy klimatyzacji, uzupełnić czynnik chłodzący, a także zmienić filtr kabiny.

Najwydajniej u Nissana

Pisaliśmy już o tym, że fabryka Nissana w Sunderland została uznana za najwydajniejszą w Europie. Teraz pracownicy zakładów, które powstały w 1986 r., mają nowy powód do radości. W sierpniu wyprodukowano 3-milionowy samochód. W pierwszym roku działalności Sunderland opuściło 5139 bluebirdów. Dla porównania w zeszłym roku produkcja micry zbliżyła się do 300 tys. sztuk. W sumie powstało tu ponad 1,3 mln micr, 1,2 mln primer, 295 tys. almer i 187 tys. bluebirdów.

Biopaliwa coraz bliżej

Norm jeszcze nie ma, dokładnych badań także, ale w niektórych regionach kraju powstają spółki przygotowujące się do produkcji biopaliw. W Wielkopolsce firma o nazwie Spółka Biopaliwa zamierza zainwestować 60 mln zł w budowę zakładu, który produkowałby 30 tys. ton ekologicznego paliwa. Spółka

zapewniła sobie już na przyszły rok dostawę 30 tys. ton rzepaku. Udziały w spółce obejmują min. telekomunikacyjna firma Katel-UniTel oraz 18 samorządów, które stworzyły Związek Gmin Pojezierza Wielkopolskiego. Jak miałyby być rozprowadzane biopaliwa i kto byłby ich odbiorcą – jeszcze nie wiadomo.

Pociąg z... BMW

O tym, że BMW zajmuje się nie tylko samochodami, pisaliśmy już nieraz. Podczas wrześniowych targów kolejnictwa w Berlinie należąca do Bawarczyków firma DesignworksUSA pokazała studium pociągu opracowanego dla Siemens. Celem stylistów było nadanie

indywidualnego charakteru całej kolejowej rodzinie – od transportu regionalnego, poprzez Intercity, po model super-szybkiego pociągu dalekobieżnego. DesignworksUSA z siedzibą w Monachium i Los Angeles projektuje m.in. dla Motorola, Microsoftu i Nokii.

formuła RENAULT

Uwaga! Wielka dostawa rabatów na samochody dostawcze:

- Renault Mégane Kombi do 4 000 zł
- Renault Kangoo do 3 400 zł
- Renault Trafic 4 000 zł
- Renault Master do 8 000 zł

Oferta dla samochodów ciężarowych dotyczy także innych modeli Renault. To ostatnia okazja w tym roku na dobra inwestycję.

www.renault.com.pl

nasze rabaty pójda górą,

a ceny dolina

Oferta dotyczy samochodów wyprodukowanych w 2002 r. i jest ograniczona w czasie.

PUH ZDUNEK Sp. z o.o.

Gdańsk, ul. Miałki Szlak 43/45
tel. (058) 301 90 12, 320 21 33
fax (058) 305 87 87
www.zdunek.com.pl

R.R. Adamowscy

Starogard Gd., ul. Zblewska 33
tel. (058) 563 33 33, fax (058) 562 77 60
www.adamowscy.com.pl

Grudziądz, ul. Szosa Toruńska 29a
tel. (056) 463 57 70, fax (056) 463 58 10
renault@adamowscy.com.pl

ISO 9002

30/14

Tylko 698 PLN miesięcznie*

VOLKSWAGEN BANK POLSKA S.A.
Bezpośredni w kontaktach

VW Transporter

AC, OC, KR, NW, ZK - 3,9% wartości netto samochodu
Promocyjny kredyt - od 1%

cena samochodu: 61 275 PLN brutto
wkład własny: 21 447 PLN brutto
okres kredytu: 72 miesiące

nominalna stopa procentowa: 7 %
rzeczywista stopa procentowa: 7,2 %

Volkswagen Kredyt

Kulikowski

Gdynia, ul. Morska 314
salon, tel. 663 99 98
serwis, tel. 663 99 84

* kredyty denominowany w EUR. kurs NBP z dnia 23.10.2002 r.: kupno: 1 EUR = 3,9749 PLN, sprzedaż: 1 EUR = 4,0552 PLN

30/94

NIECH SIĘ ŚWIECI

Okazuje się, że fabrycznie „włączone” na stałe światła są istotnym elementem bezpieczeństwa nie tyle w przypadku aut terenowych (jak w tym kompaktowym audi allroad), co w kompaktowych i wszystkich innych autach tradycyjnych. Te, które non stop świecą, są – jak stwierdzono – o 25 proc. mniej narażone na kolizję ze skutkiem śmiertelnym

W swoim czasie, przy okazji jednej z licznych nowelizacji Prawa o ruchu drogowym toczyła się dyskusja, czy nie rozszerzyć obowiązku używania światel w okresie od świtu do zmierzchu na cały rok. Załować chyba trzeba, że tak się nie stało.

Wpływ, jaki mogłoby to wywrzeć na poprawę bezpieczeństwa, wydaje się oczywisty. Widoczność innych pojazdów na drodze to jeden z czynników mających bezpośredni wpływ na stan bezpieczeństwa.

Jest ona szczególnie ważna podczas wykonywania jednego z podstawowych, a jednocześnie najniebezpieczniejszych manewrów, jakim jest wyprzedzanie. Właściwa ocena prędkości oraz dobra widoczność pojazdu jadącego z przeciwnika jest gwarancją bezpieczeństwa tego manewru.

Na widoczność pojazdów wpływa wiele czynników: oświetlenie otoczenia, ruch i prędkość samochodu, jego wielkość, kontrast między autem a otoczeniem. Włączone światła nawet w dzień poprawiają ten ostatni czynnik, dzięki czemu łatwiej zauważyć nadjeżdżający z naprzeciwka pojazd.

Poruszając się po naszych drogach, zauważyć można, iż

coraz więcej kierowców używa światel mijania w miesiącach, w których nie jest to wymagane przepisami. Oznacza to, że rośnie świadomość tego, jak duże znaczenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego ma dobra widzialność użytkowników dróg. Tym bardziej, że jest to w zasadzie beznakładowy sposób częściowej poprawy stanu bezpieczeństwa na drogach.

Szacunki przeprowadzone przez Europejską Radę Bezpieczeństwa Transportu wskazują, że wprowadzenie światel do jazdy dziennej i nakazanie korzystania z nich od świtu do zmierzchu powinno przyczynić się do istotnego spadku liczby wypadków z udziałem dwóch lub więcej pojazdów.

Podobne w swojej wymowie są rezultaty analizy przeprowadzonej w 1997 r. na zlecenie Unii Europejskiej. Stwierdzono tam, że upowszechnienie jazdy w dzień na światłach w krajach UE powinno doprowadzić do spadku liczby wypadków śmiertelnych w dzień o 25 proc.

Przeciwnicy takich rozwiązań przedstawiają argument, że nakazanie jazdy na światłach w dzień przez cały rok spowoduje zwiększone zużycie paliwa.

W krajach UE oszacowano koszty zmian. Dokonano porównania kosztów zwiększonego zużycia paliwa z korzyściami wynikającymi z obniżenia liczby

wypadków. Bilans jednoznacznie wskazał, że niezależnie od aspektu moralnego także z ekonomicznego punktu widzenia zmiany takie są w pełni uzasadnione.

MITSUBISHI CARISMA

55 990 PLN

Taniej niż myślisz!

• upusty cenowe
• dodatkowe wyposażenie GRATIS

Autoryzowany Dealer MARGO sp. z o.o.

Gdańsk, ul. Nad Jarem 28, tel. 303 34 44

Gdańsk, ul. Abrahama 1, tel. 552 38 33

Gdynia, ul. Morska 244, tel. 663 33 33

30/68

Audi A4 Limuzyna
za **50%**

pozostałe 50% po roku
bez kosztów

VOLKSWAGEN BANK POLSKA S.A.

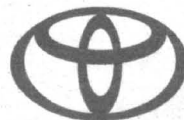
Groblewski

Gdańsk, ul. Jagiellońska 12 A
tel. 511 90 22, fax 511 90 15

www.groblewski.com.pl

Toyota w Polsce

Według doniesień „Automotive News” Toyota zamierza wybudować w naszym kraju nową fabrykę. Zakład miałby zajmować się wytwarzaniem silników wysokoprężnych do kompaktowej corolli i większego avensisa. Jako jedną z możliwych lokalizacji fabryki wskazywano podwrocławskie zakłady Jelcza – fabryka będąca własnością spółki Zasada S.A. jest obecnie w stanie upadłości. Cała inwestycja Japończyków miałaby kosztować około 124 miliony dolarów. Docelowo w 2005 roku firma miałaby wytwarzać około 200 tys. silników rocznie (o pojemności od 2 do 2,4 litra). Nie jest to pierwsza inwestycja Toyoty w naszym kraju – koncern ma już pod Wałbrzychem zakład produkujący skrzynie biegów.

TOYOTA
WÓZKI WIDŁOWE

Sprzedaż - nowe i używane

Autoryzowany serwis

Dzierżawa

**Świadczenie usług
transportu wewnętrznego**

Wyłączny przedstawiciel TOYOTA WÓZKI WIDŁOWE w Polsce P.U.P. EMTOR O/Gdańsk ul. Tarcice 7, 80-718 Gdańsk, tel. (058) 301 89 46, fax (058) 762 96 72

30/72

Akumulatory są teraz bardzo trwałe, ale... Jeśli już musimy kupić nowy, zwróćmy uwagę na kilka szczegółów. Ma być 12-woltowy i mniej więcej pasować na długość i szerokość, poza tym przecież są identyczne. Tak uważa laik. A często nawet sprzedawca w sklepie z akcesoriami. A to nieprawda. Katalog jednego tylko wytwórcy, Bosch, zawiera ponad 100 różnych modeli ołowiowych akumulatorów samochodowych. Kto więc nie zwraca uwagi na szczegóły, może kupić niewłaściwy.

Na początek kwestia biegunów akumulatora. W fordach z lat 90. jeszcze trafiają się prostokątne klemy. Wiele małych samochodów azjatyckich ma zamiast porządných biegunów tylko dosłownie styki. Ale nawet taki sam model z innego miesiąca może już mieć zwykłe klemy do biegunów. Lepiej więc spojrzeć pod maskę dwa razy.

Dalej sprawa z plusem i minusem – dalekowschodni producenci (ale również lada i starsze auta francuskie) bardzo swobodnie podchodzą do ujednolicenia ustawienia akumulatora pod maską. Może się na przykład okazać, że nabyty

DECYDUJĄ SZCZEGÓŁY

przez nas nowy akumulator jest identyczny ze starym, tylko że... ma inną biegunowość.

Dalej napotkać możemy niemiłą niespodziankę pod nazwą „listwa podstawy”. Kilka lat temu VW i Porsche zażyły sobie grubszej listwy na denku akumulatora, bo tak im się wygodniej zabudowywać komorę silnikową. Jeśli nabędziemy zwykły akumulator, będziemy musieli zastosować płytkę adaptacyjną. Inaczej nie ma jak przymocować baterii do leża.

Także wysokość może mieć znaczenie decydujące. Jeśli auto jest konstrukcyjnie

przystosowane do akumulatora 175-milimetrowego, to nabyć typowego, 190-milimetrowego

może oznaczać tylko kłopoty. W opłu corsie B na przykład możliwe jest zwarcie biegunów aku-

mulatora z wewnętrzną stroną maski.

Inny stosunek do wysokości mają Japończycy i Anglicy. Tu raczej powinniśmy się spodziewać baterii wąskich, ale wysokościach na 225 mm. Żadna inna nie da się zamocować...

Ponadto warto mieć na uwadze kilka „drobiazgów”, które wiążą się ogólnie z akumulatorem w aucie. Jeśli na przykład – jak w klasie A mercedesa lub w renault scenicu – bateria zamontowana jest w kabinie, do jej leża musi być doprowadzony przewód odprowadzający gaz (odpowietrzenie). Bo jeśli regulator napięcia w alternatorze będzie uszkodzony i do akumulatora doprowadzane jest za wysokie napięcie, bateria się „zagotuje” i zacznie wydzielać opary gazu piorunującego (mieszaniny wodorowo-tlenowej). O wybuch łatwo.

A w ogóle, wybierając akumulator, powinniśmy zwracać uwagę na to, co mamy w aucie, co i ile prądu pobiera. Tabela przeliczeniowa (powinien ją mieć sprzedawca) pozwoli wybrać odpowiednią pojemność akumulatora.

Najprościej mówiąc, sprawdzimy dwa razy, zanim kupimy.

Zanim kupimy akumulator dokładnie rozważmy nie tylko stosunek jego ceny do jakości, ale też jego gabarytów przydatność do naszego auta

(wg Auto-Bild)

Tylko 612 PLN miesięcznie*

VOLKSWAGEN BANK POLSKA S.A.
Bezpośredni w kontaktach

**Tylko u nas
gwarancja na
samochody VW
2 lata**

cena VW Polo: 38 140 PLN
wkład własny: 7 628 PLN
okres kredytu: 72 miesięcy

Volkswagen Kredyt

Autoryzowany Dealer VW i Audi
Sopot, ul. Kasztanowa 4
tel. (058) 551 33 17
tel. (058) 551 68 54
internet: www.gajos.com.pl

Gajos

* Nominalna stopa procentowa: 9,90, rzeczywista stopa procentowa: 10,36
Kredyt denominowany w EUR, kurs średni NBP z dnia 13.11.2002 r. - 1 EUR = 3,96 PLN

**NOWY
NISSAN ALMERA
ATRAKCYJNY
Z ZAŁOŻENIA**

**KORZYSTNY KREDYT
PREFERENCYJNE UBEZPIECZENIE
PROMOCYJNY LEASING**

**NOWA
ALMERA**

www.nissan.com.pl

Przygotowaliśmy atrakcyjne oferty finansowania nowej Almery. Możesz wziąć korzystny kredyt, skorzystać z promocyjnej oferty leasingowej albo preferencyjnego pakietu ubezpieczeń. Jeśli wybierzesz jedną z tych opcji, otrzymasz **gratis komplet opon zimowych!** **Nowa Almera. Twoja nowa rzeczywistość.**

SZCZEGÓŁY PROMOCJI U DEALERÓW NISSAN POLAND.

KMJ KASZUBOWSCY S.J.

80-314 Gdańsk, al. Grunwaldzka 303 D

SALON tel. (0 58) 552-17-28, 552-19-92, SERWIS tel./faks (0 58) 552-21-36, 552-13-17
www.nissan.gda.pl

81-531 Gdynia, ul. Wielkopolska 250

SALON tel. (0 58) 781-47-25, tel./faks (0 58) 781-47-26, SERWIS tel. (0 58) 781-47-24

Oznaczenie oleju

Przy wyborze oleju silnikowego zawsze powinniśmy kierować się zaleceniami producenta pojazdu zamieszczonymi w jego instrukcji obsługi. Znajdziemy tam dwa podstawowe kryteria: klasę lepkościową i klasę jakościową.

O ile zmianę klasy lepkościowej powinniśmy konsultować z serwisem, o tyle w przypadku klasy jakościowej musimy pamiętać, by zawsze była ona taka sama, jaką zaleca producent pojazdu, lub lepsza.

Znaczenie klasy lepkościowej (podawane jako symbol cyfrowo-literowy) znajdziemy zazwyczaj na głównej etykiecie oleju silnikowego, a oznaczenie klasy jakościowej (podawane jako symbol literowy) na naklejce opisującej olej.

LPG u Carmana

Na stacjach Carman można montować napęd LPG. Firma udziela 2-letniej gwarancji ograniczonej przebiegiem 50 tys. km. Instalacje pochodzą z firmy Landi Renzo. Zakup i montaż najtańszej kosztuje 1350 zł. Cała operacja trwa 2 godziny. Na początek w serwisach obsługiwane są da-

ewoo, ople, volkswageny i polonezy.

Stacje montujące LPG są w Warszawie przy ul. Sikorskiego 5, w Rybniku przy Żorskiej 60, w Gdańsku przy Grunwaldzkiej 303, w Tychach przy Fabrycznej 2, w Bielsku-Białej przy Stawowej 13, w Poznaniu przy Serbskiej 57 i w Szczecinie przy 26 Kwietnia 81.

Andoria dla wojska

Andoria wygrała przetarg na dostarczenie dla wojska 279 samochodów honker. W tym roku armia dostanie 40 pojazdów, w 2003 – 117, a za dwa lata – 122.

Zamówienie to przyniesie firmie około 25 mln zł. Przy okazji stanowi dobrą reklamę. Miesięcznie Andoria produkuje 250 lublinów. Są to najtańsze duże samochody dostawcze dostępne na naszym rynku. Na początku roku firma Daewoo Motor Polska, która budowała lubliny, zbankrutowała. Zakład przejął producent silników do lublinów i tarpanów – Andoria z Andrychowa.

Odmladzanie jaguarów

Obecne na rynku, od 1996 r. sportowe jaguary XK – coupe i kabriolet – poddano zabiegom odmładzającym. Modyfikacje stylistyczne są subtelne, więc zmieniło się pod maską. Instaluje się tu teraz 4,2-litrowe V8 osiągające moc 298 KM (w

XK8) lub – we współpracy z kompresorem – 395 KM (w XKR). We wszystkich wersjach oferowana jest standardowo 6-biegowa przekładnia automatyczna, która zadebiutowała w tym roku w modelu S-Type R.

Rekord przyspieszenia

Angielski caterham R500 pobit rekord przyspieszenia od startu do 100 mil/h i ponownego zatrzymania. Zajęło mu to 11,44 s, najmniej wśród startujących w tej dyscyplinie samochodów przeznaczonych do jazdy po normalnych drogach. Poprzedni rekord (11,50 s), ustanowiony w 1999 r. należał do McLaren F1. Inne wyniki uzyskane w tegorocznym teście to 11,84 s modelu pagani C12, 13,02 s porsche 911 turbo i 13,90 s lamborghini murcielago.

Opel zwiększa produkcję

W fabryce Opla w Gliwicach zostało wyprodukowanych prawie 8 tys. więcej modeli agila.

Początkowo planowano zbudowanie w gliwickich zakładach 77 tys. aut. Wzrost produkcji wynika ze zwiększenia sprzeda-

ży tego modelu auta w Europie.

„Cieszy nas, że z Europy docierają do nas dobre sygnały. Elastyczność zakładu pozwala nam na szybką reakcję na popyt” – powiedział Romuald Rytwiński, prezes GM w Polsce.

NewBeetle bez dachu

Pierwszy model studyjny Volkswagena NewBeetle'a w odkrytej wersji pokazano w 1994 r. Na wersję produkcyjną trzeba będzie jeszcze kilka miesięcy poczekać. Zadebiutuje ona na salonie w Detroit w styczniu 2003 r. Produkcja ruszy w pierwszym kwartale przyszłego roku, a na europejskim rynku czterosobowy kabriolet z miękkim dachem pojawi się wiosną, zastępując początkowo także golfa cabrio. Do wyboru będą trzy wersje benzynowe (75, 102 i 115 KM) i jedna dieslowa (100-konne TDI). Cen jeszcze nie ustalono, ale przekroczyć zapewne 20 tys. euro.

Tylko 583 PLN miesięcznie*

VOLKSWAGEN BANK POLSKA S.A.
Bezpośredni w kontaktach

ŠkodaFabia Run

Nowa klasa funkcjonalności. Teraz przy zakupie Škody Fabia Run w wyposażeniu m.in.: poduszka powietrzna kierowcy, autolarm, centralny zamek, fotel z regulacją wysokości, elektrycznie sterowane szyby boczne z przodu, elektrycznie sterowane i podgrzewane lusterka zewnętrzne.

cena samochodu: 34 070 PLN
wkład własny: 3 407 PLN
okres kredytu: 72 miesiące

ŠkodaKredyt

* kredyt detonowany w EUR, kurs średni NBP z dn. 31.10.2002 i EUR = 3,94
nominalna stopa procentowa: 9,9%, rzeczywista roczna stopa procentowa: 10,36%

Groblewski Jr

81-861 Sopot Al. Niepodległości 954, tel.(058) 550 36 19
filia: 81-731 Sopot ul. Bitwy Pod Płkownicami 54, tel.(058) 550 37 38

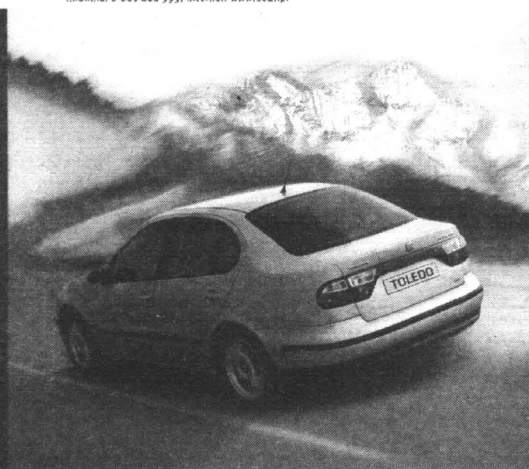
30

Infolinia: 0-801 666 999, internet: www.seat.pl

ubezpieczenie
w cenie

rabat
do 5 000 zł

komplet opon
zimowych

Szybko przyjdzie, bezpiecznie minie

Gdy zbliża się zima, zaczynamy poważnie myśleć o bezpieczeństwie za kierownicą. SEAT udowadnia, że nawet najbardziej dynamiczne samochody zapewnią Ci komfortowe poczucie bezpieczeństwa biernego i czynnego.

Zima tuż tuż,
a promocja już!

Zima przyjdzie szybko, a żeby bezpiecznie minęła, skorzystaj z bogatej zimowej promocji SEAT-a. Teraz kupisz nowy samochód z rabatem nawet do 5000 zł, pełnym ubezpieczeniem w cenie i dodatkowo kompletem opon zimowych.

Weź pod uwagę np. zakup Toledo. Za kwotę 53 990 zł kupisz samochód, którego bogate wyposażenie, oprócz pakietu promocyjnego, obejmuje m. in. klimatyzację, dwie poduszki powietrzne, ABS, elektryczne szyby i lusterka oraz wiele innych atrakcyjnych dodatków.

Pospiesz się. Zima przyjdzie szybko i szybko minie nasza oferta, ponieważ liczba promocyjnych modeli jest ograniczona.

SEAT
auto emocji

Auto-Gosk

Gdańsk-Jasień,
ul. Jabłoniowa 2
salon, tel. (058) 322 11 65
serwis, tel. (058) 322 11 86

Sopot
Al. Niepodległości 691
salon, tel. (058) 550 39 59
serwis, tel. (058) 550 39 58

Gdynia,
ul. Chwaszczyńska 72
salon, tel. (058) 629 40 00
serwis, tel. (058) 629 45 43

Starożytny Egipt fascynował i inspirował już współczesne sobie antyczne cywilizacje śródziemnomorskie. Wpływ dziedzictwa egipskiego odnajdujemy we wszystkich okresach rozwoju nowożytnej Europy, później także Nowego Świata.

Czy można udzielić jednoznacznej odpowiedzi na pytanie o egiptyzujący styl w architekturze polskiej? Paradoksalnie, pomimo niewielkiej ilości obiektów poddających się takiej klasyfikacji, a może właśnie z tej przyczyny, udzielenie odpowiedzi wydaje się problemem trudnym i złożonym. Na ile bowiem rzadkość nie tylko realizacji, ale nawet architektonicznych projektów nawiązujących stylistycznie do elementów budowli dawnego Egiptu pozwala na próbę sformułowania syntetycznego wniosku?

Począwszy od Tylmana z Gameren napotykać kilkakrotnie w archiwach na osobliwe projekty; tak jest z planem przebudowy Biblioteki Załuskich w Warszawie czy enigmatyczną, dziś nieistniejącą, „kamienicą egipską” w Krakowie, by wymienić tylko kilka pierwszych z brzegu przykładów. Nim doczekamy się kompetentnej analizy historyków architektury, przedstawimy krótko dwie niezwykle, a zachowane do dnia dzisiejszego, budowle.

Opodal Belwederu, w południowej części parku Łazienkowski, znajduje się odosobniona budowla, powstała około 1822

Wierzyć na słowo

Świątynia egipska w sercu Warszawy

roku, zwana Świątynią Egipską. Historycy architektury nie są zgodni w kwestii autorstwa projektu, ponieważ nie przetrwał on do naszych czasów.

Budyneczek ten stanowi jednakowoż tyle przykład klasycystycznego nurtu antykizującego, co i egzemplifikację wczesnromantycznej fascynacji Orientem. Znakomicie też sytuje się w kontekście rzadkiej u nas, a nierównie bardziej powszechnej na Zachodzie, fali egiptyzacji projektów architektonicznych pierwszej połowy XIX stulecia. Świątynia zawiera niemal pełny katalog egiptyzujących elementów: charakterystyczne proporcje, fasadę z kolumnami lotosowymi (pierwotnie drewnianymi, podczas remontu w 1936 roku wymienionymi na betonowe), stelo-kształtne nisze i gzyms w kształcie wiązek trzciny; zestaw dopełniony jest prostopadłościennym sarkofagiem wykonanym z kamienia.

W pierwotnym układzie architektonicznym znajdował się także sporych rozmiarów drewniany (!) obelisk, pokryty malowanymi na czerwono hieroglifami; niestety nie pozostał po nim współcześnie nawet ślad.

W trzy lata po wzniesieniu świątyni „belwederskiej” powstaje kto wie czy nie osobliwsza konstrukcja. Kto był autorem tak oryginalnej wizji, zapewne się nie dowiemy. W ciągu pięciu lat (1825-1830), w zachodniej części zespołu pałacowo-parkowego, wybudowany został ponad pięćdziesięciometrowej długości budynek, zorientowany dłuższą osią w kierunku wschód-zachód. Pośrodku osłkonej elewacji południowej umieszczono wejście główne, ozdobione niszami, egiptyzującym gzyms, płaskorzeźbą i pseudohieroglifami; arkadowe fasady wsparte są na podporach zwierzchnych palmowymi kapitelami, zaś wejścia wschodnie i zachodnie oparte są na konstrukcji pylonowej; niszę w pylonach zdobią „egipskie” posągi. Świątynia z parku Łazienkowskiego przetrwała do dziś i została przez los potraktowana dość łaskawie; pozwolono jej zachować swój parkowo-ogrodowy kontekst

III Rzeczpospolita nie dopłaca emerytom i innym ludziom, o których się „troszczyć” nie dlatego, że nie chce się troszczyć i nie chce dopłacać: III RP chce. Jak najbardziej! Tyle, że nie ma pieniędzy. Pieniądże wydała na dopłaty do rolników, do górników, do kolejarzy, do stocznii, do hut, do pseudorencistów, – wydała, bo jak każdy kraj socjalistyczny rządzona jest po kobiecemu: ma miękkie serce, a jeśli żebraczka prośbę poprzeć walnięciem kilofem – to jeszcze lepiej! Więc teraz nie ma – i już. Jeszcze sprzeda STOEN i sto innych rzeczy, starczy tego na dwa lata góra – a potem...

... potem (tu wszyscy się zgadzają) ONI liczą, że Polska zostanie wchłonięta przez Unię Europejską, więc potem niech się martwi Bruksela!

Niestety: tam jest dokładnie to samo!

Już wiadomo, że gdyby Polska została przyjęta do UE, to musiałyby do tego interesu dopłacić (co zresztą jest słuszne i sprawiedliwe!). Jeszcze trzy lata temu Bruksela obiecywała wprawdzie (tak jak III RP obiecywała emerytom...), że da nam góry złota, ale dwa i pół roku temu postanowiła, że zrobi nam (na 5 lat) skromny prezent: przez te lata nie będziemy dopłacać do biurokracji; teraz zaś postanowiła, że jednak troszeczkę będziemy musieli dopłacić.

To nie dlatego, że Czerwoni Cwaniacy z Brukseli nie chcą nam dopłacić: oni by chcieli, jak najbardziej – tym bardziej, że za każdą pomocą idą nowe, wysoko płatne etaty, dla tych co pomagają (a są to na ogół krewni i znajomi eurokraty) – tyle, że po prostu nie mają: dopłacił już Hiszpanom, Portugalczykom, Grekom, jeszcze troszeczkę Irlandczykom – no, i skończyło się. Socjalizm – z eurosocjalizmem włącznie – potrafi w parę lat wypróżnić każdą sakiewkę...

Proszę więc nie mieć do eurokratów pretensji: oni naprawdę chcą! Chcą zrobić dobrze wszystkim.

Janusz Korwin-Mikke:

Euroszczebiot

Pałac przy rue de Cadet 16 w Paryżu pełen jest geniuszy myślących, jak zrobić dobrze całej Ludzkości...

Niestety: ten Arab, który zamiast pracować zajmuje się robieniem wszystkim czterem żonom prezentów, po jakimś czasie idzie z torbami; i wtedy opuszczają go też żony (bo, wbrew lewicowej propagandzie, kobieta w krajach muzułmańskich musi być wprawdzie mężowi posłuszna, ale też może go w każdej chwili opuścić, jeśli ten zaniedbuje ją materialnie lub fizycznie...)

I z tego powodu już prawie we wszystkich krajach Unii większość jest za jej opuszczeniem lub przekształceniem w zwykły wspólny rynek – na kształt amerykańskiej NAFTA. Co dla Brukseli jest nie do przyjęcia, bo oznacza zwolnienie ponad 100 000 bardzo wysoko płatnych funkcjonariuszy...

Co do Unii i kobiet: niedawno dyskutowałem w III programie PR z czterema Paniami (w tym JE Izabelą Jaruga-Nowacką z Unii Pracy, minister od podpasek czy czegoś podobnego; nie wiem, z kim jeszcze, bo Panie siedziały w studio, a ja byłem u Córki i rozmawiałem przez telefon). Rozmowa niezbyt się kleiła, bo – jak głupi – usiłowałem te (niewątpliwie uroce) Panie zmusić, by szczebiotały z odrobiną sensu. Niestety: Panie, poproszone, by podały przykład choć jednej ustawy dyskryminującej kobiety, podały ustawę już nieobowiązującą i dyskryminująca akurat mężczyzn!

Domagali się szczególnych praw dla kobiet jednym tchem z domaganiem się równych praw.

Po podaniu przykładu, że pracodawcy niechętnie traktują kobiety tylko dlatego, że ustawy zapewniają kobietom w ciąży większą „ochronę” niż mężczyznom, domagały się polepszenia sytuacji kobiet w pracy przez zapewnienie im jeszcze większej „ochrony” – i tak dalej.

Przez cały czas nie wypowiedziały ani jednego spójnego logicznie zdania – poza stwierdzeniem, że jeśli by Polska weszła do Unii, to Unia już nas zmusi, by kobietom robił dobrze nie mąż, lecz Rzeczniczka Praw Kobiet...

A ponieważ za dłuższą metę o dobrobycie w kraju decydują stosunki rodzinne, a nie to, czy to my dopłacimy Brukseli miliard, czy oni nam (zauważmy, że miliard euro to raptem 100 zł rocznie na osobę; znacznie więcej wydajemy na papierosy...) – więc z ulgą przyjąłem wiadomość, że już oficjalnie przyznaje się, iż większość Polaków gotowa jest głosować w referendum przeciwko Anshlułowi.

Horoskop (21.11 - 27.11)

Baran (21.03 - 19.04)
W tym tygodniu usmiechnie się do Was szczęście w miłości. W Waszych domach zapanuje harmonia, a partner okaże się czułym towarzyszem. Wszystkie Barany będą miały wzięcie u płci przeciwnej.

Byk (20.04 - 20.05)
Najbliższy tydzień wykorzystajcie na randki, nie żałujcie sobie romantycznych chwil we dwoje. W stałych związkach partner może poczuć się przez Was zaniedbywany. A wasze flirty na prawo i lewo będą wzbudzać jego zazdrość.

Bliźnięta (21.05 - 21.06)
Najbliższy tydzień przyniesie Wam moc sercowych atrakcji. Niezależnie od wieku, będziecie flirtować na prawo i lewo. Osoby dojrzałe w stałych związkach przeżyją renesans uczuć.

Rak (22.06 - 22.07)
Na romantyczne chwile we dwoje najlepszy będzie najbliższy tydzień. Pary, które rozpoczynają teraz wspólne życie, z łatwością będą się docierać i realizować wspólne plany.

Lew (23.07 - 22.08)
W najbliższych dniach macie zielone światło by zakochać się w kimś bez pamięci. Młode Lwy postanowią odmienić swoje życie osobiste. Wyjątkowo udane życie osobiste czeka również Lwy po przejściach.

Panna (23.08 - 22.09)
Niestety w tym tygodniu nie macie co liczyć na rozkoszne chwile we dwoje. Staniecie się bardzo podejrzliwi i zaborcze. Ulegniecie też pracoholicznym nastrojom, przez co zaniedbacie obowiązki rodzinne.

Waga (23.09 - 22.10)
Wagi z obrączką na palcu przypomną sobie w ciągu najbliższych dni, jak to dawniej bywało w czasie miodowego miesiąca. W stałych parach nastąpi renesans uczuć. Łatwiej będzie Wam zaakceptować wady partnera.

Skorpion (23.10 - 21.11)
Najbliższy tydzień zapowiada się dla Was niezwykle obiecująco. Będziecie promieniować magnetycznym wręcz urokiem. Chętniej będziecie okazywać czułość partnerowi.

Strzelec (22.11 - 21.12)
W tym tygodniu dopisze Wam powodzenie u płci przeciwnej. Możecie też nawiązać obiecujące znajomości. Pomimo słoty na dworze Wasze serca zabiją radośniej. Dla wielu z Was rozpocznie się nowy etap w życiu.

Koziorożec (22.12 - 19.01)
W tym tygodniu będziecie domatorami. Raczej nie będą Was pociągać romantyczne eskapady. Koziorożce żyjące w stałych związkach zwrócą większą uwagę na zdrowie domowników.

Wodnik (20.01 - 18.02)
W najbliższych dniach będziecie zastanawiać się nad zmianą stanu cywilnego. Często będziecie też musieli wysłuchiwać zwierzeń miłosnych osób z waszego otoczenia.

Ryby (19.02 - 20.03)
W najbliższych dniach warto jak najwięcej czasu spędzać z bliską sercu osobą. Wyprawa na grzyby może przynieść podwójne korzyści. Ryby żyjące w stałych związkach dzięki wspólnym eskapadom rozwiążą nieporozumienia.

Małżeńskie lekarstwo?

Naukowcy z University of Florida odkryli ostatnio, że stabilny związek małżeński jest w stanie wyleczyć ze skłonności do przestępstw. Na jakich podstawach oparli swoją tezę? Ołóż przez kilka lat prowadzili dokładne badania życia 500 przestępców. Mężczyźni ci zostali wcześniej zwolnieni warunkowo z kary więzienia a następnie poddawani byli szczegółowym ankietom pod przewodnictwem profesora Alexo Piguro. Jak pokazały wyniki, niemal każdy z nich, który zdecydował się na związek małżeński po wyjściu na wolność, nie miał więcej kłopotów z prawem. Tendencja ta dotyczyła zarówno ludzi rasy białej jak i latynoamerykańskiej i murzyńskiej. Zdaniem Piguro, stabilne małżeństwo stanie się automatycznie nadzieją na uczciwe życie dla milionów więźniów na całym świecie.

GASIE-NICA		NAD NIA ZĘLA-ZOWA WOLA		NP. CEKAEM		ALASKA LUB KANSAS		NA ŚMIECI		SHARON, AKTORKA AMER.		POLSKI SERIAŁ TV	
SUBTELNA RÓŻNICA				22								DRUGI POKOS	
						10		STOLICA Z ZAMKIEM AKERSHUS				17	
RODZAJ BALONU													
ŚLAD PO RANIE				20				TEREN PRZYGRANICZNY					
								SZCHWARZENEGGER		2			
POMIESZCZENIE DLA PILOTA								MIEJSCE KŁĘSKI HANNI-BALA		JED-NOSTKA CIŚNIENIA		19	
						13		SYMBOL ZDROWIA					
								SZAL Z NÓREK		3			
DZIEDZINIEC W HISZP. ZAMKU		SATEL-TARNA ELEKTRO-DA DODATNIA								ATLANT		ZARZA-DZENIE ZABRA-NIAJĄCE	
PRZEDSTA-WICIELKA MŁO-DZIEŻY		AZJA-TYCKA RYBA I RZEKA		IMIĘ RACZKA									
				MSZA W KOŚCIELE		USTALONA CENA						4	
IMIĘ TRAJ-GUTTA													
												6	
								DO PIECZ-TOWANIA				18	
								ROŚLINA STRĄKOWA					
... NA DWA SERCA								MORSKI BALWAN					
								LILAK		16			
								GŁOS MĘSKI					
11								BOKSER-SKA ARENA				14	
TERASA		NAPISAŁ „IMIĘ ROŻY”		„WESOLY” PIER-WIASTEK		GR. BÓG WOJNY							
CHWAŚT POLI OGRÓDÓW				ANTONIM DOBRA						DŹWIEK		REMISOWA SYTUACJA W SZACHACH	
								DEUTER LUB TRYT				9	
SŁYNNY TURYSKI													
WYMIARY DROST										NAJLEPSZE MIEJSCE NA WIDOWNI			
												8	
								KOLOR LUB POCISK				15	

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Ptasie trele

Od czego zależy rodzaj melodii śpiewanej przez ptaki? Każdy doskonale wie, że przede wszystkim od gatunku. Ale czy tylko? Jak się okazuje, nie. Podobno śpiew uzależniony jest od wielu innych czynników, w tym od gązi, na której przysiadł sobie ptak. Udowodnił to jeden z wiedeńskich naukowców. Z całą ekipą postanowił wyruszyć do Ameryki Południowej i zanalizować śpiew zamieszkujących lasy deszczowe ptaków. Bardzo szybko doszedł do wniosku, że tempo pieśni zależy od wysokości, na której one przebywają. Te, które znajdowały się najniżej, śpiewały najwolniej i odwrotnie.

Trzeba współpracować

Współpracy władz trzech województw nadmorskich w dziedzinie gospodarki morskiej i sytuacji portów poświęcone było spotkanie, w którym uczestniczyli wojewodowie, prezesi dużych portów i Andrzej Gdula, dyrektor Departamentu Transportu Morskiego Ministerstwa Infrastruktury. W Gdańsku rozmawiano o zmianach ustawowych dotyczących funkcjonowania portów morskich i możliwościach rozwoju portów w Gdańsku, Gdyni i Szczecinie - Świnoujściu w oparciu o ich współdziałanie. Najważniejsze jest, aby nie konkurowały ze sobą, a takie zjawisko występowało w minionych latach.

Poważnymi konkurentami portów trójmiejskich stają się porty Litwy, Łotwy i Estonii, a dla Szczecina i Świnoujścia niemieckie. Dlatego ważna jest współpraca polskich portów, a nie rywalizacja. Dyrektor Gdula poinformował o stanie prac nad zmianą ustawy o portach i przystaniach morskich. Powinien być on głosowany w Sejmie w przyszłym tygodniu. Trwają też prace nad ustawą o portowych urządzeniach do odbioru odpadów i pozostałości ze statków. Dostosowuje ona polskie prawo do przepisów Unii Europejskiej.